

S o s y a l i z m İ ç i n

ISSN 1300-3585

KIZIL Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

M.Kodu: 192837

Sayı: 2007/33 • 24 Ağustos 2007 • 50 YKr

**Grev hakkını savunmak
ve kullanmak için
birleşik mücadeleyi
büyütelim!**

**Militan bir sınıf
hareketi için sınıf
dayanışmasını
yükseletelim!**

**Dikkatler sınıf hareketine,
güç ve enerji sınıf çalışmasına!**

Polis devleti uygulamaları yaygınlaşıyor!

**Hak ve özgürlüklerimiz için
mücadeleye!**

Seçimler ve yeni dönem/2

**22 Temmuz seçimleri ve
düzen partileri**

Piyasalaşan eğitim sisteminde mesleki eğitim:

**Altın bilezik değil, kölelik
prangası!**

**Tersaneler cehenneminde hak
alma mücadelesi büyüyor!**

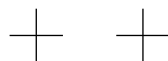

www.kizilbayrak.net

Kızıl Bayrak

*Sınıfın, devrimin
ve sosyalizmin sesi*

CMYK

İÇİNDEKİLER

Dikkatler sınıf hareketine, güç ve enerji sınıf çalışmasına!.....	3
Grev hazırlıkları yayılıyor, bürokratlar susuyor!.....	4
Grev hakkı için birleşik mücadele!	5
TÜSİAD'dan Gül'e destek!.....	6
Düzen güçleri yeni çatışmalar için hazırlanıyor!.....	7
Polis devleti uygulamaları yaygınlaşıyor!.....	8
Nazi artığı Halacoğlu'nun ırkçı-şoven hezeyanları... ..	9
İşçi ve emekçi hareketinden.....	10
Liberal sol için bir pusula ya da islami demokratik faşizmin işçi sınıfı ile imtihanı.	11
TÜTSİS "esneklik" dayatıyor, TEKSİF uzlaşmadan bahsediyor!..	12
Teksif Yenibosna Şube Başkanı Şükrü Devrimöz'le tekstil TİS'leri üzerine konuştuk.....	13
KESK üyeleri ve yöneticileriyle toplu görüşme süreci üzerine konuştuk....	14-15
Seçimler ve yeni dönem/2	
22 Temmuz seçimleri ve düzen partileri.. (Orta sayfa).	16-18
İşçilerin ve devrimci öncü işçilerin birliği Piyasalaşan eğitim sisteminde mesleki eğitim	19
Tersaneler cehenneminde hak alma mücadelesi büyüyor!.....	20-21
İşgalci zorbalara Irak'a "Bosna modeli" öneriyor.	22
Şeriatçı Suudi rejimi emperyalist-siyonist güçlerin safında....	23
Filistin, Irak ve Lübnan'da mikro ve kanton devletler kuruluyor... / 4 ...	24-25
Devlet ve siyaset kurumu.....	26
Coca Cola'nın sirkine bu sene de davet var!	27
Sacco ve Vanzetti'yi insanlığın vicdanında canlı tutmak için...	
Devrim ve sosyalizm!	28
İspanya'nın kızıl çiçeği: Lorca!.....	29
Bir-Kar Gençliği: "2. Enternasyonal Gençlik Buluşması"na hazırlanıyoruz!.....	30
Mücadele Postası	31

Sosyalizm İçin

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2007/33 ● 24 Ağustos 2007

Fiyatı: 50 Ykr

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Gülcan CEYRAN EKİNCİ

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Mollaşeref Mh. Turgut Özal Cd.
(Millet Cd.) No: 50/10 İstanbul Tel: 0 (212) 621 74 52
Fax: 0 (212) 534 95 90

e-mail: kb1@tnn.net

Web: <http://www.kizilbayrak.de><http://www.kizilbayrak.org><http://www.kizilbayrak.com>

Baskı: Gün Matbaacılık

İSTANBUL

Tel: 0 (212) 426 63 30

Genel Dağıtım:

YAYSAT

Kızıl Bayrak'tan

Sermaye sınıfı 22 Temmuz seçim sonuçlarını sevinçle karşıladı. Kuşkusuz bu nedensiz değildi. AKP hükümeti 4.5 yıllık icraatlarıyla sermaye sınıfına hizmette oldukça başarılı bir sınav vermişti. Sermaye sınıfı bu yıllarda semirmiş, gücüne güç katmıştı. Dolayısıyla bu sürecin hiçbir biçimde kesintiye uğramasını istemiyordu. AKP'nin bir dönem daha hizmete devam etmesini kendi sınıf çıkarlarının gereği sayıyordu.

22 Temmuz öncesi cumhurbaşkanlığı seçimi düzen güçleri arasında bir krize yolaçmıştı. Bu kriz gelinen yerde şimdilik aşılmış görünüyor. Sermaye sınıfı başta olmak üzere uluslararası sermaye merkezileri ve düzenin diğer güçleri Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanı olmasına onay vermiş durumdadır. Bu süreç önümüzdeki günlerde tamamlanarak geride bırakılacak. AKP hükümeti sınıf ve emekçi kitlelere yönelik sosyal yıkım saldırılarına kaldığı yerden devam edecektir.

Düzen cephesinde bu gelişmeler yaşanırken, işçi ve emekçiler cephesinde daha farklı bir gelişme yaşanıyor. Sınıf ve kitle hareketi uzun bir sessizliğin ardından birçok sektörde alınan grev kararı ile hareketlendi. Başta THY olmak üzere, farklı işkollarında TİS görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine peşpeşe grev kararları alındı. Grev silahı sınıfın elinde yıllar sonra yeniden etkili bir mücadele aracına dönüşme imkanına kavuştu. Bu silahın sermaye sınıfının saldırılarına karşı etkili bir biçimde kullanılabilmesi ancak sınıf cephesinden birleşik bir mücadelenin örülmesiyle başarılabilir. Açık ki, bu kendiliğinden olmayacaktır.

Sınıf devrimcileri olarak, ortaya çıkan bu hareketli süreci kendi açımızdan daha güçlü ve etkili bir müdahalenin konusu yapabilmeliyiz. Bu sadece gelişmelerin yaşandığı alanlara yapılacak müdahalenin sınırları içinde yapılamaz. Gelişmelerin tüm sınıf bölüklerine taşınması, sınıf kitleleri içinde güçlü bir grev ajitasyonunun yükseltilmesi ve her cepheden sınıf dayanışmasının örgütlenmesi için her türlü araç ve yöntem kullanılmalıdır. Bu açıdan şu ana kadar yapmamız gerekenleri yeterince yapabildiğimizi söyleyemeyiz. Kuşkusuz buna hızla bir son verilmeli, bu müdahale hangi sınırlarda yapılabilecekse bir an önce

harekete geçilmelidir.

* * *

Kızıl Bayrak'ın 2007 Ocak-2007 Haziran tarihleri arasındaki sayılarını kapsayan 23. cildi çıktı. Okurlarımız Kızıl Bayrak'ın yeni çıkan 23. cildini ve daha önce çıkan ciltleri Eksen Yayıncılık ve Kızıl Bayrak bürolarından temin edebilirler.

H. Fırat
Seçimler
ve sol hareket

H. Fırat
Tasfiyeciliğin son aşaması:
Parlamentarizm

Çıktı!..
Kitapçı ve bayiiilerde...

EKSEN YAYINCILIK

EKSEN YAYINCILIK

Dikkatler sınıf hareketine, güç ve enerji sınıf çalışmasına!

THY, Telekom ve tekstil işçilerinin toplu sözleşme süreçlerinin aynı dönemde tıkanarak gündemde yer bulması, üstüne bir de kamu emekçileri adına görüşmelerin başlaması, sınıf hareketiyle ilgili görevlere güçlü bir işaret sayılabilir. Öncelikle toplumsal mücadelenin temel dinamiği durumundaki ileri kesimlerin ilgisini çekmesi gereken ve bir uyarı da diyebileceğimiz bu gelişme, burjuvazinin dayattığı gündemi delmenin de önemli bir olanağıdır. THY'de sendikanın ve işçilerin bir nebze kararlı bir tutum takınmalarının etkileri, sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarını açık bir şekilde yeniden gündeme getirdi. Bu ihtiyaçları gözetken bir tarzda hareket etmek, devrimci sınıf mücadelesini geliştirme ihtiyaçları açısından olduğu kadar, toplumsal-siyasal kutuplaşma ve çatışmanın yeniden sağlıklı bir gelişme eksenine oturtulabilmesi bakımından da büyük önem taşımaktadır.

Halihazırda burjuvazi kendisi çalıp kendisi oynuyor. İşçi sınıfının ve emekçilerin siyasal süreçlerdeki pratiği, burjuvazinin iç kapışmasına dolgu malzemesi olmaktan öteye geçemiyor. Böylece yalnızca burjuvazinin istediğini yapma lüksünü süreklileştirmesine seyirci kalınmış olmuyor. Daha da kötüsü, sınıf ve emekçi kitleler içinde burjuva ideolojisinin en geri, en berbat, en kötürümleştirici biçimleri geniş ölçüde etki buluyor, kök salıyor.

Bugün sınıf cephesinde umut yayan en küçük bir kıvılcığa bile yer yer abartarak vurgu yapmak durumunda kalışımızın da, burjuvazinin bugün siyasal sahnede istediği gibi at koşturmasının da sebepleri, sınıf ve kitle hareketinin süreçlerinde saklıdır. Sınıf ve kitle hareketi, uzun yıllardır sermaye cephesini zorlamayacak bir düzeyde seyrediyor. Son 15 yıl üzerinden bakarsak, süreç, sınıf örgütlülüklerinin erimesi ve genel bir gerileme biçiminde yaşanmaya devam etti. Genelde kısa ömürlü bazı yükselişler ile toplumsal gündeme girmeyi başaran, daha çok da kendilerine yönelen saldırıları püskürtmek amaçlı kimi mevzi çıkışlar, haliyle hareketin seyrini değiştiremedi.

Tam da bu alandaki paha biçilmez avantajları sayesinde burjuvazi, 2000'li ilk yıllardan itibaren siyasal planda oldukça kritik biçimde yaşanan zorlu bir dönemi kazaya uğramadan idare edebildi. Daha da önemlisi, iç ve dış siyaset alanına rejimi geren gelişmelerin damga vurduğu bir dönemde, işçi sınıfına ve emekçi kitlelere en sert ekonomik ve sosyal saldırılarını yöneltti. Ve buna rağmen hiçbir ciddi dirençle de karşılaşmadı.

Bu açıdan sınıf hareketinin yaşadığı zayıflık hali, sermaye iktidarının işlerini bir şekilde yolunda götürmesinin en temel etkenlerinden biri durumundadır. Bu öyle bir etkendir ki, işçi sınıfı ve emekçilerin ileri kesimlerinde yarattığı kırılma ve umutsuzluk ruh hali, tersinden düzene dair ham hayallerin yeşerebilmesinin bereketli toprağı haline gelmektedir. Düzene yönelik boş hayallerin uğursuz yayıcıları durumundaki reformist çevrelerin, söylem düzeyinde bile düzen karşıtlığını gitgide bir tarafa bıraktıkları, burjuva düzenle, onun temel kurumlarıyla daha ileriden bütünleştikleri, dikkatlerini şu an boş kalan düzen solu alanını doldurmaya/düzen solu olmaya odaklaştırdıkları halde, kitlelerin nispeten ileri kesimlerini etkileyebilmelerinin nedeni de bu zemindir.

Sınıf hareketinin geliştirilmesi için karşımıza çıkan imkanlar, bu bağlamda da büyük bir önem

Düzen cephesinde yaşanan ve bir kısmı gerçekten önemli olan gelişmelerle yakından ilgilenmek, bunlardan devrimci mücadele çerçevesinde yararlanmak, kuşkusuz devrimci bir görevdir. Fakat bu, halihazırda kendine grev olasılığıyla birlikte gündemde yer açan sınıf cephesindeki gelişmelere yönelik ilgiyi ve dikkati gölgede bırakabilecek öncelikte değildir...

Sınıfın ve emekçilerin hiç değilse en ileri kesimlerinin ilgi ve dikkatini, bugünkünden daha güçlü bir biçimde sınıf hareketi cephesindeki gelişmelere ve görevlere çekebilmek durumundayız.

kazanmaktadır. Yıllardır, olduğu kadarıyla sınıfın ileri ve örgütlü kesimleri üzerinde geçmişten kalan etkilerini sınıf hareketini kötürümleştiren bir tarzda kullanan, işçi ve emekçi kitleleri düzene bağlamakta çok daha hevesli hale gelen tasfiyeci solun bunu yapacak takati kaybetmesini sağlayacak olan güç, militan bir sınıf mücadelesi olabilir ancak.

Bu sorun üzerinde önemle durmak zorundayız. Zira sermaye kapsamlı saldırılarını daha bilenmiş bir cüretle sürdürmek istiyor ve seçimlerde AKP'nin oylarını arttırarak tek başına hükümet olmasını bunun olanağı sayıyor. Fakat hem bugüne kadar sürdürülen saldırıların işçi ve emekçilerde içten içe yarattığı birikimlerin, hem de yeni dönemdeki saldırılara karşı gelişecek muhtemel tepkilerin düzen içinde elimine edilebilmesinin en temel aracından, yani kendi solundan mahrum durumda. Sınıf ve emekçi kitlelerin edilgenlik içine itildiği koşullarda bu eksiklik çok da sıkıntı yaratmayabilir. Ne var ki hareketin bir parça geliştiği durumda, düzen içinde "muhalafet" etmeyi bilen bir "sol", kitle hareketini saptırmada yerini hiçbir şeyin tutamayacağı bir dalgakırandır. İşte sermaye sınıfı, parlamenter avanaklığı varlık sebebi haline getirmiş bulunan ve son seçimlerle birlikte düzenle daha sıkı bütünleşme yolunu tutan, düzenin "sol muhalafet" boşluğunu görüp de bunu doldurmaya talip olan liberal sol çevreleri bunun bir imkanı olarak görüyor.

Sınıf hareketinin militan bir mecrada geliştiği koşullar, sermaye iktidarı payına dalgakıran ihtiyacının daha da artması ve tersinden de bu alandaki olanakların azalması anlamına gelir. Sermaye iktidarının kendi çalıp oynama rahatlığı da ancak bu koşullar sayesinde sona erebilir.

Elbette şimdilik sermayenin dayattığı gündemi aşacak bir sınıf hareketinden, sınıfın bu ölçekte bir gündelik mücadelesinden söz edemiyoruz. Bu durumda, bugün toplumsal mücadelenin dayanağı durumundaki dinamik kitlenin burjuva siyasal arenada yaşanan gelişmelere ve olaylara odaklanması bir yere kadar anlaşılır bir olgudur.

Düzen cephesinde yaşanan ve bir kısmı gerçekten önemli olan gelişmelerle yakından ilgilenmek, bunlardan devrimci mücadele çerçevesinde yararlanmak, kuşkusuz devrimci bir görevdir. Fakat bu, halihazırda kendine grev olasılığıyla birlikte gündemde yer açan sınıf cephesindeki gelişmelere yönelik ilgiyi ve dikkati gölgede bırakabilecek öncelikte değildir. Seçim değerlendirmeleri netleşmişken, cumhurbaşkanlığı süreci az-çok belliyken, dönüp hala bunlar üzerinden yaratılan gündeme odaklanmak, düzen çevrelerinin istediği bir şey olabilir. Sınıfın ve

emekçilerin hiç değilse en ileri kesimlerinin ilgi ve dikkatini, bugünkünden daha güçlü bir biçimde sınıf hareketi cephesindeki gelişmelere ve görevlere çekebilmek durumundayız.

Şüphesiz THY, Telekom, tekstil işçilerinin TİS'leri ile kamu emekçilerinin toplu görüşme süreçlerinin nasıl bir seyir izleyeceğini temelde, sorunun doğrudan muhatabı durumundaki işçi ve emekçilerin tutumu belirleyecektir. Fakat bu tutumun da farklı bir dizi faktörün etkisine açık olduğu unutulmamalıdır. Nitekim sermaye çevreleri tam olarak bunun bilinciyle hareket etmekte, örneğin havayollarındaki grev olasılığı karşısında dört koldan bir kampanya örgütlemektedirler. İşçilerin karşı yönde bir kampanyaya, moral ve özgüvenini kuvvetlendirecek bir dayanışma faaliyetine, tabanda oluşturulacak pozitif bir basınca eklemek ve su kadar ihtiyacı olduğundan kuşku duyulabilir mi? İşçilerin tutumunu ve bürokratından mücadelecisine sendika yönetimlerinin süreci nasıl yöneteceklerini, tam da buradan gelecek destek ve basınç belirleyecektir.

Sınıf hareketine müdahale görevlerimize ve sınıf çalışmamıza bu sorumluluk çerçevesinde de bakabilmeliyiz. Çalışma yürüttüğümüz alanlarda hem yolunu, aracını, yöntemini yaratarak sürecin muhatabı durumundaki işçiler ve emekçilerle temas içinde olmak, doğru bir tarzda müdahale etmeye çalışmak, hem de geniş sınıf kitlelerinin gündemine taşıyarak onları tutum almaya sevk etmek, bu sorumluluğun pratik gerekleridir.

Her bir TİS süreciyle ilgili gelişme bir ölçüde yayınlarmıza yansıyor. Bunu yerellerden tam da söz konusu pratiğin bir parçası olarak daha güçlü besleyebilmek ve tersinden bu alandaki müdahalelerin aracına çevirmek, sınıf çalışmasındaki her sınıf devrimcisinin sorumluluğu olarak görülebilmelidir. Unutulmamalı ki sürecin muhatabı konumundaki sendikalar ve temsilciliklerle, mümkün olduğunca tabandaki öncü işçilerle temas kurmak, varolan ilişkileri müdahale kanalına çevirmek, sınıf hareketine karşı bir görevin yerine getirilmesinden çok daha fazlasıdır. Militan bir sınıf hareketine olan ihtiyaç üzerine söylenenler bir yana, ortaya çıkan olanakların değerlendirilmesi çabası her şeyden önce güncel planda sınıf çalışmamıza itilim kazandıracak, yer yer kendini gösteren kısmi kaymaları düzeltecektir.

Sermaye cephesinin THY işçilerine karşı seferberlik içine girmesini ise sınıfın tarihi toplumsal misyonu, sınıf mücadelesi ve sınıf çalışmamız üzerine döne döne dile getirdiğimiz gerçeklerin bir tür onaylanması saymalı, bunu sınıf çalışmamızın yeni bir moral dayanağına dönüştürmeyi başarabilmeliyiz.

Grev hazırlıkları yayılıyor, bürokratlar susuyor!

İlk olarak THY’de yükselen grev sesi farklı sektörlerde yaşanan toplu sözleşme süreçlerinde tıkanma yaşanması üzerine yayılıyor. Tekstilde TEKSİF’in ardından Öz İplik-İş ve DİSK Tekstil de grev kararı aldı. Türk Telekom ile grevin yasak olduğu savunma iş kolunda halen uzlaşma sağlanamadı ve grev kararları kapıda. Yine grevin yasak olduğu Petkim’den greve çıkılabileceği sinyalleri geliyor. Türkiye Denizciler Sendikası’na bağlı Liman-İş Şubesi, toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine grev kararı aldı. Tez Koop-İş Sendikası da 6 kamu işyerinde grev kararı aldı.

Grev kararları hayata geçtiği koşullarda, 70 binin üzerinde işçi önümüzdeki günlerde greve çıkacak. Bu ise ‘90’ların ortalarından itibaren en yoğun grevlerin yaşanabileceği anlamına geliyor. Son yıllarda grev iyice unutulmuş, AKP hükümeti döneminde bu sayı yıllık ortalama 2000 civarına gerilemişti.

THY’de gerilim devam ediyor!

Yaklaşık 12 bin işçiyi kapsayan TİS’lerde yaşanan tıkanma üzerine grev için resmi 60 günlük süre başlamış durumda. Grev oylamasından da istediği sonucu alamayan sermaye tarafı bu sefer AKP hükümeti eliyle ikinci bir arabulucu süreci başlattı. Geçtiğimiz haftadan beri atanan arabulucular THY işçisinin kararlılığını bastırmak için girişimlerini sürdürüyor. THY ve sendika temsilcilerini ayrı ayrı ziyaret eden temsilciler sendikanın revize edilmiş tekliflerini alırken, THY’nin teklifi konusunda sendikaya herhangi bir bilgi vermiyorlar. Süren gerilim üzerine 20 Ağustos günü yapılacak görüşme iptal edildi ve taraflar bir kez daha arabulucular tarafından ziyaret edildi. Ertelenen görüşme 21 Ağustos günü gerçekleşti. Yaklaşık 11 saat süren görüşmede de bir sonuç alınamadı. Son bir görüşme daha yapılacağı söylenmesine rağmen görüşmenin ardından Hava-İş Başkanı Atılay Ayçin hiçbir gelişmenin olmadığını ifade etti. Patron tarafının yeni bir teklif getirmediği görüşmelerde Hava İş Sendikası yetkili kurullarını toplayarak atacağı adımları belirleyecek.

Tekstil’de yeni grev kararları!

TEKSİF geçtiğimiz haftalarda 11 işyerinde 10 Eylül tarihinde uygulanmak üzere grev kararı almış, geride kalan işyerlerindeki ne zaman greve çıkılacağına ise daha sonra belli olacağını açıklamıştı. Tabandan gelen basınçla, geriye kalan 9 işyerinde de 24 Eylül grev uygulama tarihi olarak ilan edildi.

Öte yandan Öz İplik-İş Sendikası 17 Ağustos’ta yaptığı açıklama ile yaklaşık 5 bin işçiyi kapsayan grev kararını açıkladı. DİSK Tekstil de toplu sözleşme görüşmelerinin devam ettiği işyerleri için grev kararı aldı.

Patron temsilcisi TÜTSİS grev kararı üzerine lokavt kararı almıştı. Bununla da yetinmeyen TÜTSİS Halit Narin aracılığı ile işçi sınıfına dış göstermeyi ihmal etmedi. Narin, istediklerini sendika bürokrasisi eliyle kabul ettirebileceğinden fazlasıyla emin

görünüyor.

Telekom’da arabulucu süresi sona erdi!

Grev seslerinin yükseldiği bir diğer alan da haberleşme sektörü. Telekom’da esnek çalışma başta olmak üzere patron tarafının bir dizi dayatması nedeniyle anlaşma sağlanamadı. Resmi arabulucu süreci de 6 gün daha uzatılmasına rağmen buradan da bir sonuç çıkmadı. 26 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşmede uyuşmazlık tutanağının taraflara tebliğ edilmesinin ardından sendika resmi olarak grev kararı alabilecektir.

TÜBİTAK ve limanlarda da grev kararı!

Boğazlardan geçen gemilere kılavuzluk hizmeti veren Türkiye Denizciler Sendikası’na bağlı Liman-İş Şubesi, toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine grev kararı aldı.

Hükümet, Türk-İş ile yaptığı protokolde kamuda çalışan işçilere 140 YTL seyyanen zam vermiş olmasına rağmen, Türkiye Denizciler Sendikası bu protokol dışında bir artış istiyor. Konuyla ilgili açıklama yapan Türkiye Denizciler Sendikası Başkanı Turan Uzun “Grev kararı almasaydık yetkimiz düşüyordu. Önümüzdeki günlerde grev tarihini belirleyeceğiz” dedi. Grev nedeniyle gemiler kılavuz kaptan alamayacağı için boğazlardan gemi geçişlerinin de etkileneceğini söyledi. Türkiye Denizciler Sendikası, grev kararını uygulamak için hükümetin talepleri noktasındaki kararını bekliyor.

Tez Koop İş Sendikası ise aralarında TÜBİTAK ve SSK’nın da bulunduğu 6 kamu işletmesinde grev kararı aldı. Türkiye Araştırma Alanı projesinde çalışan işçilerin toplu iş sözleşmesi kapsamına alınmasına TÜBİTAK yönetimi karşı çıkarken, sendika yönetimi yetkinin tehlikeye girmemesi için kapsam değişikliğinde ısrarlı. Sendika ayrıca 5 yıl önce başlatılan ve 6 aylık dilimlerde ödenen 350 YTL tutarındaki giyim yardımının da artırılmasını istiyor.

Yasağa rağmen grev!

Grev seslerinin duyulduğu diğer bir alan ise savunma işkolu. Türk Harb-İş Sendikası ile Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Jandarma

Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Akaryakıt, İkmal ve NATO POL (ANT) tesislerinde yürütülen toplu sözleşme görüşmelerinde de henüz anlaşmaya varılamadı. Ücret zammı konusunda sıkıntının bulunmadığı görüşmelerde, Türk Harb-İş Sendikası, işverenin 4857 Sayılı İş Kanunu’nun esnek çalışmaya ilişkin hükümlerinin toplu iş sözleşmesine yansıtılmasına karşı çıkıyor. Görüşmeler yaklaşık 27 bin işçi adına yürütülüyor. Türk Harb-İş’in yer aldığı “milli savunma” işkolunda grev yasağı bulunmasına karşın birçok alandan gelen grev sesleri burada da etkisini hissettiriyor.

Yine grev yasağı olan Petkim’de de Petrol-İş Sendikası’na üye 3 bin işçi adına yürütülen sözleşme görüşmelerinde anlaşmazlık devam ediyor. Petrol İş Sendikası Aliğa Şube Başkanı İbrahim Doğangül, talepleri karşılanmadığı koşullarda, Türk Hava Yolları, Türk Telekom ve Savunma Bakanlığı’ndaki işçilerle birlikte greve çıkacaklarını açıkladı. Doğangül, 2006 yılında ücret modelini işverenin tek taraflı olarak bozduğunu, ancak bu sorun giderildiği koşullarda sözleşmeyi imzalayacaklarını söyledi. İstedikleri toplu sözleşmeyi imzalayabilmek için toplu sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olan grev hakkı dahil her türlü meşru ve demokratik direnme hakkını kullanmak konusunda kararlı olduklarını vurguladı.

Bürokratlar ihanete hazırlanıyor!

Türk-İş’e bağlı onlarca işyerinde onbinlerce işçi haklarını savunmak için mücadeleye hazırlanırken, Türk-İş bürokratları her zamanki gibi durumu sessizlikle geçiştirmeye çalışıyor. Abdullah Gül’ün Cumhurbaşkanlığı adaylığı konusunda açıklama yapan, herkesin “milli” iradeye saygı göstermesini isteyen Türk-İş Başkanı Salih Kılıç, kendi konfederasyonuna bağlı işçilerin mücadele kararlılığına değil sahip çıkmak, saygı bile göstermiyor. Kendi konfederasyonuna üye işçilerin mücadelesine ilişkin tek söz söyleme ihtiyacı hissetmezken, hükümet ile memur sendikaları arasında yürütülen toplu görüşmelerle ilgili olarak, ‘3 konfederasyon bir araya gelip strateji belirlemeliler, ortak hedefte birleşmeliler’ diyebiliyor. Ama kendi konfederasyonunda aynı anda birçok sendikada gündeme gelen grev kararlarını ve mücadeleleri ortaklaştırmaya yanaşmıyor.

Türk-İş bürokratları susmakla da yetinmiyor. THY örneğinde yaşandığı gibi “Grev olursa taraflar sonuçlarına katlanırlar!” diyerek Türk-İş’e üye işçileri adeta tehdit ediyor. Ortaya çıkan uyuşmazlıklarda sendikasını temsilen işçileri savunması gerekirken O, THY’de ve tekstil toplu sözleşmelerinde olduğu gibi arabulucu rolüne soyunuyor. Arabuluculuk ise, işçilerin kararlılığını ezmek, mücadeleyi bastırmak anlamına geliyor.

Kısacası, işçiler kazanılmış hakları için yılların suskunluk çemberini yırtmaya hazırlanırken, sendika bürokrasisi de kendi kimliğine uygun bir şekilde ihanete hazırlanıyor. Bu durum, greve hazırlanan işçilerin sadece patronlarına ve sermaye sınıfına değil, kendi “yöneticileri” olan sendika bürokratlarına karşı da dışarı bir mücadeleye hazırlanmaları gerektiği anlamına geliyor.

Grev hakkı için birleşik mücadele!

Sermayenin yasa ve yasakları ile sendikal ihanet çetelerinin çabaları sonucu işçi sınıfı uzunca bir zamandır grev hakkını etkin bir biçimde kullanamıyordu. Kullanmak bir yana, hak alma mücadelesinde doğru düzgün grevin sözü bile edilmez olmuştu. TİS görüşmelerinin hemen tamamı sermaye ile sendikal korucular arasındaki danışıklı dövüşlerin ardından satış sözleşmeleriyle bitiriliyor, bunun olmadığı durumlarda ise hükümet devreye girerek sudan bahanelerle grevleri yasaklama yoluna gidiyordu.

Bu yıl ise nispeten farklı bir tabloyla karşı karşıyayız. Türk-İş yönetimi ile hükümet arasında seçimler öncesinde imzalanan çerçeve protokole rağmen kamuya ait bir dizi işyerinde TİS görüşmelerinin anlaşmayla sonuçlanmadığına, neticede bu işyerlerinin bir kısmında peş peşe grev kararlarının alındığına tanık olunuyor. Türkiye Denizcilik İşletmeleri, SSK, TÜBİTAK, Turizm Bakanlığı, TASİŞ, Gümrük Müsteşarlığı ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü gibi kurumlara ait işyerlerinde yakın zaman önce grev kararları alındı.

Harb-İş'in örgütlü olduğu, yasalara göre grev yapma hakkının bulunmadığı işyerlerinde ise işçiler sermayenin TİS konusundaki dayatmalarına karşı fiili eylemlerle seslerini duyurmaya çalışıyorlar. Benzer durumdaki PETKİM'de ise işçiler TİS üzerindeki işveren dayatmalarına karşı mücadeleyi grev yasağına karşı mücadeleyle birleştireceklerini, temel hedeflerinden birinin de grev hakkının kazanımı olduğunu ilan etmiş bulunuyorlar.

Özel sektörde ise tekstilde yaygın sayılabilecek bir grev hazırlığı sözkonusu. TİS görüşmelerinin işverenin dayatmaları sonucu tıkanması neticesinde bu sektörde örgütlü TEKSİF Sendikası önce 11 işyeri için alınan grev kararlarının 10 Eylül'de uygulanacağını açıkladı. Daha sonra sendika "tabandan gelen yoğun istekler"e dayanarak 9 işyerinde daha greve çıkılmasına karar verildiğini ilan etti. Yani tekstil TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanmadığı takdirde, bu sektörde yer alan 20 temel işyerinde 10 ve 24 Eylül tarihlerinde greve çıkılacak. Sözkonusu 20 işyerinde grev kapsamında olan yaklaşık 12 bin işçi çalışıyor.

Elbette bir de THY ve Telekom var. Daha dün kadar kamu işletmesi olup da yakın zaman önce özelleştirilen ya da çoğunluk hissesi özel sektörün eline geçen bu iki büyük işletmede de TİS süreçleri işverenlerin dayatmaları sonucu tıkanmış halde. Gene her iki kurumda da grev kararı alınmış ve bununla ilgili yasal süreç işlemeye başlamış durumda.

Türk Hava Yolları'nda TİS süreci bilindiği gibi aylar önce tıkanmış ve işçilerin örgütlü olduğu Hava-İş Sendikası yaklaşık bir ay önce grev kararını kuruma bağlı işyerlerine astı. THY'de grev ihtimalinin giderek güçlenmesi hem sermaye sınıfını hem de uşaklarını alabildiğince telaşlandırdı ve saldırganlaştırdı. Bunun sonucunda ekonomik ve sosyal haklara dönük saldırının kapsamı genişletildi ve doğrudan doğruya grev hakkını hedef alan bir kampanya başlatıldı. THY yönetimi alınan grev kararını boşa düşürmek ve işçilerle sendikayı karşı karşıya getirmek için akla gelebilecek her türlü ayak oyununa başvurdu, kirli yöntemi denedi.

Doğal olarak düzen medyası da bu saldırı kampanyasında patron takımının emrindeydi. Manşetler "grev turizmi bitirir", "grev olursa Türk turizmi 20 yıl geriye gider" türünden "korku verici" başlıklarla doldu taşı. Köşe yazarları yıllardır adını dahi anmadıkları işçileri ister istemez yeniden

hatırladılar. Bir yandan muhtemel bir grevin ülke turizmine ne büyük zarar vereceğinden söz etmeye başladılar, diğer yandan da grevin ne kadar modası geçmiş bir mücadele aracı olduğu konusunda ahkam kesmeye koyuldular.

Kendini "en demokrat" olarak pazarlamakta pek becerikli olan AKP hükümeti ise THY işçisinin karşı karşıya kaldığı baskıların, hukuk ihlallerinin suç ortağı durumundaydı. THY yönetimi tarafından gündeme getirilen grev oylamasından "greve evet" sonucu çıkmasından sonra ise "arabulucu, sorun çözücü" pozlarına büründü.

Fakat sermaye cephesinin tüm baskı ve dayatmaları şu ana kadar bir sonuç vermedi. Sendika yönetimi ve işçiler bu kuşatma karşısında iyi bir sınav verdiler ve kararlılıkla direnmesini bildiler.

Hükümetin devreye girmesiyle işveren tarafı ve sendika arasındaki görüşmelere yeniden başlandı. Son iki görüşme 21 ve 22 Ağustos tarihlerinde gerçekleştirildi. Fakat her iki toplantıdan da bir sonuç çıkmadı.

Gelinen yerde hükümetin devreye girmesini bir avantaj olarak kullanmaya çalışan işveren tarafının işçilerin taleplerini karşılama yolunda herhangi bir yeni adım atmadan işi sonuçlandırmaya niyetli olduğu net biçimde anlaşılabilir. Gücünü işçilerden alan sendikaların da hükümet ve işveren kuşatmasına kolayından teslim olmayacağı, talepler karşılanmadıkça mevcut duruşunu koruyacağı, son iki gündür yaşanan toplantı trafiğinden edinilen bir diğer izlenimdir.

Bundan sonra sürecin nasıl gelişeceğini kestirmek hiç de kolay değildir. Şurası kesin ki sermaye cephesi THY'de bir grevi kesinlikle istememektedir. Grevi engellemenin ise bu saatten sonra iki yolu vardır. Ya işçilerin taleplerini karşılama konusunda THY yönetimi yeni adımlar atmaya razı olacaktır. Ya da iş doğrudan doğruya hükümete düşecek ve daha önce pek çok örneğini gördüğümüz şekilde THY grevi de ertelenecek, yani fiilen yasaklanacaktır. Sermaye cephesinin bu iki "çözüm"den hangisini tercih edeceğini görmek için en azından birkaç gün daha beklemek gerekecektir. Bir kez daha vurgulamış olalım ki, bu tercihte belirleyici olacak etkenlerden biri de THY işçisi ile sergilenecek dayanışmanın gücüdür.

Şimdiden kesin olan ise şudur; THY'de yaşanan süreç sayesinde "grev" konusu geniş kesimlerin gündemine girmiştir. Sermaye, THY'de işçi sınıfının grev hakkına saldırırken aslında hiç arzu etmeyeceği bir sonucun doğmasına da yol açmıştır. Bu süreç

sayesinde tüm işçi ve emekçiler grev diye bir silahlarının olduğunu hatırlamışlar, bu silahın kullanılması ihtimali ortaya çıktığında patronların nasıl da ürküp saldırganlaştığını açık bir şekilde görmüşlerdir. Uzun yıllardan sonra, grevin işçiler arasında sempatiyle bakılan bir mücadele aracı haline gelmesinde, THY'de yaşanan sürecin ve buradan yansıyan tablonun da mutlaka bir katkısı vardır.

Dolayısıyla THY'deki sürecin daha şimdiden işçi sınıfı hareketine kazandırdığı şeyler vardır. Bu kararlı ve mücadelecilik tutumunun bundan sonra da devam ettirilmesi, sermayenin manevralarına geçit verilmemesi halinde söz konusu kazanımlar daha da ileri taşınmış olacaktır. Diğer sektörlerdeki grev ve mücadele süreçleri de THY'deki gelişmelerden bir biçimde etkilenecektir.

Bu aşamadan sonra asıl görev ve sorumluluk sınıfın diğer bölüklerindedir. THY işçisi sermayeye kolayından yem olmayacağını göstermiştir. Hem muhtemel grev yasağı saldırısı karşısında onun direnme kapasitesini gösterilecek dayanışmayla güçlendirmek hem de burada yakılan mücadele ateşini yaymak diğer sektörlerdeki işçilere düşmektedir. Bu konuda en fazla avantaja sahip olan sınıf bölüklerinin başında ise şu an Telekom işçileri gelmektedir. Telekom işçisinin bu avantajları yeni bir mücadele odağı, yeni bir direnç noktası oluşturmakta kullanıp kullanamayacağını zaman gösterecektir.

Tekstil sektöründeki grev sürecini THY ve Telekom'da yaşananlardan bağımsız olarak ele almak çok da gerçekçi değildir. TEKSİF'in başındaki ihanet çetesi, alınmış grev kararlarını boşa düşürmek ve satış sözleşmelerine imza atmak için fırsat kollamaktadır. İhanet çetesini bundan alıkoyabilecek iki şeyden biri işletmelerde öncül işçiler tarafından örülecek taban iradesidir. Diğer ise THY ve Telekom'da sergilenecek mücadelecilik pratiklerinin sınıf hareketi genelinde ve tekstil sektöründe yaratacağı havadır.

Kısacası, bugün TİS ve grev süreçleri içinde bulunan tüm sınıf bölükleri açısından birleşik mücadele yakıcı bir ihtiyaçtır. Ne THY, ne Telekom, ne tekstil işçileri ne de diğerleri... Aralarında birlik ve dayanışmayı geliştirmedikçe, mücadele süreçlerini ortaklaştıracak araçlar yaratmaya yönelmedikçe, sermayenin saldırılarına esaslı yanıtlar verebilmeleri, haklarını koruyup geliştirebilmeleri mümkün değildir. Bugün sermayenin elimizden almaya çalıştığı grev hakkımızı savunabilmenin yolu gücümüzü birleştirmekten geçmektedir.

TÜSİAD'dan Gül'e destek!

Türk-İş bürokratu yalan söylüyor...

Gül ve hükümeti işçi düşmanıdır!

Abdullah Gül, cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi giriştiği temas turları kapsamında Türk-İş Başkanı ile de görüştü. Patron örgütleriyle işçi örgütlerini sivil toplum örgütü paydası altında eşitleştirmeye çalışan Gül, böylece, "her kesimi kucaklamak" argümanına zemin hazırlamaya çalışıyordu. Gül açısından sorun yoktu, her kesimi peşinden sürüklemeye çalışmak, onun politik misyonunun gereği idi. Bunu yapabildiği oranda başarılı politikacı kabulü görecekti.

Patron örgütleri cephesinden de bir sorun bulunmuyor, bu görüşmeler açısından. Çünkü onlar kendi bakanları ve yarınki cumhurbaşkanlarıyla görüşmüş, isteklerini iletmış oluyorlar. Çünkü Gül, bugünkü bakanlığı sırasında nasıl onlara hizmet için çabalamışsa, yarın cumhurbaşkanlığı sırasında da aynısını yapacak. Çünkü Gül onların adamı.

Sorun işçi örgütleri cephesindedir. Onların sivil toplum örgütü paydası altında patron örgütleriyle bir kefeye konmayı kabullenmeleri, daha kötüsü bundan kendilerine onur payesi çıkarmalarıdır. Devlet katından gelen görüşme istekleri, onlara, adam yerine kondukları hissi veriyor olmalı. Fakat onlar, o örgütlerin başında oldukları sürece hisleriyle değil, görevlerinin gerekleriyle davranmak zorundadır. Bu zorunluluk da bugün yaptıklarının tam tersini gerektiriyor.

Sendika yöneticilerinin sendika üyesi işçilere karşı görevi, patronlarla aynı kefeye konma yanılması yaratmak değil, karşı saflarda olmanın gereklerini öğretmektir.

Oysa Türk-İş Başkanı Kılıç, Gül'ü, dolayısıyla da partisi ve hükümetini, akıl almaz yalanlar eşliğinde aklamaya kalkıyor. Yeni görevinde başarı

dileklerini eklemeyi unutmuyor.

Bu hain bürokratin başarı dilediği Gül ve hükümetinin, 4.5 yıllık icraatı, denilebilir ki, işçi sınıfı ve emekçilerin kabusu olmuştur. AB'ye uyum paketleri adı altında yıkım yasalarını çıkarırlar onlardır. Bu sürecin baş sorumlularından biri de, Dışişleri Bakanı olarak Abdullah Gül'dür. Yine sınıfa işsizlik ve yıkım getiren özelleştirme programlarını kararlılıkla uygulayan bu aynı hükümet olmuştur. AKP hükümetine ve başta Abdullah Gül olmak üzere, en etkili bakanlarına yakışacak tek sıfat, işçi ve emekçi düşmanlığıdır.

Hükümet olarak katıldıkları seçimlerden oylarını artırarak çıkmış olmaları, onların bu kimliğini zerrece değiştiren bir durum değildir. Seçimler ve sonuçları, düzenin politika arenasına ilişkin dengelerle ilgilidir. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler cephesinden tek göstergesi, onların düzen kurumlarıyla ilişkilerinin hala devam ettiği dir.

Bu göstergeden sendikaların ve yöneticilerinin çıkaracağı sonuç, bu ilişkiyi daha da güçlendirmek değil, tersine zayıflatmak için çaba göstermek olmalıdır. Ters yapıldığı durumda ortaya çıkan tek gerçek, o sendika yöneticilerinin satılmış olduğu, düzenle bütünleştiği, düzenin hizmetine girdiğidir.

Türk-İş yöneticileri için bu sonuç, bu görüşmeyle açığa çıkmış değildir elbette. Sadece bir kez daha teyit edilmiş oldu. İşçi sınıfı düzenin hizmetindeki bu bürokratlardan sendikalarını temizlemediği sürece, kendi satışlarına atılan imzaları seyretmeye devam etmek zorunda kalacak. Bağımsız bir sınıf hareketini yeniden geliştirmenin imkanı, sendikaları sermaye düzeninden bağımsızlaştırmaktan geçiyor.

AKP'nin cumhurbaşkanı adayı Abdullah Gül, Çankaya'nın zorlu yokuşunu tırmanırken, çeşitli kuruluşlara uğradı, güven tazeledi. Böylece güya, partisinin 'mutabakat arayacağız' sözünü de yerine getirmiş oldu.

Gül'ün uğradığı mekanların başında patronlar kulübü TÜSİAD'ın Ankara temsilciliği bulunuyordu. Gül Ankara temsilciliğini ziyaret etti ama, bu görüşme için TÜSİAD Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, bir başkan yardımcısı ve bir yönetim kurulu üyesiyle birlikte ta İstanbul'dan kalkıp gelmişti. Yani söz konusu görüşmeye değilse bile, görüşme sonrası yapılacak olan açıklamaya, TÜSİAD da en az Gül kadar önem veriyordu.

Görüşmenin biçimiyle ilgili bir spekülasyon üretmek gerekmiyor. Zira efendi ile hizmetkar nasıl görüşürse o formatta bir görüşme olmuştur.

Açıklamalar, TÜSİAD'ın seçim öncesi AKP ve hükümetine olduğu gibi, AKP'nin adayı olarak Gül'ün cumhurbaşkanlığı meselesine de şartlı desteğinin sürdüğünü göstermektedir. Aslında TÜSİAD'ın şartları hiç de ordunun ve örneğin CHP'nin şartlarından bir farklılık arzetmemekle birlikte, o bunları desteğiyle birlikte öne sürüyor. TSK ve CHP ise red gerekçesi olarak...

AKP, TÜSİAD'ın da desteğiyle sağa-sola diklenmeye çalışıyor ama, aslında TÜSİAD'ın gücü salt parayla, yani ekonomik güçle açıklanamaz. Çünkü bu, dinci bir partinin hükümetini, emperyalist ortaklarının çıkarları doğrultusunda belirlenmiş 'ılım' ölçülerinde tutmaya yetmeyecektir. Bu nedenle TÜSİAD, elinde çok daha önemli bir 'silah' bulunduğunu anlatmaya çalışırcasına, Gül'ü TSK'nın diliyle uyarıyor. Yani, "belirlediğimiz sınırları aşmaya kalkarsanız sadece desteğimizi çekmekle kalmayız, TSK'nın elini de serbest bırakırız" demeye getiriyor.

Bunu yapacaklarından da kimsenin kuşkusu bulunmuyor. TÜSİAD'ın tarihi bunun gibi iki kanlı darbenin destekçiliğiyle maluldür. İkincisinde -ki Türk-İslam sentezinin iç mimarlığını yapan da o darbenin mimarı generallerdir. Bugün ordunun başını tutan aynı generallerin laiklik havariliğine aldanmamak gerekiyor. Üstelik o günün koşullarında hükümet ve partileriyle TSK arasında, bugünkü gibi bir husumet de söz konusu değildi.

TÜSİAD'ın destek uyarılarının da gösterdiği gibi, AKP'nin ve Gül'ün bugünden sonraki serüvenleri daha da 'heyecanlı' geçecektir. Kurmay heyetinin ve başının bugünkü sessizliği geçicidir. TÜSİAD'ın da ötesinde, efendi ABD'nin elinde bulundurduğu dizginlerin gerilmesi yüzündendir bu sessizlik. Ama aynı zamanda bir 'izleme görme' taktiğidir de.

TÜSİAD'ın bunca uyarıya rağmen desteğinin ardındaysa, hep ifade ettikleri gibi, "istikrar" kaygısı yatıyor. Yoksa TÜSİAD'ın temsil ettiği burjuva kesim, Türkiye'nin en 'Avrupalı' burjuvalarından oluşur. Öyle dinin egemen olduğu bir sosyal hayata göz yumacak bir kesim değildir bu. Ancak onlar için bugün öncelik 'ekonomik istikrar' adını verdikleri, sınıfa ve emekçi kitlelere saldırı programlarının aksamadan yürümesidir. Kârları ancak böyle garantiye alınabilmektedir çünkü. Bunun içinse "siyasi istikrar" gerekmektedir. Yani, birbiriyile didişmekten iş yapmaya zaman bulamayan bir koalisyon karmaşası değil, parmakları indir-kaldır usulüyle, birkaç saatte birkaç yasa çıkarabilecek bir tek parti hükümetidir onların ihtiyacı. Bugün ve son seçimlerle birlikte bu imkanı yakalayan tek parti ise AKP'dir.

Düzen güçleri yeni çatışmalar için hazırlanıyor!

Düzen cephesinde sarsıntılar yaratan Cumhurbaşkanlığı krizi nihayet çözülmüş görünüyor. AKP'nin aday olarak gösterdiği ve ABD ile TÜSİAD'ın olurlu alan Abdullah Gül, artık bir prosedürün yerine getirilmesinden öteye anlam taşımayan meclis oylamalarının sonucunda cumhurbaşkanı ilan edilecek. Halihazırda sürecin kesintiye uğrama olasılığı görünmüyor. Ordu cephesinden sürecin bir an önce tamamlanması bekleniyor.

Bu noktadan sonra üzerinde tartışılması gereken konu, düzen siyasetindeki iç mücadelelerle karakterize olan sürecin bundan böyle ne yönde gelişeceği, karşıt güç odaklarının nasıl mevzilenecekleri, mücadelelerini nasıl ve hangi biçimlerde sürdürecekleridir. Görünen o ki ordu, AKP'nin yıpranmasını bekleyecek ve bu süreç içerisinde AKP ve Gül üzerinde sıkı bir denetim uygulayacaktır.

Ordu için bugün sorun böyle bir denetimin nasıl ve ne tür bir mekanizmaya dayanılarak sürdürüleceğidir. Devlet yönetiminde MGK ve benzer yollardan zaten ordunun doğrudan müdahalelerde bulunduğu yerleşik mekanizmalar kullanılmaya devam edecektir. Fakat bu mücadelede asıl belirleyici olan askeri güç değil siyasi etkinlik olduğu ölçüde, toplum düzeyinde güncel politika yürütebilecek mekanizmalara da yakıcı biçimde ihtiyaç duyulmaktadır. Parlamentoda CHP, "STK"lar alanında emekli askerlerin başını çektiği

dernekler ve medyadaki görevli kalemler Cumhurbaşkanlığı krizi döneminde ordunun doğrudan uzantısı, gündelik politikadaki aletleri konumundaydılar. Fakat 22 Temmuz seçimlerindeki başarısızlık, orduyu aletlerini yeniden gözden geçirmeye ve yenileriyle tahkim etmeye ya da bunları işlevsel kılacak müdahalelerde bulunmaya itmektedir.

Bu çerçevede özellikle belirtmek gerekir ki, ordu 22 Temmuz yenilgisinin faturasını CHP'ye, asıl olarak da Baykal'a keserek durumdan en az siyasi kayıpla çıkmak hesabındadır. Bundan dolayı herşeye rağmen CHP'ye yönelik müdahalelerde bulunulması güçlü

olasılıktır. Zira orduya yakın duran kalemler CHP yönetimine yönelik eleştirilerinin dozunu giderek arttırmaktadırlar.

Gül üzerinde kurulacak denetim ise daha çok sivil bürokrasi kanalı üzerinden gerçekleşecek gibi görünmektedir. Ayrıca belirtilmelidir ki, bugünlerde medya tarafından ortaya atılan bir iddiaya göre Gül ile Genelkurmay arasında yoğun bir görüşme trafiği yaşanmış ve bu görüşmeler sonucunda bir anlaşmaya varılmıştır. Sürecin seyri dikkate alındığında, bu iddia doğru olabilir. Böylece Gül, ordunun belirlediği çerçeveye uyacağı güvencesi vererek önündeki engelleri ortadan kaldırmıştır.

Elbette bu sonucun ordu açısından siyasi bir yenilgi olduğu gerçeği orta yerde durmaktadır. Gül ve AKP açısından ise bu süreç aynı zamanda bir bütünleşme süreci olmuştur. Ordu cumhurbaşkanlığı ekseninde yoğunlaşan mücadeleyi kaybetmekle birlikte, yerleşik devlet düzenine yönelik yakın tehlikeleri tümüyle olmasa da ortadan kaldırmış ve denetimini korumuştur. Öyle ki, Gül ve AKP "Milli Görüşçü" kimliklerini yadsıyan bir aşamaya varmış bulunmaktadırlar. Her ne kadar cumhurbaşkanlığı seçimleri ile ortaya çıkan kriz dinamiği bu süreci tıkamış, onları, daha doğrusu temsil ettikleri siyasi platformu sistemden uzaklaştırmış gibi görünse de, tipik bir "merkez partisi" yolunda önemli bir mesafe almalarına yol açmıştır.

Ancak ordu için mesele tek başına türban ya da genel olarak AKP'nin "İslami" kimliği değil, AKP'nin bu kimliğe de dayanarak sahip olduğu gücü kendi politik ayrıcalıkları ve "kırmızı çizgileri"ne saldırmak amacıyla kullanmak istemesindedir. Ordunun hassasiyetleri olarak gösterilen, Kıbrıs, Kürt sorunu, AB gibi konularda özellikle ABD, AB ve tekelci burjuvazinin AKP aracılığıyla gündeme getirecekleri açılımlara yöneliktir. Bu açılımların önünü almaya, en azından egemen güçler karşısında pazarlık gücünü korumaya yöneliktir. Bunun içindir ki, ordunun türbanla simgelenen İslami kimliğin devlete yedirilmesine karşı duyduğu rahatsızlık, önümüzdeki dönem bu konulardaki gelişmelerle birleşerek, AKP ile ilişkilerini yeniden kriz noktasına taşıyacaktır.

Bugün taraflar arasında kurulmuş bulunan güç dengesi ve yüzeyde dinmiş görünen fırtına geçicidir. Bundan dolayı tarafların bugünkü sessizlikleri sadece görüntüden ibarettir. Gerçekte, patlaması olası yeni krizlere yönelik olarak hummalı bir şekilde hazırlanmaktadırlar. Cumhurbaşkanlığı seçimi sadece siyasal bir savaşım alanı olarak aşılmıştır, yoksa taraflar arasındaki kriz dinamikleri olduğu gibi durmakta, dahası daha da sertleşme potansiyellerine sahip bulunmaktadır.

Bu güç mücadelelerinin işçi ve emekçiler için nasıl bir tuzağa dönüştüğü ise ortadadır. Bugün işçi ve emekçiler bu tuzağın farkında olmasalar da, önümüzdeki günlerde yüz yüze kalacakları saldırılar ve yıkımlar karşısında farkına varmaları kaçınılmazdır. Fakat farketmek bu tuzaktan kurtulmak için yeterli değildir. İşçi sınıfı ve emekçilerin ihtiyacı, bağımsız bir siyasal ve sınıfsal güç olarak boy göstermektir. Bunun için başta ilerici ve öncü güçlerinden başlayarak düzene karşı mücadelenin adresi olan devrimci mücadele bayrağı altında birleşmeleri gerekmektedir. Devrim cephesinden bugünün esas gündemi bu olması, bu gündem üzerinde yoğunlaşılması gerekmektedir.

Hepsi millici, hepsi Amerikancı!

Gül'ün cumhurbaşkanlığına aday olması, burjuvazinin politika arenasında ilginç tartışmaları da gündeme taşımış oldu. CHP, Gül'ün 'milli görüş'ünün Çankaya'ya uygun düşmediğini iddia ediyor. Erbakan camiasından ise, Gül'ün çoktan milli görüşü terkettiği, CHP'deki politikacılarla aynı kulvarda ilerlediği iddia ediliyor.

Her birinin iddiası kendi içinde doğruluk payı taşıyor. Gül, hem milli görüşçüdür, hem CHP'deki politikacılarla aynı kulvarda koşmaktadır. Çünkü o koşu kulvarı da, varış noktaları da aynıdır; Amerikancı politikaların uygulanması...

Türkiye'deki tüm düzen partilerinin ortak paydası Amerikancılıktır. O nedenledir ki, hangi parti hükümete geçmeyi aklına koysa, önce Washington'un yolunu eskitmeye başlar. Beyaz Saray'dan icazetini alır. Ondan sonra ve ona göre kampanya başlatır. "Ben bunu yapmadan geçtim hükümetin başına" diyen varsa, onlar da hükümetin başına geçtikten sonra, orada kalabilmek için girişir aynı icazet arayışına.

Gül, Türkiye'deki tüm diğer burjuva politikacılar gibi Amerikancıdır. Fakat onu Amerikancı olmakla suçlayan Erbakan tayfasının neci olduğunu görmek için Erbakan'ın hükümette olduğu yıllara bakmak yeterlidir. İsrail'le (ki ABD'nin Ortadoğu'nun tepesinde sallanan gladyosudur) yapılan pek çok gizli anlaşma (ki bu anlaşmaların çoğu bölgenin Müslüman ülkelerine karşıdır) onun dönemine rastlar. Onun ortak olduğu

hükümetler de, tıpkı önceki ve sonraki hükümetler gibi, ABD ile kirli ortaklığı sürdürmüştür. İMF-DB-TÜSİAD yıkım programlarını uygulamıştır.

Gül'ü milli görüşçü olmakla suçlayan CHP'ye gelince... Amerikancı Türk Ordusu'na çizme parlacılık görevi, CHP'yi de Gül ve benzerleriyle bir kefeye yerleştirmektedir. CHP, Amerikancılığını zaten saklamadığına göre, geriye görüşünün ne kadar 'milli' olduğu kalıyor.

Bilindiği gibi, AKP'nin varlığı ve hükmetmesi, büyük oranda TSK'nın çaba ve becerisiyle hayata geçirilen, Amerika'nın 'ılımlı islam' politikası çerçevesinde mümkün olmuştur. Fakat bunun bir de evveli var. Bu işler, '80'li yıllarda, ABD'nin o dönem politikası olan Türk-İslam sentezinin, CHP'nin, darbeci TSK'sının faşist generalleri eliyle hayata geçirilmesiyle başladı. Sayısı hızla artırılan İman Hatipler, Kuran Kursları; kendisi içerde, görüşleri iktidarda olan MHP; peşisıra Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı örgütlenip silahlandırılan kontr-hizbullah çeteleri...

Yani, bugün topluma hakim görünen millici görüşün (dinci görüş anlamına geliyor) gelişmesinin, yayılmasının baş sorumlusu Amerikancı Türk ordusudur. Bugün ordu yalakaılığına soyunan herkesin de bu sorumluluğu paylaştığı, üstlendiği kabul edilmelidir. Başta CHP ve İP olmak üzere... Çünkü bugün en orducu, en kontracı politik odaklar bunlardır.

Polis devleti uygulamaları yaygınlaşıyor!**Hak ve özgürlüklerimiz için mücadeleye!**

Polis Selahiyetleri Kanunu'nun meclisten geçmesi ile birlikte polisin keyfi uygulamaları ciddi bir boyut kazandı. Yasanın *Resmi Gazete*'de yürürlüğe girmesinin hemen ertesi günü, 2 Haziran'da Taksim Tramvay Durağı'nda devrimci güçlerin örgütlediği Genelkurmay muhtırasını protesto eden basın açıklamasına saldıran polis, o günden bugüne keyfi saldırılarını süreklileştirmiş durumda.

Devrimci güçler açısından özü itibarıyla değişen bir durum sözkonusu değil. Zira bu yasa çıkmadan önce de

devrimciler özel hedef olarak seçiliyor ve kolluk kuvvetlerinin saldırılarıyla karşılaşılıyorlardı. Bu çerçevede tek değişiklik; bu yasal düzenlemeden önce başvuru ancak "yasadışı" kabul edilen saldırıların artık yasalardan güç alınarak gerçekleştirilmesidir.

Sözkonusu yasal değişikliği asıl önemli kılan, bu yasanın polisler tarafından tüm toplumu terörize etmenin bir aracına dönüştürülmüş olmasıdır. Bugün

sokakta yürüyen herhangi biri, polise yan gözle baktığı için kimlik göstermek zorunluluğu ile karşılaşılıyor ya da sorgusuzca dayaha maruz kalıyor. Nitekim bunun örnekleriyle son birkaç ay içerisinde çokça karşılaşıldı. Moda Sahili'nde ailesi ile beraber bir çay bahçesinde oturan İstanbul Üniversitesi avukatı Muammer Öz'ün, salt kendisinden kimlik istenmesinin nedenini sorguladığı için yediği meydan

dayağı bugün gelinen noktayı gözler önüne seren çarpıcı bir örnektir.

Çevik kuvvetin de son süreçte yasalardan aldığı güçle nasıl bir keyfiyet içerisinde olduğu görülmektedir. Özellikle İstiklal Caddesi'nde devriye gezen çevik kuvvet ekiplerinin kişisel inisiyatiflerine dayanan uygulamalar her an yaşanmaktadır. Kürt halkına mensup gençler İstiklal Caddesi'nde rastgele durdurulmakta, kimlik göstermeye zorlanmaktadır. Kimi zaman bu uygulamanın tek nedeni gelip geçene şov yapmak olabilmektedir.

10 Ağustos günü Mehmet Nezir Çirink ve Arif Kılınç'ın yaşadıkları, Beyoğlu sokaklarında uygulanan baskının ulaştığı boyutları gözler önüne sermektedir. 10 Ağustos günü saat 22.30 sularında arkadaşı Arif Kılınç'ı yolcu etmek üzere evden çıkan Mehmet Nezir Çirink'in yolları kesildi. Kendilerinden kimlik göstermelerini isteyen kişilere Çirink, "önce siz bize kimlik gösterin, sizin polis olduğunuzu bilmiyoruz" dedi. Bunun üzerine polisler Çirink ve Kılınç'ı öldüresiye dövmeye başladılar. Baygın bir halde hastaneye kaldırılan Çirink ve Kılınç'ın tedavisi de polis tarafından engellenmek istendi. Olayın çarpıtıldığı polis tutanağını imzalamak istemeyen Çirink ve Kılınç bu kez hastanenin içinde meydan dayağından geçirildi. Özellikle durumu ağır olan Çirink polisin talimatı ile hastane hastane dolaştırıldı. Sonuçta Çapa Tıp Fakültesi'nde Çirink'in dalağının patladığı anlaşıldı ve ameliyatla dalağı alındı.

Yasanın meclisten geçtiği günden bu yana üç ay geçti. İşkence ile kötü muamele iddialarını içeren şikayetlerde gözle görülür bir artış yaşandı. Özgür Hayat'ın yazı işleri müdürü Taksim'den kaçırıldı ve neredeyse ölümden döndü. Ümraniye'de hırsızlık iddiası ile gözaltına alınan Mustafa Kükçe, işkencede yediği dayak sonucunda hayatını kaybetti.

Bu örnekler artırılabilir. Fakat asıl üzerinde durulması gereken, polis terörünü olağanlaştıran, adeta günlük bir uygulamaya indirgeyen değişimin dayanağının ne olduğudur. Ortada kurumsal bir şiddet, meşru görülen bir işkence sistematığı, kısacası sermaye iktidarının açık bir yönelimi vardır.

Kapitalizm bir korku toplumdur. Güvenlikten özgürlüğe bütün kavramların güncel içeriği sermaye düzeninin dönemsel ihtiyaçları çerçevesinde şekillenir ve temel belirleyen denetime duyulan ihtiyacın boyutudur. Türkiye'de son süreçte sermayenin çeşitli klikleri arasında bir iktidar krizi yaşanmış, bu kriz yaşamın her alanında hissedilmiştir. Ancak, polisleri bu toplumun en yetkili kesimi ilan eden yasa bu krizin en derinleştiği dönemde çıkartılmıştır. Yani sermaye cephesi kendi içinde en kavgalı olduğu dönemde bile toplumu sindirme, baskı altında tutma noktasında kenetlenilebilmekte, ortak tutum alabilmektedir.

Bugün büyüyen bir toplumsal muhalefetten, güçlü bir sınıf hareketinden söz edebilme olanağından yoksunuz. Ancak gerek sınıf cephesinden ardı ardına ilan edilen grev kararları, gerekse ülke genelinde keskinleşen çelişkiler muhalefetin gelişmesinin nesnel dinamiklerini barındırmaktadır. Servet-sefalet kutuplaşmasının görülmemiş ölçüde derinleştiği, yaşam güvencesinden yoksunluk ve geleceksizliğin toplumun geniş bir kesimini bunalttığı bir dönemde sermaye düzeni sömürü, baskı ve zor iktidarını güvence altına almaya çalışmaktadır.

Polis terörünü boşa çıkarmanın, baskı ve terörü dağıtmanın tek yolu, hak ve özgürlükler uğruna dışı bir mücadeleyi yükseltmekten geçmektedir.

Gezaevlerinde saldırılar artıyor!

F tiplerinde devrimci tutsaklara yönelik saldırılar sürüyor. "İnceltilmiş" biçimde devam eden saldırılar, aslında 19 Aralık'tan bugüne süren irade savaşının bir parçası. Bazen akıl almaz gerekçelere dayandırılan saldırılar, devrimci tutsakların direnci ve kararlılığı ile karşılaşılıyor. Son dönemde gerek İHD'nin hazırladığı 6 aylık cazaevleri raporu, gerekse tutsak yakını örgütlerin kamuoyuna yaptığı açıklamalar, tecrit ve izolasyonun boyutlanarak sürdüğünü ortaya koyuyor.

Hak ihlalleri devam ediyor!

Devrimci tutsakların haberleşme hakkı elinden alınmak isteniyor. Mektuplar verilmiyor, görüş hakkı engelleniyor. Mektuplardan kaynaklı cezalar uygulanıyor. Kürtçe ve devrimci yayınlar çeşitli bahanelerle verilmiyor. Anadilde konuşma hakkı engelleniyor. Hücrelerde 3 kitaptan fazlasının bulunması yasaklanıyor. Temiz içme suyu verilmemezken, sıcak su 15 günde bir veriliyor. Ankara'da tutuklanan HÖC'lülerin karşılaştığı gibi, tutsaklar cezaevi girişinde "törenle" karşılanıyor. Falaka, kaba dayak vb. işkencelere maruz kalıyor.

Hasta tutsaklar ölüme mahkum ediliyor!

Ciddi sağlık sorunları yaşayan devrimci tutsakların tedavileri bilinçli bir politikanın ürünü olarak engelleniyor. Mesane kanseri olan ve

yıllardır tedavisi engellendiği gibi tahliye de edilmeyen Erol Zavar, Yaşar İnce, son olarak beyin kanaması geçiren Nevin Yaylacı, bu uygulamanın sadece birkaç örneği. Onlarca tutsak tedavi edilmeyerek ve tedavileri engellenerek, ölüme mahkum ediliyor.

Ziyaretçi engeli!

Seçimlerin ardından alelacele çıkartılan, milletvekillerinin cezaevlerine ziyaretini sınırlayan yönetmelik, devrimci tutsakları da yakından ilgilendiriyor. Çünkü yönetmeliğin bir maddesi, F tipi cezaevinde kalan devrimci tutsakların ziyaretçileri ile ilgili. Devlet, devrimci tutsakların dışarıya ile, daha önemlisi siyasal yaşam ile bağını o denli sınırlamaya çalışıyor ki, ziyaretçilerini de seçerek almayı planlıyor. Bugüne kadar F tiplerinde rutin uygulama 3 "arkadaş" görüşçüsüne izin veriyordu. Ancak yönetmeliğe göre bundan sonra görüşçüler araştırılıp soruşturulacak, uygun görülürse (yönetmeliğe göre örgüt bağlantısı yoksa) görüşmesine izin verilecek. Yönetmeliğin çıkmasının hemen ardından, devrimci tutsaklardan, ziyaretçilerini yeniden belirlemeleri, 10 gün içinde idareye bildirmeleri istendi. Böylece devrimci tutsakları "örgüt" bağlantılarından da koparmayı çalışıyorlar.

Cezaevlerine dair hazırlanan raporlar ve yapılan açıklamalar, devrimci tutsaklarla dayanışmanın örülmesinin taşıdığı önemi bir kez daha ortaya koyuyor.

Nazi artığı Halacoğlu'nun ırkçı-şoven hezeyanları...

Özgürlük, eşitlik, gönüllü birlik!

Geçtiğimiz günlerde *Akşam* gazetesinde Gülay Kömürcü'nün "*Kendini Kürt Zanneden Türkler*" başlıklı bir yazısı yayımlandı. Sonra da Ermeni soykırımı tartışmalarından tanıdığımız Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Yusuf Halaçoğlu, katıldığı bir toplantıda "*Türkiye'de yaşayan Kürtler'in Türkmen, Kürt Alevileri'nin ise Ermeni kökenli olduğunu*" iddia etti. Böylece Halaçoğlu, hem Türkiye'de Kürt ve dolayısıyla Kürt sorunu olmadığını, hem de bu sorunu dile getirenlerin "Ermeni tohumu" olduğunu söylemiş oldu!

Gülay Kömürcü ile Yusuf Halaçoğlu'nun buluştuğu ortak nokta, resmi ideolojinin, bu topraklarda yaşayan halkların etnik ve kültürel kökenleriyle ilgili temel tezlerinden birini bugün yeniden ısıtmaya çalışmalarıdır. Bu iki sermaye uşağının söylediklerinin bundan 20 yıl önce kullanılan "Kürtler dağ Türk'üdür" söyleminden hiçbir farkı bulunmuyor. Bu da resmi ideoloji açısından, sermayenin konuya yaklaşımı açısından hiçbir şeyin değişmediğini, Kürtler rejim için bir parça problem olmaya başladıkları anda aynı uğursuz propagandaların tekrar ısıtılıp devreye sokulmasından fayda umulduğunu gösteriyor.

Kuşkusuz, tarih alanında araştırma yapan bir kurumun başında bulunan biri tarafından sarfedilen bu sözler, "kişisel" olmanın ötesinde sömürgeci Türk sermaye devletinin resmi görüşlerini yansıtmaktadır. Halaçoğlu bu sözde tezlerle, tarihin Türklerle başladığını, Sümerler'in aslında Türk olduğunu, bütün dillerin Türkçe'den çıktığını söyleyen öncellerine önemli bir katkı yapmış oldu!

Bilindiği üzere, "Kürtler'in Türk olduğu" iddiası, Türk Tarih Tezi ve Güneş-Dil Teorisi'nin bir uzantısıdır. Türk Tarih Konferansları'nda kabul edilen ve bir dönem resmi görüş olarak savunulan bu teze göre; dünyadaki hemen bütün halklar Türkler'den türemiş, bütün diller Türk dilinden doğmuştur. Buna göre, Hititler'in, Frigler'in, Mezopotamya'da yerleşmiş olan Asur, Sümer, Kalde, Akad, Med ve Urartular'ın hepsinin, Orta-Asya'dan göçmüş çeşitli Türk kavimleri oldukları savunulmaktadır. Bunun gerisinde ise, Anadolu'nun çok eski tarihlerden beri Türk vatani olduğunun kanıtlanma çabası yatmaktadır. Bununla da yetinmeyip sadece Anadolu halklarının değil, Balkan halklarının (Bulgarlar, Macarlar, Romenler, Arnavutlar vb.)nin de Orta-Asya'dan göçen Türk kavimleri oldukları hezeyanlarına kadar vardırılabilmiştir. Aynı dönemde bu çerçevede Kürdistan'da bir inceleme yaptırılmış ve elde edilen fiziki ölçümler (kafatası, burun, kulak biçimleri; kol-ayak uzunlukları; kemik boy ve biçimleri, deri-göz renk ve uyumları vb.) Türk Tarih Kongreleri'nde tartışma konusu olabilmıştır.

Türk Tarih Tezi'nin bir devamı olarak, "Kürtler'in Orta-Asya'dan göçen Turani bir kavim" oldukları da iddia edilmektedir. Oysa Kürtler'in göç ettiklerine ilişkin hiçbir ciddi belge ve bulgu yoktur. Kürtler Ortadoğu'nun en eski yerleşik halklarından biridir. Bu, binlerce yıllık tarihi içinde bütün bilgi ve belgelerle sabittir. Tarih öncesi çağlara ait, kaynaktan yoksun varsayımlara dayalı göç teorilerinin hiçbir ciddiyeti yoktur.

Öte yandan, bütün bu ırkçı-şoven teori ve tezler, tarih ve etnografya çevrelerinde alayla karşılanmış, bu nedenle resmi Türk Tarihi, Türkler'in Anadolu'ya girişini 1071 Malazgirt Savaşı'dan başlatmak

durumunda kalmıştır. Buna göre, Türkler'in Anadolu'daki varlıkları 900 küsur yıl etmektedir. Oysa Kürtler bu coğrafyanın en eski halklarından biridir. Hint-Avrupa dil grubunun bir kolu olan Kürt dili, tüm engellemelere rağmen bugün halen varlığını sürdürmektedir. Kürtçe ile Türkçe arasında hiçbir akrabalık yoktur. Birbirine tamamen yabancı iki dil ailesine mensupturlar. Bu bilimsel bir gerçektir.

Dünyada yıllardır Kürdoloji (Kürt tarihi, dili, kültürü) alanında çalışmalar yapıyor. Bu konuda üniversitelerde açılmış bölümler, yayımlanmış yüzlerce eser bulunuyor. Bu bakımdan bilimsel hiçbir dayanağı olmayan bu görüşlere uzun uzadıya yanıt vermeye gerek yok. Kürtler'in kökeni ile ilgili resmi ideolojinin ileri sürdüğü tüm görüşler yalan ve inkâra dayalıdır. Kendi içinde bile tutarlılığı olmayan, bilimsellik süsü verilmiş bu sözde tezler, ırkçı-şoven güçlerin Kürt sorununda buldukları noktayı göstermesi bakımından dikkate değerdir.

Resmi ideoloji, asırlardır Ortadoğu'da yaşamış Kürt ulusal varlığını, sözde "bilimsel" gerekçelere dayanarak yok saymıştır. Kürtler'in Türk kökenli bir kavim olduğu görüşü, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını tanımamak, Kürdistan'ın işgal ve ilhakını meşru saymak amacı ile savunulmaktadır. Kürt ulusunun varlığı inkâr edilerek sömürgeci politikalara ideolojik kılıf uydurulmaya çalışılmaktadır. İnkâr, sermaye devletinin Kürt sorununda uyguladığı geleneksel bir politikadır. Kürtler, karda yürürken çıkan kart kurt sesinden adını almış "Dağ Türkleri'dir". Kürt sorunu ise, zaman ve koşullara göre bir "irticai kalkışma"dır, "ekonomik geri kalmışlık sorunu"dur, "dış güçlerin kışkırttığı bir sorun"dur, "terör ve bölücülük sorunu"dur, vb...

İrkçilik ve şovenizm, diğer ulus ve milliyetlerin eşitliğini ve haklarını tanımamak, onu zorbalıkla gaspetmektir. Sömürgeci Türk sermaye devleti, Türkiye'de yaşayan herkesi Türk kabul ederek, sadece Kürt ulusunun varlığını değil, aynı zamanda Ermeni, Rum, Arap, Çerkez, Laz, Gürcü vb. toplulukların varlıklarını, dolayısıyla onların ulusal demokratik haklarını da inkâr etmektedir.

Kürt ulusal varlığını dünyada reddeden tek resmi görüş Türk sermaye devletinin görüşü olmuştur. Oysa, Kürdistan'ı paylaşmış olan diğer devletler (İran, Irak, Suriye) Kürt ulusunun varlığını inkâr etmemektedirler. Bu devletler, Kürt ulusunun varlığını resmen kabul etmekte, fakat Kürt ulusunun azınlık olduğu iddiasıyla

onların kendileri ile eşit haklarda olamayacağını ileri sürmektedirler.

Bugün Türkler'in dışındaki ulus ve milliyetleri yok sayma sadece Halaçoğlu ve Kömürcü'ye özgü bir düşünce değildir. Bu inkârcı zihniyet, 12 Eylül Anayasası'nın güvencesi altındadır. Anayasa'da belirlenen Türklük tanımının bilimsel olmaktan uzak olduğu açıktır. Anayasa'nın 66. maddesi, "Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür" demektir. Oysa TC'ye vatandaşlık bağı ile bağlı olsa bile, "herkesin Türk olduğunu" kabul etmek, ırkçı-şoven zihniyetin ta kendisidir. Bu zihniyet, herkesi bir kalıba dökmekte, egemen ulus ve inanç dışında kalan ulus ve milliyetlerin, inanç topluluklarının varlığını kabul etmemektedir. Herkesi Türk sayıp Türkler arasında ayırım gözetilmemesi sözleri, inkâr politikalarının dışavurumudur. "Türkiye'deki herkes Türk'tür" demek aslında, Türk olmayı doğal olarak kabul etmeyen başka ulus ve milliyetten insanların hiçbir haktan yararlanmayacakları anlamına gelmektedir. Bir başka deyişle, Türk olmayan ve ulusal kimliğini ortaya koyan topluluklar için, "ulusal istemlerde bulunmadığın, Türk olduğunu kabul ettiğin sürece hakkın vardır" demeye getirilmektedir.

Kürtler'in varlığı nesnel bir gerçektir. Bugün milyonlarca insan "ben Kürdüm" demekte, Kürtçe konuşmakta, ulusal talepleri için mücadele etmekte, bu uğurda kanını-canını esirgememektedir. Bunun içindir ki, Kürt ulusal varlığı dizginsiz bir devlet terörünün açık hedefi olmaktadır. Bunun içindir ki, sömürgeci Türk sermaye devleti kendisini sürekli tahkim etmekte, düzinelerce mahkeme ve zindan kurmakta, ordunun büyük bir bölümünü Kürdistan'a yığmaktadır. Dolayısıyla "Kürt var mıdır, yok mudur" tartışması abesle iştigal etmektir. Ve tam da bundan dolayıdır ki, gelinen yerde bu ilkel ve pespaye politikalar zorlanmakta ve açık bir iflasla yüzyüze kalmaktadır.

Yaşananların bir kez daha gösterdiği gibi, sermaye iktidarı altında bu topraklarda halkların eşit ve gönüllü birliği sağlanamaz. Sermaye düzeni ve devleti, halklar karşısında inkârcılığı, şovenizmi ve zorbalığı savunmaktadır. Sermaye iktidarı altında inkârcılık ve asimilasyon, ulusal baskı ve zulüm sürecektir. Çözüm, tüm milliyetlerden emekçilerin işçi sınıfının devrimci bayrağı altında birleşmesinden ve savaşmasından geçmektedir.

İşçi ve emekçi hareketinden...

Petkim

Emekli-Sen

Bursa'da sağlık işçileri gecesi...

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi işçileri 20 Ağustos akşamı düzenledikleri gecede dayanışma çağrısı yaptılar. İşçiler adına yapılan konuşmada hakların alınması için birlik ve beraberlik vurgusu yapıldı.

Dev-Sağlık-İş Genel Başkan Arzu Çerkezoğlu yaptığı konuşmada örgütlenme mücadelesinin Bursa'da güçlenerek devam ettiğini söyledi. Çeşitli sendika şubeleri ve derneklerin destek verdiği eylemde konuşan SES Bursa Şube Başkanı Çetin Erdolu, örgütlenme mücadelesinin kamu emekçileriyle işçilerin ortak mücadelesi olduğunu vurguladı.

İzmir'deki örgütlenme mücadelesine destek verdiği için üniversiteden atılan Prof. Dr. İzge Günel yaptığı konuşmada, seçimler ardından üniversite hastanesinden işçilerin atılmasının yeni bir saldırı dalgasının başlangıcı olabileceğini, bu saldırılara karşı mücadelenin ve dayanışmanın yükseltilmesi gerektiğini vurguladı.

Kızıl Bayrak/Bursa

Emekli-Sen'den basın açıklaması...

DİSK/Emekli-Sen üyeleri 20 Ağustos günü Kızılay GİMA önünde bir basın açıklaması yaptılar. Basın açıklamasında, 22 Temmuz seçimlerinde parlamentonun %68'inin değiştiği ancak iktidarın değişmediği vurgulandı. Yeni dönem milletvekillerinden, Anayasa'nın 90. maddesinde herkes için öngörülen "sendikalaşma" hakkının emekliler tarafından kullanılmasını sağlayan statü yasasının çıkarılması için destek talep edileceği belirtildi.

Eylemde konuşma yapan KESK Genel Sekreteri, toplu görüşme sürecine değinerek bunun bir orta oyunu olduğunu söyledi ve milyonlarca kamu emekçisinin açlığa mahkum edildiğini belirtti.

Kızıl Bayrak/Ankara

Bursa

Tekstil'de 5 işyeri daha greve gidiyor!

Türk-İş'e bağlı TEKSİF ve DİSK-Tekstil sendikalarının ardından toplu iş sözleşmelerinde uyuşmazlığın çözülmemesinden dolayı Hak-İş'e bağlı Öz İplik-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu 5 işyeri için de grev kararı alındı.

Öz İplik-İş Sendikası ilk 6 ay yüzde 15, ikinci, üçüncü ve dördüncü 6 aylar için de yüzde 10 oranında zam teklifinde bulunurken, TÜTSİS ilk 6 ay için zam yapmamayı ve ikinci 6 ay için yüzde 3 zam yapmayı önerdi. Yeni işe gireceklere ise ikramiye ödemeyeceğini açıkladı.

Grev kararını prosedüre uygun bir biçimde işleteceklerini açıklayan Öz İplik-İş Sendikası yönetimi önümüzdeki günlerde grev tarihini açıklayacak.

TÜMTİS: "Mücadelemizde kararlıyız!"

İzmir Pınarbaşı 5. sanayi bölgesinde bulunan Akdeniz Selçuk Ambarı adlı işyerinde işçilerin TÜMTİS'te örgütlenmesi üzerine sermayenin saldırıları ile karşılaşmıştı. Bu saldırılar üzerine TÜMTİS İzmir Şube Yönetim Kurulu tarafından Akdeniz Selçuk Ambarı önünde bir eylem

gerçekleştirildi.

21 Ağustos günü yapılan eylemde, sendikalaşma hakkını kullandıkları için patronun baskı, tehdit ve işten atma saldırısı ile karşılaşan işçilere sahip çıkıldı. Kazanana kadar mücadele edileceği vurgulandı.

Petkim'de greve doğru!

Petkim'de Petrol-İş Sendikası'na üye 3 bin işçi adına yürütülen sözleşme görüşmelerinde anlaşmazlık devam ediyor. 21 Ağustos günü konuyla ilgili bir açıklama yapan Petrol İş Sendikası Aliğa Şube Başkanı İbrahim Doğanül, talepleri karşılanmadığı koşullarda greve çıkacaklarını söyledi. Doğanül, istedikleri bir toplu sözleşmeyi imzalayabilmek için toplu sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olan grev hakkı dahil her türlü meşru ve demokratik direnme hakkını kullanmak konusunda kararlı olduklarını vurguladı.

SSK'da grev kararı

Tez Koop-İş Sendikası, Sosyal Sigortalar Kurumu'yla devam eden toplu sözleşme sürecine ilişkin olarak 20 Ağustos günü yazılı bir açıklama yaptı. Toplu sözleşme sürecinde anlaşma sağlanamadığı için grev kararı alan Tez Koop-İş Sendikası, yaptığı açıklamada 23 Ağustos Perşembe günü Fındıklı'daki Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü önünde basın açıklaması yapacağını, grev kararını duyuracağını belirtti.

Açıklamada "Sosyal Güvenlik Kurumu toplu iş sözleşmesinde Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetimi ve Kamu İşverenleri Sendikası (Kamu-İş), ek ödeme talebimize olumsuz cevap vermektedir. Ayrıca masa başında çalışan üyelerimize iş kıyafeti olarak pantolon verilmesi talebimize de olumsuz cevap verilmiştir. Ek ödeme, kurum gelirlerinden karşılanmakta ve işçiler dışında tüm çalışanlara zaten ödenmektedir. Tez Koop-İş Sendikası olarak toplam 280 üyemize de bu ödemenin verilmesini istiyoruz" denildi.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Direnen işçilerle dayanışmaya!

İzmir'de Akdeniz Selçuk Nakliyat işçilerinin TÜMTİS'de sendikalaşmaları nedeniyle 5 işçi atılmış, bunun üzerine işçiler direnişe geçmişti.

14 Ağustos'ta işyeri önünde direnişe geçerek beklemeye başlayan işçilerin üzerinde direnişi kırmak amacıyla polisin baskısı artmaya başladı. 16 Ağustos tarihinde fabrika önüne yığınak yapan polisler 8 sendika üyesini gözaltına aldı. Gözaltına alınanların durumunu öğrenmek isteyen TÜMTİS Genel Sekreteri Güreli Yılmaz, Genel Örgütlenme Sekreteri Muharrem Yıldırım, Şube Başkanı Cafer Kömürcü ve şube yöneticileriyle beraber yaklaşık 20 kişi gözaltına alınırken, biber gazlı saldırı sonucu İlhan Kömürcü ve Ergün Karakaş hastaneye kaldırıldı. Tümtis Merkez Yönetim Kurulu, 17 Ağustos tarihinde yaptığı yazılı açıklama ile saldırıları ve gözaltıları protesto etti.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Haber-İş arabulucu başkanlığında 3. kez toplandı

Türk Telekom AŞ ile Hava-İş Sendikası arasında yürütülen 7. TİS görüşmeleri, resmi arabulucu başkanlığında 16 Ağustos günü Telekom AŞ Genel Müdürlüğü'nde yapıldı. Toplantıda uyuşmazlık konusu maddeler üzerinde görüşmeler devam etti.

Sendika tarafından yapılan açıklamaya göre, işverenin teklifi olan ihaleli işlerde çalışma başlıklı 112. madde toplu iş sözleşmesinden çıkartıldı.

Diğer yandan işverenin icra kurulunda anlaşmaya varılmayan maddeler üzerinde görüşme yapılacağı ve süreye ihtiyacı olduğunun bildirilmesi ve resmi arabulucunun uygun görüşü ile resmi arabulucu ile görüşme süresi 6 iş günü daha uzatıldı. Taraflar bu süre içerisinde bir araya gelerek görüşecekler ve resmi arabulucu başkanlığında son kez 22 Ağustos'ta bir araya gelecekler.

Tez Koop-İş'ten Hava-İş'e destek

Tez Koop-İş Genel Başkanı Gürsel Doğru 15 Ağustos tarihinde yaptığı yazılı açıklamada her koşulda Hava-İş Sendikası'na destek olacaklarını ilan etti.

Açıklamada patronların tüm olanaklarını seferber etmesine ve yapılan hukuksuzluklara rağmen oylamada greve "evet" çıktığı ifade edildi. THY işçilerinin gerektiğinde greve çıkma konusunda kararlı oldukları dile getirildi. Grevin işçi sınıfı için bir hak olduğu ve gerekirse kullanılması gerektiği vurgulandı.

Açıklamada "Biz, Tez-Koop-İş Sendikası olarak, tüm engellemelere rağmen, THY işçilerinin bu haklı mücadelesinde başarıya ulaşacaklarına yürekte inanıyor, kardeş Hava-İş Sendikasına her türlü desteği vereceğimizi ve sonuna kadar yanlarında olacağımızı ilan ediyoruz. THY işçilerinin başarısı, hepimizin başarısı olacaktır" ifadelerine yer verildi.

DİSK Genel-İş'ten Hava-İş'e destek

THY çalışanlarına yönelik baskıları teşhir eden DİSK Genel-İş Sendikası Hava-İş'e destek açıklaması yaptı. TİS'lerde ortaya çıkan uyuşmazlık sonucunda yapılan referandumda emekçilerin "greve evet" kararını sermayenin ve hükümetin baskı ve şantajına rağmen aldığını ifade eden Genel-İş Bölge Başkanı, işçilerin kendi iradeleriyle aldıkları bu kararı doğru bulduklarını ve sahiplendiklerini vurguladı.

TÜBİTAK'ta grev kararı!

Tez-Koop İş Sendikası ile TÜBİTAK yetkilileri arasında yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde, ücret ve ücrete bağlı maddelerle ilgili düzenlemelerde anlaşılmasına rağmen görüşmeler, toplu iş sözleşmesinin kapsam ve giyim yardımı maddelerindeki uyuşmazlık nedeniyle tıkanıp ve grev kararı alındı.

Sendika, çeşitli şehirlerdeki enstitü ve laboratuvarında, araştırma ve teknoloji geliştirme (AR-GE) faaliyetleri yürüten Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nun (TÜBİTAK) Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) projelerinde görev yapan ve toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında kalan personelin de kapsam içinde değerlendirilmesini istiyor. Görüşmelerin tıkanmasına yol açan bu talebe ek olarak sendika, ayrıca yaklaşık 5 yıl önce 6'şar aylık dönemler halinde 350'şer YTL olarak ödenen giyim yardımının günün koşullarına göre yeniden düzenlenmesini talep ediyor.

Liberal sol için bir pusula ya da islami demokratik faşizmin işçi sınıfı ile imtihanı

Yüksel Akkaya

Sol adına bütün ince ve kalın kitaplar emek ile sermaye arasındaki ilişkiyi açıklarken, tarihin sınıflar arasındaki mücadeleye göre şekillendiğine vurgu yapar. Bunun anlamı şudur: Gündelik hayatta yaşadığımız her şey bu iki sınıf arasındaki mücadelenin bir parçasıdır. Bu mücadele bazen bakkalda alınan ve parası ödenemeyen bir ekmekte dile gelir, bazen Türk Hava Yolları (THY) ile yapılan toplu pazarlık sürecindeki grev oylaması ile dile gelir. Bakkalda alınan ekmekteki sınıf mücadelesini ekmeği alan emekçi, yoksul bile fark etmeyebilir, ama THY'deki toplu pazarlık sürecindeki grev oylamasını "körler" bile fark edebilir, zira bunu anlamak için görmek gerekmez, "bakmak" yeterli olur.

Emek ile sermaye arasındaki sınıf mücadelesi yaşamın her alanında kendisini farklı şekillerde ve boyutlarda ortaya koyar: Bazen bir yasal düzenlemede, bazen bir grev dayanışmasında, bazen bir grev oylamasında, bazen işten atılmalara karşı mücadelelerde vs... Fakat, bazı olaylar, olgular, sınıf mücadelesinin boyutunu, sınırlarını, eşliğini ortaya koymak açısından çok anlamlı olur. THY'deki grev oylaması süreci de bu açıdan oldukça önemlidir. Sorun basit bir grev oylaması ya da hukuksuzluk olmayıp, emek ile sermaye arasındaki sınıf mücadelesinin yeni eşğine bir işaret açısından çok önemlidir, bu nedenle sınıf mücadelesinin yeni bir dönüm noktası, işaret fişegidir. Bu nedenle bu grev oylaması sürecini daha "soyut" okumak/anlamak gerekir.

Bu grev oylamasına üç "noktadan" bakılabilir: Bir, hukuk; iki, liberaller; üç islami demokrasi.

İş hukuku açısından çok şey söylendi. Bu nedenle kısaca geçilebilir. Bu açıdan ayrıntılı bilgi almak isteyenler www.havais.org.tr web sitesine bakabilir. Biz kısaca ilgili yasadaki bir alıntı yapıp, uygulamayla ilgili tartışmalara bakmaya çalışacağız. Toplu pazarlık ve grevi düzenleyen 2822 sayılı yasanın grev oylamasını düzenleyen 35. maddesi şöyledir:

"Kanunî bir grevin bir işyerinde uygulanabilmesi için oylama yapılmasını, grev kararının ilân edildiği tarihte o işyerinde çalışan işçilerin en az dörtte biri, grev kararının işyerinde ilân edilmesinden başlayarak altı işgünü içinde yazılı olarak isterse, o işyerinde grev oylaması yapılır. Grev oylaması talebi mahallin en büyük mülkî amirine yapılır.

Grev oylaması bu konudaki talebin yapılmasından başlayarak altı işgünü içinde ve işyerinde, iş saatleri dışında en büyük mülkî amirin tespit edeceği gün ve zamanda ve onun veya görevlendireceği memurun gözetimi altında, gizli oy açık tasnif esasına göre yapılır.

Grev oylamasında, grev ilânının yapıldığı tarihte işyerinde çalışan işçilerin salt çoğunluğu grevin uygulanmamasına karar verirse o işyerinde grev uygulanamaz".

Yasa çok açık, grev oylamasını, o işyerinde çalışan işçilerin en az dörtte biri isteyebilir. Burada bir sorun yok. Sorun şurada; işveren her zaman dörtte bir oranda "işbirlikçi" işçiyi şu veya bu şekilde bulabilir (tehdit, şantaj, işten atma, ceza, ödül, yükseltme vaadi vs.). THY, "yasaya" uygun olarak bu oylamayı yapma "hakkına" kavuşmuştur. Asıl sorun bundan sonra başlamıştır. "Hukuk hukuk" diye hukukun çiğnendiği, "demokrasi demokrasi" diye demokrasinin ortadan kaldırıldığı, "hak hak" diye haksızlıkların en büyüğünün hayata geçirildiği grev oylamasında liberallerden, liberal demokratlardan, "hakkaniyet" sahibi İslam ulemasından ve İslamcı "demokratlar"dan, kısacası bir damla suda fırtına koparanlardan grev oylaması sürecindeki yasa dışılığa, basit, rutin bir işteki hukuksuzluğa, hiç ama hiç tepki gelmemiş, eleştirel yazı yazılmamış, bu olay adeta yok sayılmıştır. Kötü mü yapmışlardır? Hayır! İyi, yapmışlardır, sermaye cephesi için ne kadar iyi demokrat olduklarını göstermişlerdir. Kısacası, bu liberal ya da İslamcı demokrat kesim faşist yanlarını çok çarpıcı olarak bize göstermişlerdir.

Liberal, islamcı demokrasinin nalıncı keseri olarak kendisine demokrasi, mağduriyet adına yarattığı "fırtına" ne yazık ki THY grev oylamasında çökmüş, emek ile sermaye arasındaki mücadele saflarını çok net göstermiştir. Hayali darbelerden büyük teori üretenler emek cephesine yapılan büyük darbeyi görmezlikten gelmişlerdir. Körlüklerinden mi? Hayır, ruhlarına sızmış olan sermaye cephesi savunuculuğu ve bunun doğal uzantısı olan faşist eğilimlerden dolayı görmemişlerdir. Bu olgu bize bir başka şey gösteriyor, faşizmin temsili artık MHP'de değil, onun daha aşkın çocuğu olan İslami demokratlar ve liberal demokratlarda cismanileşmektedir. Sınıf mücadelesi açısından baktığımızda, THY grevi bize bir de bu açıdan dersler vermektedir. İyi okumak ve anlamak için THY grev oylaması ve tutumları iyi tasnif edip bakmakta yarar var.

TÜTSİS “esneklik” dayatıyor, TEKSİF uzlaşmadan bahsediyor!

Tekstil TİS'lerinin uzlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine alınan grev ve lokavt kararlarından sonra TÜTSİS ve TEKSİF arasında 16 Ağustos günü yapılan görüşmeden de bir sonuç çıkmadı. Zira, TEKSİF'in TİS görüşmeleri boyunca sergilediği tüm uzlaşmacı ve tavizkar tutuma rağmen TÜTSİS, geri adım atmak bir yana masaya daha kapsamlı saldırılarla geldi.

Tekstil patronları, 21. dönemde ilk altı ay için “sıfır zam” dayatması ve yeni işe başlayan işçilerin ikramiyelerinin kaldırılmasının yanısıra, şimdi de, mesai ücretlerinin yarı yarıya indirilmesi, pazar gününün hafta sonu tatili olmaktan çıkartılması, denkleştirme uygulamalarının kabul edilmesi gibi esnek üretimin kimi maddelerinin de sözleşmede yer almasını istemektedirler.

Tekstil patronlarının bu yeni dayatmaları, tekstil işçilerine karşı yeni bir meydan okuma anlamına da gelmektedir. Ancak onların bu cesareti ve pervasızlıkları, korkusuzluklarından değil, hain sendika bürokratlarının kendilerine bugüne kadar hizmette kusur etmemelerine duydukları güvenden ileri gelmektedir. Görüşmeden sonra TÜTSİS Başkanı Halit Narin'in yaptığı açıklama bu gerçekliği dile getirmektedir. Narin son derece rahat ve cüretkar tutum sergilemektedir.

“Bir-iki seans daha sürer. Grevlerin başlayacağı bir gün evveline kadar gider. Çünkü onlar son dakikaya kadar bir şey alacaklarını ümit ederler. Ama biz son dakikaya kadar bir şey vermemeye kararlıyız. Biz kanuni şartlar altında çalışmak istiyoruz, ücretlerde enflasyon üzerinde bir rakam konuşmamaya çalışıyoruz. En sonunda anlaşacağız nasıl olsa. Daha doğrusu onlar benimle anlaşacak. Bunun kuralı bu”.

Bu sözlerden de anlaşılacağı üzere, sözleşme pazarlığı adına tam bir orta oyunu sergileniyor. Halit Narin adeta yaramazlık yapan çocuğunun sonunda hizaya geleceğinden emin bir baba edasıyla hareket ediyor. Sonuçtan emin olmanın verdiği güvenle konuşuyor, “haylazı” daha çabuk yola getirmek için de tam bir arsızlık örneği dayatmalarla daha uzlaşmaz bir tavır takınıyor.

TEKSİF'in önceki sözleşme dönemlerinde izlediği pratik bir yana, bu sözleşme döneminde sergilediği tutum ve TEKSİF Sendikası Genel Başkanı Nazmi Irgat'ın görüşme sürecinde yaptığı açıklamalar, Halit Narin'inin pervasızlığının ve saldırganlığının gerisinde

neyin yattığını ortaya koyuyor. Zira TEKSİF Sendikası sözleşme pazarlığına yeni taleplerle değil, önceki sözleşmenin “tatbikini” isteyerek geldi. Tekstil patronlarının yeni dayatmaları karşısında adeta “çaresiz” ve “zavallı”, efendisinden medet uman bir tavır sergiledi.

Sendika 16 Ağustos'ta yapılan görüşme sonucunda; “16 Ağustos'ta Ankara'da yapılan son toplantıda, TEKSİF olarak geçen dönemdeki sözleşmenin aynen tatbikini istememize rağmen, işveren sendikası yetkilileri sıfır zamda direnerek, kazanılmış hakları ve fazla mesaiyi asgari düzeye indirme teklifi ile karşımıza çıkarak adeta tüm anlaşma kapılarını kapatmıştır. Yeni girenlere ikramiye verilmemesi konusunun ise gündeme getirilmesine bile karşı çıkıldı” yönünde bir açıklama yaptı. Bu açıklamadan yansıyan ruh hali ile Halit Narin'in yaptığı açıklamadan yansıyan ruh halini karşılaştığımızda, sözleşmenin nasıl sonuçlanacağını tahmin etmek çok zor olmasa gerek.

Örneğin TEKSİF Sendikası yetkililerinin aklına, TÜTSİS gibi yeni ve daha ileri talepler öne sürmek gelmiyor? Çünkü ortada başından sonuna kadar (sözleşmenin tıkanmasından grev kararının alınmasına kadar) “çaresizlik” içerisinde bir sürükleniş durumu var. Sözleşme sürecinin ipleri tamamen TÜTSİS'in elinde. Bu noktada TEKSİF'in “haylazlığı”, tekstil işçilerinin yıllardır yaşadıkları kayıpları telafi etmek istemesinden ya da varolanı korumak kaygısından değil, tekstil işçileri karşısında görüntüyü kurtaracak bir çıkış yolu aramasından gelmektedir.

Nazmi Irgat yaptığı her açıklamayla tekstil patronlarına adeta bunun için yalvarıyor: “İşverenlerle kendimizi aynı gemide kabul

ediyoruz. Sektörün sorunlarının aşılmasında işverenle beraberiz ama çalışanların da günümüz şartlarında insanca yaşayacağı bir ücret talep ediyoruz”.

Peki, nedir günümüz şartlarında insanca yaşamaya yetecek bir ücret artış oranı? Pazarlık masasında teklif edilen yüzde 6'lık artışlar mı? Ya da önceki sözleşmenin “tatbikini” istemek nasıl bir pazarlık anlayışıdır? Tekstil işçileri adına bir şey istemiyoruz demekten başka ne anlama gelir bu?

Tekstil patronları kendi çıkarları doğrultusunda “sektörün sorunlarının aşılması” için ne gerekiyorsa onu yapıyor. Ücretleri düşürüyorlar, sosyal hakları tırpanlıyor, esneklik dayatıyor, kalite çemberleri vb. uygulamalarla işçiler üzerindeki baskıyı artırıyor, vb...

Peki bu durum karşısında TEKSİF bürokratları ne yapıyor? İşçileri adına hiçbir şey istemediklerini patronlara tekrarlayıp duruyor. Koltuklarından olmamak için görüntüyü kurtaracak bir çıkışa izin vermeleri için kapitalist patronlardan aman diliyor. Ama doymak bilmez tekstil patronları bu “hakki” bile onlara çok görüyor.

Tekstil işçileri Halit Narin ve tayfasının küstahça açıklamalarına gereken yanıtı vermek zorundadırlar. Yıllardır oynanan orta oyununa artık bir son verilmelidir. “Esnekliğe geçit vermedik” vb. gerekçelerle yeni kayıpların izahını girişecek olan sendika bürokratlarının ihanetlerine bir kez izin vermemelidir.

21. dönem sözleşmesini kazanmak için her şeyden önce inisiyatifi kendi elimize almalıyız. Tüm fabrikalarda bir an önce “TİS Komiteleri” kurmalıyız. TİS komiteleri aracılığıyla her üç konfederasyona üye işçilerin ortak talepleri doğrultusunda yeni bir sözleşme taslağı hazırlamalıyız. Tekstil patronlarının esneklik maddelerini de içeren yeni saldırılarına karşı yeni ve daha ileri talepler sunmalıyız. Sendikaların ihanetçi tutumlarını engelleyebilmenin ve kendi denetimimiz doğrultusunda hareket etmelerini sağlayabilmenin yolu bu adımları atmamızdan geçiyor.

Alınan grev kararının boşa düşürülmemesi veya engellenmemesi için de “grev komiteleri” kurmalıyız. Grev komiteleri aracılığıyla grev silahının etkili bir tarzda kullanılması için gerekli tüm hazırlıklara şimdiden başlamalıyız.

Halit Narin gibi asalakların “Grevlerin başlayacağı bir gün evveline kadar gider” yönlü beklentilerini boşa düşürmek ve etkilerini tutuşturmak için tüm fabrikalarda aynı anda greve çıkma kararı alınmalıdır. Diğer sektörlerde de devam eden TİS görüşmelerinde grev kararını alan sınıf kardeşlerimizle etkin bir sınıf dayanışması örgütleyebilmenin araçlarını yaratabilmeliyiz. Grev hakkının önündeki her türlü yasal ve fiili uygulamalara karşı fiili eylemlerle grev hakkına sahip çıkılmalıdır.

Bir dönemi daha kayıplarla geçirmek istemiyorsak, sürece bir an önce müdahale etmeliyiz. Zira bundan ötesi sektörde yeni bir “Çin'in” doğması anlamına gelecektir. Tekstil patronlarının bu rüyasını kâbusa çevirmek, tekstil işçilerinin kendilerine ve sınıfa karşı bir görevidir aynı zamanda.

“Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz”!

Teksif Yenibosna Şube Başkanı Sükrü Devrimöz'le tekstil TİS'leri üzerine konuştuk...

“Birlik olmamız gerekiyor!”

- Türkiye’de uzun zamandır hiç olmadığı kadar yoğun bir grev tartışması yaşanıyor. Kamu sektöründeki grup toplu iş sözleşmelerinin hemen hiçbirinde anlaşma sağlanamazken, ardi ardına grev kararları gündeme geliyor. Tekstilde, THY’de, Telekom’da, Harb-İş’te, TÜBİTAK’ta grev kararları alındı. Yanı sıra kamu emekçilerinin toplu görüşme süreci sürüyor. Sermaye sınıfı ve devleti bir bütün olarak grev hakkına saldırıyor. Böylesi bir dönemde işçilerin ve emekçilerin ortak mücadelesi ayrı bir anlam ve önem kazanıyor. Grev kararı alan işletme ve sektörlerde mücadelenin ortaklaştırılması mümkün mü?

- İlk önce bulunduğumuz işkolunun, tekstil sektörünün genel sorunlarına bakmak lazım. Yani grev aşamasına nasıl gelindiğine...

3 milyon tekstil çalışanın bulunduğu ülkede bütün sendika üyelerini toplarsanız 80 bin sendikalı işçi bulursunuz. Yani sendikalı, iş güvencesi, sözleşme ve söz hakkı olan bir kesim bu. Çalışma Bakanlığı’nın istatistiklerine göre kayıtlı çalışan sayısı 586, yani baraj 586 bin. Bizler, DİSK’e bağlı DİSK Tekstil Sendikası, Hak-İş’e bağlı Öz İplik-İş Sendikası, Türk-İş’e bağlı Teksif Sendikası olarak barajı aşamıyoruz, yani yetkisiz sendikalarız. Bu rakamlar şimdiye kadarki hükümetlerin sendikalara bakış açısını da sergiliyor. Kayıt dışı çalıştırmanın yoğun olduğu ülkede birçok işçi sigortasız ve kaçak çalıştırılıyor.

Geldiğimiz noktada 11 şirkette 7.500 işçi greve çıkacak. Basın da bunun üzerinde duruyor, bunun için çok teşekkür ediyoruz. Ama bir yandan da çarpık bir gelişme var. Ben şu anda greve çıkacak fabrikaların yüzlerce olmasını istemedim. İşverenler alay edercesine “sektör batar” diyor, bir bardak suda fırtına kopartılıyor. Grev yapacağız, Genel Merkezimiz’in, Başkanlar Kurulumuz’un kararı bu. Ama sektörü ne kadar temsil edebiliyoruz, Türkiye ne kadar demokratik görünüyor? Kesinlikle sendikaların üzerinde saldırı var bu ülkede. İşverenlerin şimdiki sözleşmede gayet ciddiyetsiz tavırları, yeni işe girene sıfır ikramiye dayatmaları ve tekstil işçisine yakıştırılmayacak şeyleri söylemeleri bizleri üzüyor. Onun için uygulamayı 10 Eylül’e denk getirmek suretiyle grev kararı aldık. Grev kararlarımız da, grev önlüklerimiz de geldi. Yarın da (23 Ağustos) ikinci grup olan üç fabrikaya grev kararlarını asmaya gideceğim. Bize bağlı olan 4-5 fabrika; Altınyıldız, Bahariye, Pisa... Bununla beraber işlerini iyi olarak değerlendirdiğimiz büyük fabrikaları önplana çıkardık.

Son günlerde “işverenler sendikasının 400 milyon doları var” diye konuşuluyor. İşverenler sendikasının parası varsa işverene versin, onlar da bizim istediğimiz ücreti işçiye versin.

- Grev kararı alan işletme ve sektörlerde mücadelenin ortaklaştırılması mümkün mü? Bunun için ne yapılmalı, bu birlikteliği pratikte örmek için nasıl bir yöntem izlenmeli?

- Bizim sektörümüzde üç sendika var. Öz İplik-İş Sendikası şu anda grup sözleşmesinde 5 bin işçiyle, DİSK-Tekstil Sendikası 5 bin işçiyle grev kararı aldı. Ama öncelikle bu üç sendikanın biraraya gelmesi gerekiyor. Aynı işkolunda üç sendika niye bir araya gelmiyor? İlk olarak üç sendikanın bir araya gelip güç birliği içerisine girmesi lazım. Ben buradan sizin vasitanızla çağrı yapıyorum. İlk önce üç sendika biraraya gelsin ve güç birliği yapsın. Daha sonra diğer işkollarındaki sendikalarla, Hava-İş’le, memur sendikaları ile beraber kulvarları birleştirelim, güç

birliği içerisine girelim. Emekten yana olan bizlerin zaten güç birliği içerisinde olması lazım. Ben birlikten yanayım. Üç sendikaya da, bir şube başkanı olarak benim özgür görüşümdür, çağrı yapalım. Nitekim Genel Başkanımız Nazım Irgat da bunun çağrısını yaptı, “gelin birleşelim, el birliği yapalım” dedi. Daha önce de yaptık. Geçen sözleşmede bölündük. Ama bir önceki sözleşmelerde ikramiyelerimizi korumuştuk. Başarılı sözleşmeler imzalamıştık. Birlik ve beraberlik içerisinde gerçekleşmişti. Üç başkan davet ettim, burada toplantı yaptık, basın da katıldı. Tekrar yapalım. Bunu diğer sendikacı arkadaşlara da iletirseniz size teşekkür ederiz. Sizi yanımızda görmek istiyoruz.

- Sermaye iktidarı grev hakkına saldırırken, greve hazırlanan her sektördeki işyeri ve fabrikalarda grev ve TİS komitelerinin oluşturulması, saldırıların püskürtülmesi ve sürecin kazanılması için bir ihtiyaç mıdır?

- Elbette fayda getirir. Firmalarda çalışan arkadaşlarımız da buna duyarlılar. Ben de onlara durup beklememelerini, katkı sunmalarını söylüyorum. Fazla mesailere kalmamalarını, sözleşme sürecinde elbirliğine ihtiyacımız olduğunu söylüyorum. Temsilcinin haricinde bir komiteye ihtiyaç var mı yok mu, önümüzdeki günlerde bu ortaya çıkacak. Temsilciye de destek olması amacıyla, fabrikanın tümünün temsilci olmasını isteriz, herkesin temsil yetkisinin artırılmasını isteriz. İşçi greve çıkacak, işçi hazır olacak, işçi tepkisini ortaya koyacak ki biz de başarılı olalım. İşçi ne kadar işçi olursa şube başkanı da o kadar başarılı olur. Herkese, bütün kesimlere iş düşüyor. Hep beraber tabandan gelen sese kulak verip, tabanla birlikte hareketimizi kuvvetlendirerek başarıya gitmemiz gerek.

- Greve hazırlanan tüm sektörlerin ortak hareket etmesini sağlamak için içinde öncü işçilerin, ilerici sendikacıların yer aldığı tabandan doğru oluşturulacak ortak komitenin, birleşik direnişi pratikte örgütlemesinin olanakları bugün fazlasıyla vardır. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz? Bunun somut adımlarının atılması için görev kime düşüyor?

- Sendikaların ilk önce tepeden birleşmeleri lazım. Tabandan birleşmesi çok zor. Genel merkezlerden “tepeden birleşin” mesajı verilmesi lazım. Bu mesaj tabanda karşılık bulacaktır. Tepeden bir mesaj gelmezse aşağıda bir çelişkiye neden olur. Nasıl bir program çerçevesinde birleşilmesi lazım, bir perspektif çizilmeli. Sendikaların birbirinden kopuk olduğunu düşünüyorum. İşkolları “bizim işkolumuz değişik” diyor. Ama hepimiz emekten yanayız. Emegün daha değişik tarzı ne olabilir ki? Bir sermaye var, bir de emek var.

Biz Avrupa konfederasyonlarına bağlıyız diyoruz, aidat ödüyoruz, kongrelerine katılıyoruz. Ama ne kadar birlik ve beraberlik içerisinde oluyoruz. Bunu zaman zaman eleştiriyoruz. Bir tanesi “solcuyuz”, bir tanesi “sağcıyız” diyor. Bize de “sarı sendika” diyorlar, “muhafazakarsınız” diyorlar. Emegün sağ-solu olur mu? Emegimizin, göz nurumuzun, alinterimizin karşılığını almak için uğraşyoruz. Sendikalarda işçinin hak ve menfaatlerini yükseltmesi için uğraşyoruz. Bu ayrıma emekten yana biri olarak karşıyım. Emekte birleşelim önce, işbaşında birleşelim, sokaktaki mitingler de lazım ama önce işbaşında birleşelim.

İşçiye iş lazım, çalışırken örgütlenmesi lazım, çalışırken sendika lazım. Türkiye’de başka türlü sendikaya üye olamıyorsunuz. Türkiye’de halk sendikacılığı yok, işyeri sendikacılığı var. İşyeri yoksa sendika da yok. Ama İspanya’da var, çalışmasa da aidatını ödeyip sendikalı oluyor. Bize halk sendikacılığı lazım. Genişletilmiş sendika düzeni lazım.

Teksif Sendikası’nın, DİSK-Tekstil Sendikası’nın, Öziplik-İş Sendikası’nın biraraya gelmesi lazım. Bir araya gelmeyi başaramazsa sonuç alınmaz. Biz Teksif’te grev kararlarını önden aldık ama nedense Tekstil ve Öziplik-İş Sendikası arkadan geliyor. Aynı güne denk getirelim, aynı gün bakanlığa müracaat edelim, aynı gün prosedürü tatalım, aynı gün grev kararı alalım... Niye birleştirmiyoruz? Sendikacılar akıllarını başlarına devşirsinler. Daha da geriye gitmeyelim.

KESK üyeleri ve yöneticileriyle toplu görüşme süreci üzerine konuştuk...

“Hak alıcı bir mücadele programına ihtiyaç var!”

İbrahim Sönmez

- KESK toplu görüşmeleri oyun olarak tanımladı. “Toplu görüşme değil toplu sözleşme” söylemiyle görüşmelerden çekilerek anlamlı bir adım attı. KESK yüzünü işyerlerine, meydanlara döneceğini açıkladı. Siz bu süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

Filiz Çay (Eğitim-Sen İstanbul 5 No’lu Şubesi Kadın Sek.): Öncelikle böyle bir kararın yerinde olduğunu düşünüyorum. KESK, “toplular sözleşme” talebini uzun zamandır dillendiriyor. Yapması gereken de bu, zira KESK gücünü kendinden alan ve fiili-meşru mücadele ile buralara gelmiş bir konfederasyon. Sendikal mücadelenin gerçek anlamda yapılmasının en önemli aracı da “grev” hiç kuşkusuz. 4688 sayılı yasa hepimizin bildiği gibi sendikaları “özellikle” meşru mücadeleden fiilen uzaklaştıran, yasallığa hapseden bir yasa. İşte bu anlamda da KESK’in “toplular görüşmeyi toplular sözleşmeye” çevirmek için mücadele etmesi tarihsel bir görevi aynı zamanda. Kuşkusuz ki bunun yolu işyerleri, sınıfın diğer tüm bileşenleri ve kitlelerle buluşmaktan geçiyor.

Yurdağül Ustabaşı (SES Şişli Şubesi Basın Yayın Sek.): Ben de KESK’in bu tutumunu anlamlı bir adım olarak görüyorum. Zaten KESK yıllardır toplular görüşme sürecine giriyor ve hiçbir sonuç alamıyor. %3-4 oranında yapılan zamlarla kamu emekçileri sefalet mahkum ediliyor. Ya da son yıllarda seyranen zamlar dediğimiz, enflasyon oranı üzerinden geçici bir süre çalışanları susturacak düzeyde zamlar veriliyor. Bunları mantıklı bulmuyorum. Kamu emekçilerinin yaşam koşulları daha da geri itiliyor. Evet ben de “toplular görüşme değil, toplular sözleşme!” taraftarıyım.

Mahir Özkan (Eğitim-Sen Kocaeli Şb. Üyesi-İşyeri temsilcisi): KESK’in toplular görüşmeleri oyun olarak tanımlanmış olması ve görüşmelerden çekilmesi tabii ki olumlu bir tutumdur. Ancak bunun nedenlerini iyi değerlendirmek gerekiyor. Daha önceki toplular görüşme süreçlerinde hangi tutumlar alınmış, şimdi hangi tutum alınıyor? Değişen nedir? KESK yıllardır üye sayısı bakımından bir erime yaşıyor. Sokaklarda kurulan, sokaklarda savunulan sendikalarımız yıllardır toplular görüşmelere endekslenmiş bir mücadele yürütmüştür. Geline aşamada zaten toplular görüşme masasında eli iyice zayıflamış bir konfederasyon durumuna gelmiştir. Dolayısıyla KESK’in görüşmelerden çekilmesini, yüzünü işyerlerine dönmesini doğru değerlendirmek lazım.

Bu karar geçmiş görüşme deneyimlerinden çıkarılan

Yurdağül Ustabaşı

derslerden mi kaynaklanıyor, yoksa kaybedilen yetkinin etkisiyle mi böyle davranılıyor? KESK yıllardır mücadeleye uzak. Tabanı nezdinde samimiyetsizlik ve ciddiyetsizlik sorunu yaşıyor. Bence bu karar olumlu olmakla birlikte sınırları bilinerek algılanmalı. Eylem takviminden de bu durum anlaşılıyor ayrıca. Ancak buna rağmen tabanın enerjisini ve dinamizmini açığa çıkarıp daha ileri düzeye getirmek açısından olanaklar yaratabileceğini de gözden kaçırmamak gerekiyor. Büyük beklentilere girmeksizin tabanın enerjisini en üst düzeyden açığa çıkarmak için süreçten yararlanmaya çalışmak gerekiyor.

Halil Tümtürük (Yapı Yol-Sen İstanbul Şubesi Eğitim Sek.): Aslında KESK, 2001 yılında 4688 sayılı Sendikalar Yasası’nın bu şekilde çıkışına fiili olarak karşı durmuştu. Ancak KESK, diğer konfederasyonların yoğun kulis çalışmaları sonucunda bu yasayı kabullenmek zorunda kalmıştı. KESK’in “sığmayız!” dediği yasaya nasıl sığdırıldığı gün gibi ortadadır. Geçen yıl terkettiğimiz toplular görüşme (doğru ifadesi ile toplular orta oyunu) masasına bu yıl oturmayacağımızı söyledik. 2001 süreci ile unuttuğumuz “sokaklara geri döneceğiz” iddiasının sinyallerini bu bir yıllık süreçte vermeye başlamıştık. En baştan beri yapmamız gereken şeyi biz gecikmeli olarak da olsa yapmaya başladık. Zaman mücadele zamanıdır. Zaman sokaklarda, işçisiyle, memuruyla emeğin gücünü birleştirme zamanıdır. Zaman sermayenin emek cephesine karşı açtığı topyekûn savaşa karşı topyekûn fiili-meşru mücadele etme zamanıdır. KESK, yapması gerekeni yapmıştır.

Emin Ekinci (KESK İst. Şb. Plat. Dönem sözcüsü, Eğitim-sen 7 No’lu Şb. Bşk.): Geçen yıl başlayan toplular görüşmelerin bir oyun olduğunu yetki sürecinden beri söylüyorduk. KESK’le diğer sendikaları ayıran esas ayrıcalardan biri buydu. Biz toplular görüşme değil toplular sözleşme istiyorduk. Diğer sendikalar geçmiş dönemde “4688 sayılı yasa çıksın!” diye ısrar ettiler. Biz o zaman alanlarda 4 Mart gibi direnişleri örgütlerken “yasa çıkmasın, çalışanların, emekçilerin ihtiyaçlarına uygun olan ‘toplular sözleşmeli grevli sendika hakkımız’ verilsin!” mücadelesini yürütürken diğerleri yine sokağa çıkarak “bu yasa çıksın” istiyorlardı. Biz o dönemden başlayan bir sürecin devamıyız. Toplumda, kamu çalışanlarından ciddi bir beklenti vardı ve 2002 yıllarında bir ilk yaşanıyordu. İlk kez bir muhataplık meselesi vardı. O anlamda görüşmelere karşı çıkmamıza rağmen biraz önem verdik. Buna çok fazla bir anlam

Mahir Özkan

yüklemekten böyle bir sürecin yaşanabileceğini düşünüyorduk aslında. Niyetimizden ve mücadele çizgimizden bağımsız olarak düşünüyorduk. Geldiğimiz noktada toplular görüşmelerin gerçekten oyun olduğu herkes tarafından kabul edildi ve o zamanki toplular görüşme isteyenler de bugün toplular sözleşme istemeye başladılar. Burada KESK’in önemi katılım, birikim ve sendikal perspektif açısından çok önemlidir. Bu süreci aşacak olan KESK’in iradesidir. Bu, sadece KESK’in alanlara ve işyerlerine dönmesi ile de ifade edilecek bir şey değildir. İşyerlerine dönmek fazlasıyla önemlidir. Toplular görüşme süreçleri bunları biraz daraltmıştır.

- KESK görüşmelerden çekilerek bir eylem takvimi oluşturdu. Hazırlanan eylem takviminin işyerlerini, tabanı harekete geçirmek için yeterli olabileceğini düşünüyor musunuz?

Filiz Çay: Evet, bir eylem takvimi oluşturuldu. Eylem takvimi basın açıklamaları ve İstanbul-Ankara yürüyüşünden oluşuyor. Bence çok yetersiz bir takvim. Bugün artık basın açıklamaları etkisiz ve sendikal mücadele için pek anlam ifade etmeyen eylemler. Tabanda zaten artık ilgi de görmüyor. Yürüyüşe gelince, o da kitlesel düşünülüyor. Danışma meclisi ile yöneticilerin katılımı sağlanacak. Şu açık ki örgüt böyle bir sürece hazırlanmadı. Zaten “görüşmelerin” yaza denk getirilmesi ayrı bir handikap. Kamu emekçilerinin önemli bir kısmı tatilde. Fakat bütün bunlardan önemlisi, KESK MYK’nın sonuç alınabilecek bir eylem takvimini oluşturulmamasıdır.

Mahir Özkan: Hazırlanan eylem takvimi son yıllarda örneklerini çok sık gördüğümüz yasak savma kabilinden bir eylem takvimidir. Yıllardır şöyle bir ruh hali egemen KESK’te; “bilmem ne saldırı yasası gündemde, protesto etmem lazım”, “toplular görüşme var, protesto etmem lazım” vb. Yani bir hak talep edip bu hakkı almaya yönelik bir eylem takvimi çıkarmak, bunu kararlılıkla uygulamak çabası yok. Taban hedefsiz protesto eylemleriyle yorularak, “Eylem yapmak anlamsız kardeşim, hiçbir şey değişmiyor işte” diyecek ruh haline sokuluyor. Bize gereken, ortak çalışanların ortak örgütlenmesini içeren grevli-toplular sözleşmeli sendika yasası öncelikle. Bunun gerçekleşmesi ise gündeme sıkışmış eylem takvimleriyle mümkün değil. Uzun soluklu ve tabandan örgütlenecek, emekçilerin hizmet üretiminden gelen gücünün kullanılmasını kararlılıkla uygulayabilecek örgütlülüğü sağlamış bir mücadele programına ihtiyaç var.

Halil Tümtürük: İşyerlerinde 4688 sayılı yasanın insanlarda bıraktığı en büyük iz, ‘umutsuzluk’ ve ‘sendikalara güvensizlik’tir. 2007’de KESK’in masadan kalkması işyerlerinde çok olumlu karşılmasına rağmen masadan kalkmanın getirdiği yükümlülükleri genel anlamda yerine getirebilen tek sendika bence Yapı Yol-Sen’dir. Gücünü tamamen üyelerine dayandıran, eylemliliklerini çalışanlarla ortaklaştıran, KESK’in 2001’den önceki kültürünü ayağa kaldıran ve canlılığını korumada devamlılık sağlayan ve aslında KESK’in de bundan sonraki çizgisini belirlemeye öncülük eden Yapı Yol-Sen’dir. KESK’in önderleri konumunda olan yöneticileri kadar üyelerimiz de fiili-meşru hakkımız olan üretimden gelen gücümüzü kullanma isteğindedir. Ancak 5 yıldır üzerimizi örten ölü toprağını silkelemeye politika üretememekten kaynaklı zorluklar yaşamaktayız.

- Genel protesto eylemlerini aşamayan bir tarz vardı KESK’te...

İbrahim Sönmez (Tüm Bel-Sen İstanbul 1 No’lu Şube YK üyesi): Altını çizmek gerekir ki, KESK toplu görüşmelere oturduktan sonra fazla bir etkinlik yapmadı, sokak eylemlilikleri örgütleyemedi. Bunun temel göstergesi şu gün geldiğimiz noktadır. KESK, sokak eylemlerini 100-150 kişiyle yapar hale geldi. Neden? O sürecin devamı olarak kitlelerde bir güven erezyonu yaşandı. Kitleler ne KESK’e ne de yöneticilerine güveniyor artık. Neden güvenmiyor? Çünkü somut kazanımlar elde edemedi. 4688 sayılı yasayı kabul etti, ama somut kazanımlar elde edemedi. KESK geçen sene de “toplular görüşme masasından çekiliyorum, katılmıyorum” demişti. Geçen seneden bugüne baktığımız zaman, bunu söylediğin andan itibaren ne yapman gerekir? Grevli-toplu sözleşmeli sendikal mücadeleyi pratikte ivmelendirmek ve sokaklara inmek gerekir. Geçen bir sene zarfında KESK’in ne yaptığını sorgulaması gerekir. Bugün kalkıp “katılmıyorum” demek bir şey getirmiyor. Niye

getirmiyor? Bir sene önce de aynı şeyi söylemişti ama pratiğinde hiçbir şey yok. Grevli-toplusözleşmeli sendika hakkını istiyorsan bir sene önce söylediklerinin arkasında duracaksın. “Grevli toplusözleşmeli sendika hakkı” talebini sokakta ifade ederek kitlelere güven vereceksin. KESK bugün de aynı şeyi söylüyor. Kaygılıyım, çünkü KESK’in bu söyleminin arkasında bir sene önce durmadığı için bundan sonra da durabileceğini düşünmüyorum.

- Ne yapılması gerekir?

Filiz Çay: Bugün sendikal mücadelenin içinde bulunduğu krizin aşılmasının bir yolu “fiili-meşru mücadeleyi” yükseltmekse, diğer yolu da “toplular sözleşmeli grev hakkı”nı elde etmektir. Bence yapılması gereken KESK’in tüm birimleriyle seferberlik ilan ederek, tüm işyerlerini harekete geçirecek bir takvim oluşturmasıdır. Mesela şimdi en önemli sorunumuz grevli toplular sözleşmeli bir sendika ise, örgütü bu soruna kilitleyecek eylemler yapılmalı. Yürüyüş, iş bırakma, işyeri işgalleri vb. eylemler mesela. Bu döneme bu eylemler damgasını vurmalı. Kamuoyunda ses getirmeli. Diğer sendikalarla sınıf dayanışması oluşturacak çalışmalara gidilmeli.

Ancak bu takvim bahsettiğimiz sürecin belki ilk adımını oluşturabilir. KESK MYK bu konuda kararlı davranmıyor. Bu yüzden de yıllardır talep edilen bir konu olmasına rağmen taban iyice güvensizleşmiş durumda. Sendika tabanı, artık basın açıklamalarına indirgenmiş bir “eylem” anlayışına son derece inançsız. Bu durumda KESK MYK, hükümete meydan okumadan önce tabanına dönüp bu işi ciddi bir şekilde örgütlemeli ve altyapısını oluşturmalıdır.

- KESK grev için yasal bir engel yok diyor. O halde neden iş bırakma veya grev örgütlenmiyor?

Mahir Özkan: İş bırakmanın ve grevin örgütlenebilmesi için bir sendikanın işyerlerinde gerçekten örgütlü olması gerekir. Son yıllarda KESK’e bağlı sendikalar gittikçe tabandan uzaklaşmışlardır. Bir taraftan yorucu hedefsiz eylem biçimleriyle tabanın güveni zedelenirken, bir taraftan da tabanın söz ve karar süreçlerine katılımında sıkıntılar yaşanır olmuştur. Dolayısıyla KESK bugün kendi tabanını harekete geçirme noktasında kendine güvensiz bir konumdadır. Tabii ki bu durumu görüyorlar. Gelen eleştirilere de “taban hazır değil”, “tabanı bu eylemlere katamayız” söylemleriyle geçiştirmeye çalışıyorlar. Ancak tabanın içinde bulunduğu güvensizlik durumunun geçmişten beri izlenen yanlış politikalarla bağını kurmaktan kaçınıyorlar. Siz doğru bir programla, kararlılıkla, uzunca süreli ve tabanı gerçek anlamda örgütleyerek bir süreç başlatın, bakalım taban grev yapıyor mu yapmıyor mu?

İbrahim Sönmez: Eğer sen tabanına güven vermiyorsan, tabanı örgütlemiyorsan tabii ki grev örgütleyemezsin. KESK içerisinde “devrimci sendikal anlayışı” savunan insanları tasfiye ettiler. Şube yönetimlerinden genel merkezlere kadar birçok devrimci tasfiye edildi. 4688 sayılı yasadaki en azından şubeler düzeyinde devrimci sendikal anlayışı savunan çeşitli gruplardan arkadaşlar vardı. Ama bugün şubelere baktığımızda, reformist anlayışların (ÖDP, Kürt milliyetçileri ve EMEP) hakimiyetinde, KESK yönetimi tamamen reformist anlayışla hareket ediyor. Önümüzdeki süreçte devrimci sendikal anlayışı savunan kamu çalışanlarının aktif olarak bu alana müdahale etmesi gerekiyor. Eğer biz bu alana müdahale etmezsek sonumuz gerçekten vahim olur. Bugün erimekte olan KESK birçok şeyi başarmış, Ankara’ya yüzbinleri taşımış, Ankara’yı üç gün işgal etmiş. Kamu çalışanları hala durdukları yerde duruyorlar. Küskünlüklerin bir yana bırakılarak en azından tabandan doğru bir şeyler yapılması gerekir. Çıkış yolumuzun bu olduğunu düşünüyorum. Devrimci arkadaşların kamu çalışanları içerisinde politika üretmesi ve aktif olarak katılması gerekiyor.

KESK eylemlerinden...

KESK’ten toplu görüşmeye tepki!

Kamuda toplu görüşmeler devam ederken KESK üyeleri 21 Ağustos günü Kızılay YKM önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

KESK adına yapılan konuşmada sözleşmeli olarak çalışanların iş güvencesinden yoksun oldukları belirtildi. Ardından 657-4/C çalışanları adına bir konuşma yapıldı. 657-4/C ile çalışanların büyük bir çoğunluğunun işyerleri kapatılan ya da özelleştirilen kamu kurumlarında çalışanlardan oluştuğu ve memurlara yasak olan her türlü uygulamaya tabi tutuldukları belirtildi.

Emekli-Sen adına konuşan Veli Beysülen ise, emeklilerin sorunlarından bahsetti ve gaspedilmek istenen hakların fiili-meşru mücadele ile geri alınabileceğini ifade etti.

KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul ise, toplu görüşme masasının bir “orta oyunu” olduğunu söyledi ve hakların ancak mücadele yoluyla elde edilebileceğini belirtti. Sözleşmeli çalışanların sorunlarından bahsetti ve hükümet ile görüşme masasına oturan konfederasyonlara ortak mücadele çağrısı yaptı. Halkın kaderinin İMF şeflerinin iki dudağı arasında değil, emekçilerin ellerinde olduğunu vurguladı.

24 Ağustos’ta Türkiye’nin dört bir yanında alanlarda olacaklarını, 27 Ağustos’ta ise İstanbul’dan bir yürüyüş başlatacaklarını duyurdu. Eyleme 150 kişi katıldı.

Kızıl Bayrak/Ankara

Bursa: “Sözleşmeli köle olmayacağız!”

KESK Bursa Şubeler Platformu 21 Ağustos günü “Sözleşmeli değil kadrolu ve iş güvenceli istihdam!” talebiyle Osmangazi Metro İstasyonu önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamada “sağlık, eğitim ve sosyal güvenliği piyasanın insafına terkeden, örgütlenme ve sendikal mücadelenin etkisizleştirilmesine yol açan taşeron ve sözleşmeli geçici çalışma sistemine derhal son verilmelidir” diyerek mücadele çağrısı yapıldı.

Yaklaşık 80 emekçinin katıldığı eylemde “Eşit işe eşit ücret!”, “Sadaka değil toplu sözleşme!”, “Sözleşmeli köle olmayacağız!”, “Kadrolu çalışmak istiyoruz!” sloganları atıldı.

Kızıl Bayrak/Bursa

“Bu oyuna alet olmayacağız!”

KESK İstanbul Şubeler Platformu toplu görüşme sürecine ilişkin 18 Ağustos günü basın toplantısı gerçekleştirdi. Açıklamada, AKP hükümetinin Anayasa’ya ve uluslararası sözleşmelere rağmen aldığı kararlara uymadığı belirtildi. Hükümetin grev hakkına saygı göstermediği, THY emekçilerine yapılan grev oylaması baskısının karşısında havayolu emekçilerinin “grev ve sendika” haklarına sahip çıktıkları, Hava-İş Sendikası’yla dayanışma içinde olunacağı vurgulandı. Sözleşmeli öğretmenlik statüsünde çalışan 4/b ve 4/c mağduru öğretmenler de söz alarak, KESK’le beraber ortak mücadele yürüteceklerini belirttiler.

Kızıl Bayrak/İstanbul

SES: “Toplu sözleşme hakkımız!”

Sağlık Emekçileri Sendikası Şişli Şubesi toplu görüşmelere ilişkin 16 Ağustos günü Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdi. “İşimize, ekmeğimize, geleceğimize sahip çıkıyoruz!/SES Şişli Şubesi” pankartını açan sağlık emekçileri eylem boyunca; “Herkes eşit, ücretsiz sağlık!”, “Sağlık haktır satılamaz!”, “Toplu sözleşme hakkımız, grev silahımız!”, “Yaşasın grev, yaşasın toplu sözleşme!”, “İnsanca yaşamak istiyoruz!” sloganlarını attılar.

Yapılan konuşmalarda, toplu sözleşme sürecindeki tıkanmalar sonucunda grev kararı almış Hava-İş, Harb-İş, Haber-İş, Teksif’le birleşik mücadelenin örülmesi gerektiği vurgulandı.

Eylemde “Yaşasın grev, yaşasın toplu sözleşme!”, “İş güvenceli kadro!”, “Sözleşmeli köle olmayacağız!”, “İMF değil, emekçiler yönetsin!” yazılı dövizler taşındı.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Kızıl Bayrak/İstanbul

Seçimler ve yeni dönem/2

22 Temmuz seçimle

Eski meclisin temsil zaafiyeti ve yeni meclis

3 Kasım 2002 seçimleri ortaya “tek başına iktidar” partisi olarak AKP ve “tek başına muhalefet” partisi olarak CHP’den oluşan iki partili bir parlamento tablosu çıkarmıştı. Bu bileşim, yasama ve yürütme işlevi bakımından burjuvazinin çıkar ve ihtiyaçlarına her bakımdan daha uygun düşse bile, kitlelere “milli irade”nin temsilcisi olarak pazarlanan bir kurum olarak parlamentonun görünümü bakımından belli bir sorun ve dolayısıyla sıkıntı kaynağı idi. Zira 3 Kasım 2002 seçimlerinin ürünü iki partili parlamento, kullanılan oylar üzerinden seçmenin yalnızca %55’ini ve toplam seçmen sayısı üzerinden ise ancak %40’ını temsil ediyordu. Yani gerçekte, işin bu yanı düzenin tüm kesimleri tarafından özenle geçiştirilse de, salt biçimsel yönden bile seçmen çoğunluğunu temsil edemeyen bir meclis vardı orta yerde. Bir yandan yüksek seçim barajının düzen partilerinin kendisini de vuran cilveli sonuçları, öte yandan seçime nispeten düşük katılım oranı (%79) ve bu arada geçersiz oyların yüksekliği (kullanılan oyların %4’ü), bu tatsız sonuca yolaçmıştı.

Meclis’in bu çok açık temsil zaafiyeti, sözde demokrasisini esası yönünden periyodik parlamento seçimleri üzerine kurmuş bulunan ve bunu da “milli iradenin tecellisi” olarak sunan burjuva düzeni yönünden hoş bir tablo değildi kuşkusuz. Fakat öte yandan bu sınırlı ve dolayısıyla tartışmalı temsil sorunu, düzenin egemenleri için AKP’nin istenmeyen adımlarının denetlenmesi bakımından bir olanak işlevi de görüyordu, geride kalan yasama dönemi süresince. Yeri geldiğinde, oy kullanan seçmenin ancak üçte birlik desteği ile üçte ikilik parlamento çoğunluğuna sahip olduğu ve bunu gözeterek toplumun çoğunluğunun kabul edemeyeceği adımları zorlamaması gerektiği, kendisine uygun biçimlerde ve özenle hatırlatılıyordu. Bu tür bir denetleme/sınırlama olanağının son bir örneği Nisan ayında gündeme gelen ve rejim krizine dönüşen cumhurbaşkanlığı seçimleri üzerinden görülmüştü. AKP’nin adayını engellemek isteyenler, bu durumdan hareketle bir meşruiyet tartışması açabiliyor, parlamentonun temsil yeteneğindeki zaafiyete işaret etmenin yanısıra toplam seçmenin ancak %25’ini temsil edebilen bir partinin kendi adayını topluma dayatmaya hakkı olmadığını söyleyebiliyorlardı. Öte yandan hükümet partisinin kendisi de bu gerçeğin farkında olarak davranışlarına belli sınırlar getirmek zorunda kalabiliyordu, bunu cumhurbaşkanlığı seçimi sırasında göstermeyip de sonuçta krize yolaçmış olsa da.

22 Temmuz seçimlerinin ortaya çıkardığı yeni meclis tablosu bu açıdan önemli ölçüde farklıdır. Halen yeni mecliste grup kurabilen dört parti var ve meclisin seçmeni temsil oranı bir önceki dönemle kıyaslanamaz ölçüde düzelmiş durumda. Fakat bu “milli iradenin temsili” alanında görüntüyü kurtarmış olsa da, bu kez dinci partinin ezici seçim zaferi üzerinden daha farklı bir sorun da yaratmış bulunmaktadır. Seçmeni temsil düzeyi yükselmiş ve

dört partiye grup kurma olanağı sağlamış bu yeni parlamento, dinci parti büyük bir seçim başarısıyla, % 46.5’lik bir seçmen desteği ile girmiştir. Bu rejimin iç dengelerini iyice bozan bir sonuçtur ve zaman içinde kaçınılmaz olarak rejim bünyesinde ciddi bazı sorunlara yolaçacaktır. Bunun ilk işaretleri gündemdeki cumhurbaşkanlığı seçimleri üzerinden belirmiştir ve bundan sonra, başta yeni anayasa girişimleri olmak üzere dinci partinin devleti ve toplum yaşamını kendi amaç ve hedeflerine uyarlamaya yönelik her girişimiyle siyasal kriz dinamiği daha da güç kazanacaktır.

Krizi güçlendiren başarı

İşin dikkate değer bir yönü de, yeni parlamento yapısı üzerinden politik olarak hayli güç kazanmış bulunan ve bu nedenle normalde rahatlaması gereken dinci partinin bile, kendi bu beklenmedik seçim başarısının ağırlığı ile yüzyüze kalması, bundan böyle de kalacak olmasıdır. Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinin mevcut seyri bunun bir ilk örneğidir. Seçim sürecinde ve bir süre için sonrasında Abdullah Gül’ün adaylığında ısrar etmeyecek gibi görünen AKP, ciddi tereddütlerin ardından yeniden aynı adayla ortaya çıkmak zorunda kalmıştır. Zorunda kalmıştır diyoruz; zira sanılabileceği gibi bu tercih hiç de rejime ve bekçilerine meydan okumanın değil, fakat aldığı büyük oy desteğinin ağırlığı altında ezilmesinin bir ürünüdür. Temsil yeteneği güçlenmiş bir parlamentoda büyük bir oy oranıyla temsil edilen bir partinin buna rağmen seçim öncesinde gösterdiği adayda ısrar edememesi açıkça onun aczinin bir göstergesi olacaktı, bu ise onu hem seçmeni nezdinde ve hem de kendi bünyesinde sıkıntıya sokacaktı. AKP, kendisini militan biçimde destekleyen çevrelerden gelen büyük basıncın da etkisi altında, bunu göze alamamıştır; fakat tam da bu nedenle, başlangıçta hiç değilse bir dönem için ertelemeyi umut ettiği rejim krizine yeniden kapı aralamıştır.

Büyük sermaye çevreleri dikkatlerini AKP’nin yeni hizmet dönemine verdikleri, onun çıkar ve beklentileri ikiletmeyen hizmetlerinden bir dönem daha tepe tepe yararlanmayı düşündükleri için, halen bu gelişmeyi sorun etmiyor görünüyorlar. Dahası, TOBB örneğinde olduğu gibi, büyük burjuvazinin şovenizmin olduğu kadar dinsel gericiliğin de kalesi durumundaki “Anadolu burjuvazisi” ile içiçe olan bir kesimi, AKP’nin Gül tercihinin ardından destekliyor da. Fakat gerçekte, seçim sonrasında “uzlaşma kültürü” söylemleri ve buna yönelik bazı jestlerle hiç değilse şimdilik ertelenmiş gibi görünen krizin potansiyel dinamikleri, dinci partinin cumhurbaşkanlığı tercihi üzerinden daha da güçlenmiştir.

27 Nisan muhtırasının cumhurbaşkanlığı seçimine yönelik yönünün şimdilik sonuçsuz kalması anlamına gelen bu tercih, haliyle düzen bekçisi ordunun zirvesini fazlasıyla rahatsız etmiştir. 27 Nisan muhtırası ve onu izleyen 4 Mayıs Dolmabahçe görüşmesi (ve şu an bilemediğimiz bir dizi başka gizli kapaklı ilişki ve pazarlık) gerçekte dinci partiyi yeni bir terbiye operasyonundan geçirme sonucu yaratmış

olsa da, işlerin gidişatının kamuoyuna ve kitlelere açık görüntüsü halen açık biçimde generallerin aleyhindedir. Seçim sonuçlarının yaygın biçimde 27 Nisan’a “halk tepkisi” olarak yorumlanması ve Gül’ün adaylığında ısrarın bu bağlama oturtulması bile başlı başına bunun için yeterli bir nedendir. Fakat olayların mevcut seyrinin de gösterdiği gibi generallerin bu aşamada yapabilecekleri pek bir şey de yoktur. Rejim bünyesindeki tartışılmaz gücü ne olursa olsun, gerçekte kendi de temelde düzenin gerçek egemenlerinin (emperyalizmin ve işbirlikçi büyük burjuvazinin) denetimi altında bulunan, temel önemde adımlar sözkonusu olduğunda onların iradesini aşacak ya da çiğneyecek olanaklardan yoksun bulunan bir kurum olarak ordu, şimdilik durumu bir dönem için sineye çekecek, dinci partinin yıpranmasını, siyasete yeni müdahalelerine haklılık kazandıracak özel adımlarını ve hatalarını bekleyecektir.

Düzen siyasetindeki bu potansiyel kriz durumu, her an ciddi bir yeni rejim krizine dönüşebilme riski taşıyan bugünkü bu iç bölünme, farklı koşullarda devrimci sınıf mücadelesi için önemli bir olanak olabilirdi, yazık ki bugünkü koşullarda olamamaktadır. Bugünün Türkiye’inde sınıf ve kitle mücadelesi son derece geri bir düzeydedir ve bundan ayrı düşünülmemeyecek nedenlerden dolayı da devrimci hareket son derece zayıf ve etkisizdir. Böyle olunca, düzen iç dalaşmadan devrimci amaçlarla yararlanabilmek, bunu emekçi kitleleri düzenden ve düzen kurumlarından koparma olanağı olarak değerlendirebilmek mümkün olamamaktadır. Tam tersine, halen bu dalaşma bizzat düzen payına kitleleri sahte bir biçimde bölmenin ve kutuplaştırabilmenin, düzenin dinci ya da şovenist-militarist odaklarına yedekleyebilmenin önemli bir olanağıdır. Seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı yeni siyaset tablosu da önemli ölçüde bunun ifadesidir. Dalaşmanın tarafı odaklar emperyalizme ve işbirlikçi burjuvaziye bağlılık ve hizmette, dolayısıyla işçi sınıfına ve emekçilere düşmanlıkta tam olarak aynı safta buldukları halde, halen kendi iç iktidar çatışmalarına emekçileri kolayca alet edebilmektedirler. 12 Eylül sonrası bütün bir dönemde, kitle hareketinin geriliği ve devrimci hareketin zayıflığı ortamında, 12 Eylül faşist askeri darbesi ile yaratılan bu son derece elverişli ortamda, her krizi kendisi için bir olanağa çevirme başarısı gösteren işbirlikçi büyük burjuvazi, özellikle 28 Şubat’tan beri laiklik-şariat sahte ikilemi eksenindeki çatışmayı da bu doğrultuda kullanmaktadır. Dinci partinin son seçim başarısı ve bunun kitlelerin ilerici kesimlerinde büyüttüğü kaygılar, bu açıdan onlar için yeni bir olanaktır da. Böylece kitlelerin gerici bilincin etkisi altındaki kesimleri dinci-şovenist odaklara, ilerici bilince yakın kesimleri ise laik-şovenist odaklara kolayca yedeklenebilmekte, gerçek sınıfsal bölünme ve çatışma zemini hepten kararmakta, geri plana düşmektedir. Seçimlerle ortaya çıkan yeni parlamento tablosu ile Çankaya’nın temsil düzeyinde olsun dinci partinin eline geçmesi gerilim ve siyasal kriz dinamiklerini güçlendirdiği ölçüde, emekçi kitlelerin de kendileri yönünden tümüyle sahte bir

ri ve düzen partileri

kutuplaşmaya yedeklenmeleri zemini güçlenmiş bulunmaktadır. Haliyle bu, devrimci sınıf mücadelesini geliştirmenin sorunları bakımından çok daha zor ve karmaşık bir döneme girdiğimiz anlamına gelmektedir.

Dinsel gericiliğin AKP'de somutlaşan gücü ve başarısı

22 Temmuz seçimlerinin sayısal sonuçları, oyların partilere dağılımı ve bunun ortaya çıkardığı yeni parlamento bileşimi üzerine, seçim ertesinden beri yaygın tartışmalar yapılageldi. Halen de sürmekte olan bu tartışmaların asıl eksenini doğal olarak AKP'nin beklenmedik düzeydeki başarısıdır. Birçok kimse buna bir açıklama getirmeye çalışıyor ve bunu yapmaya girişenlerin eğilim ve konumlarına göre bu açıklamalar büyük bir farklılık ve çeşitlilik gösteriyor.

Kendi yönlerinden devrimciler bu olayı anlamaya çalışırken, temeldeki nedenler ile konjonktürel olanı özenle birbirinden ayırmalıdır. Burjuva temsili kurumlara yönelik seçmen tercihlerinde konjonktürel nedenlerin, bunlar zaman zaman bazı partilere oy patlaması yaptırıyor olsa bile, esasa ilişkin bir önemi yoktur. Yakın geçmişte bunun en dikkate değer örneklerinden birini, Öcalan'ın yakalanmasını izleyen büyük şovenist dalgaya binerek birinci parti olma olanağı kazanan DSP'nin aradan yalnızca üçbuçuk yıl ancak geçmişken %1.5 oy oranıyla sahneden siyaseten silinmesi vermişti bize. 22 Temmuz seçimlerinde de bir dizi konjonktürel olay, avantaj ya da etkenin AKP'yi seçmen desteği yönünden ayrıca güçlendirdiği bir gerçektir. Fakat adı üzerinde bunlar tümüyle konjonktür ürünü geçici olay ya da etkenlerdir, bu nedenle çok geçmeden etkilerini de yitirirler. Önemli olan, dinci bir gericilik akımının toplumun özellikle de

emekçi katmanları arasında bu denli geniş bir seçmen desteği bulabilmesinin gerisindeki esasa ilişkin nedenlerdir.

Bugünün Türkiye'sinde şoven milliyetçilikle birlikte, dahası ondan da güçlü olarak, dinci gericilik büyük bir ideolojik, siyasal ve kültürel akımdır. Etkisi toplumun geniş katmanlarını, özellikle de emekçi ve yoksul katmanlarını belirgin bir biçimde sarmış bulunmaktadır ve bu çok yeni bir olgu da değildir. 22 Aralık 1995 seçimlerinden 22 Temmuz 2007 seçimlerine dinci partinin zaman içinde güçlenen seçmen desteği, bunun yalnızca seçimler üzerinden bir yansımasıdır. Seçimlerden yansıyan yalnızca bir sonuçtur; olayın temelinde, 12 Eylül'le birlikte izlenen çok yönlü politikaların karmaşık etkisi altında, toplumun gerici bir temelde yeniden biçimlendirilmesi gerçeği vardır.

Türkiye'de sosyal uyanış ve mücadelenin büyük bir güç kazandığı, bundan beslenen sol düşünce ve değerlerin toplumun işçi ve emekçi katmanları arasında önemli bir destek bulabildiği 1960'lı ve '70'li yıllarda, şoven milliyetçilik ve dinsel gericilik, burjuva siyaset sahnesinin iki uç ve seçmen desteği yönünden son derece zayıf akımı idi. Oysa bugün bu iki akım burjuva siyaset sahnesinin iki ana gücü durumundadır ve bu olgu partiler olarak AKP'nin ve MHP'nin de ötesindedir. Sözkonusu akımlar bugün CHP'de (şoven milliyetçilik) ve yeni ismiyle DP'de (şoven milliyetçiliğin yanı sıra dinsel gericilik) de güçlü biçimde temsil edilmektedir. Aynı şekilde, bugün dinsel gericiliğin politik odağı durumundaki AKP'de şoven milliyetçilik, şoven milliyetçiliğin politik odağı durumundaki MHP'de ise güçlü bir dinsel gericilik eğilimi vardır. Dünyün dinsel gericilik odağı Refah Partisi bugün Saadet Partisi şahsında marjinalleştiği gibi benzer bir akıbeta yarın AKP de uğrayabilir, kaçınılmaz olarak uğrayacaktır da. Dünyün büyük

partisi ANAP'ın bugün marjinalleşerek çökmesi gibi. Fakat buna rağmen, sosyal mücadelenin seyrinde köklü ve sarsıcı bir değişim yaşanmadığı sürece, dinci akım ideolojik ve kültürel etkisini, dolayısıyla da politik gücünü korur ve bu temsilini bir başka partide bulur.

Özetle, bugünün Türkiye'sinde güçlü olan, AKP'nin kendisinden öteye, bir bütün olarak dinsel gericilik akımının kendisidir, kelimenin bu anlamında, çok farklı gruplardan, çevrelerden, eğilimlerden ve elbetteki herşeyden önce tarikatlardan oluşan birleşik "dinci parti"dir ve bu "parti" içinden geçmekte olduğumuz dönemde akıllı ve hesaplı bir tutumla güç ve desteğini AKP üzerinde birleştirip yoğunlaştırmıştır. Bu, bugün için hesap ve çıkarlarına daha uygun düşmektedir. Bu akım ya da "parti", sanayide ve ticarete, kültür alanında, medyada, temel eğitimde, üniversitelerde, yargıda, özellikle poliste olmak üzere devlet bünyesinde, yerel yönetimlerde, toplumsal yaşamın daha bir dizi başka alanında önemli bir güce ve büyük maddi olanaklara sahiptir. Aynı şekilde, 12 Eylül sonrası ekonomik politikaları sayesinde büyük bir palazlanma yaşayan ve geleneksel büyük burjuvazinin bir kesimiyle ekonomik ve mali açıdan olduğu kadar kültürel-moral bakımdan da sağlam biçimde bütünleşen "Anadolu burjuvazisi" şahsında sağlam bir sosyal dayanağa ve kitleler içinde önemli bir ideolojik-kültürel etkiye, dolayısıyla da politik desteğe sahiptir.

Dinci gericiliğin bağımsız bir politik akım olarak şekillenmesi, özel amaçlarla (işçiler ve emekçiler arasında başgösteren sosyal uyanışa karşı temel önlemlerden biri olarak) bizzat burjuvazi ve devlet tarafından bu doğrultuda özel olarak teşvik edildiği, yönlendirildiği ve desteklendiği '60'lı yıllara dayanmaktadır. Fakat Türkiye'de sosyal uyanış ve mücadele dalgası sürdüğü sürece o emekçi katmanlar arasında önemli bir güç olmayı başaramamıştır. "Politik islam" nitelemesiyle şirinleştirilen dinci gericilik akımı bugünkü bu devasa gücünü, esaslı yönünden 12 Eylül ile birlikte başlayan süreçte borçludur. Dolayısıyla bugün dinsel gericiliğin gücünü sorun ediyor görünen, toplumun, özellikle de ilerici eğilimli kitlelerin karşısına laikliğin ve modern değerlerin bekçisi olarak çıkan Amarikancı generaller, gerçekte dinsel akımın bugünkü güce erişmesinin baş sorumlusudurlar.

12 Eylül: Dinsel gericiliğin yükselişinde dönüm noktası

12 Eylül'ün bu açıdan oynadığı rol başlıca şu başlıklar altında özetlenebilir:

1- 12 Eylül askeri faşist darbesinin en temel ve öncelikli icraatı, devrimci yükseliş içerisinde önemli bir güç ve etki alanı kazanmış bulunan ilerici-devrimci hareketin acımasızca ezilmesi oldu. Buna sınıf ve kitle hareketinin bastırılması ve binbir önlem ve yasakla geleceğe yönelik olarak önünün kesilmesi eşlik etti.

2- İçişleri bu iki karşı-devrimci icraatı, her türden

ilerici-devrimci düşünce ve değere karşı sistemli bir gericiilik kampanyası tamamladı. Meydan her türden gerici, dinci ve milliyetçi düşünceye cömertçe açıldı. Bu çerçevede “Türk-İslam Sentezi” devletin resmi ideolojik yönelimi olarak benimsendi ve toplumun bu doğrultuda biçimlendirilmesi başlıca hedef haline getirildi. Bugün dinsel gericiilik ile şoven milliyetçiliğin iki kol halinde toplumda etkin olması bu yönelimden ayrı değildir. Özellikle dinsel gericiilik devrime karşı en büyük ve emekçi katmanlara yönelik olarak en etkili dalgakıran olarak görüldü; başta İmam Hatip Okulları olmak üzere dinsel gericiilik ideolojisi ile taze beyinleri yıkayan gericiilik yuvaları bu dönemde en büyük patlamasını yaptı. Okullarda zorunlu din dersi uygulamasına geçildi.

3- 12 Eylül askeri faşist darbesi, dinci akımın önünü ideolojik ve siyasal planda cömertçe açmakla kalmadı, izlediği ekonomik, sosyal ve kültürel politikalarla toplumsal zemini bu gerici akım için her bakımdan ayrıca düzledi. Bilindiği gibi 12 Eylül’ün ekonomik cephedeki yüzü, ünlü 24 Ocak Kararları idi. Bu kararların başlangıç teşkil ettiği ekonomik politikaların sosyal-kültürel sonuçları, büyük bir yoksullaşma, bu yoksullaşma içinde emekçi insanın fiziki ve kültürel bakımından yıkımı, bunları birarada tamamlayan bir toplumsal çürüme oldu. Bu ise dinsel gericiiliğin özellikle de emekçiler ve yoksullar arasında güç kazanabilmesi için en uygun sosyal-kültürel toplumsal ortam demektir. Dinsel gericiilik tam da bu zeminde adım adım güçlendi. Dünün sosyal mücadeleleri döneminde solun kalesi olan büyük kentlerin emekçi semtleri, tam da bu sayede zamanla dinsel gericiiliğin beslenme yuvaları ve giderek oy depoları haline geldi.

4- 12 Eylül rejimi dinsel gericiiliğe yalnızca ilerici-devrimci hareketi ezerek değil, yalnızca ekonomik-sosyal yıkım programlarıyla sosyal-kültürel ortam hazırlayarak da değil, fakat aynı zamanda kurduğu baskı ve yasak rejimiyle emekçinin elini kolunu bağlayarak, böylece onu yoksulluk ve yoksunluk içinde çaresizlik durumuyla yüzyüze bırakarak da zemin düzlemiş oldu. Bilimin gösterdiği ve tarihin kanıtlandığı gibi, sömürü ve baskı düzeni karşısında çaresizlik durumu ve duygusu, dinin ve dinsel gericiiliğin emekçi sınıflar içinde güç kazanması için en elverişli toplumsal ortamdır. Sınıf mücadelesi içindeki emekçi, sermayenin acımazlıkları karşısında çaresizlik duygusunu yener, güç ve özgüven kazanır, adım adım sınıf bilincine ulaşır. Binbir baskı ve yasakla bundan alıkonulan emekçi ise, güçsüzlük ve çaresizlik duygusu içinde gericiiliğin, özellikle de dinsel gericiiliğin tuzağına düşer. ‘70’li yılların sosyal mücadeleleri ortamında solun kalesi durumundaki emekçi semtlerinin ‘90’lı yılların sosyal durgunluk ortamında dinsel gericiiliğin kaleleri durumuna dönüşmeleri aynı zamanda bundan dolaydır.

Sosyal yıkım ve buna eşlik eden yoksullaşma ile emekçinin binbir baskı ve yasakla buna karşı mücadeleden alıkonulması, 12 Eylül’den bu yana sermaye düzeninin değişmez politikalarıdır. Bu sürekli yoksulluk içinde sürekli çaresizlik durumudur ki, emekçiyi zaman içinde genişleyen kitleler halinde dinsel gericiiliğin ideolojik, politik ve kültürel denetimi altına sokmuştur. Düzen bekçisi generaller bir yandan 12 Eylül’le birlikte yaratılan bu düzeni korumaya çalışmakta, öte yandan ise dinsel gericiiliğin tam da emekçi desteği sayesinde rejim için bir soruna dönüşmesini şaşkınlıkla karşılamaktadırlar. Oysa onlar tamı tamına kendi öz icraatlarının dolaysız sonuçları ile yüzyüzedirler.

Özetle, bugünün Türkiye’sinde güçlü olan, AKP’nin kendisinden öteye, bir bütün olarak dinsel gericiilik akımının kendisidir, kelimenin bu anlamında, çok farklı gruplardan, çevrelerden, eğilimlerden ve elbetteki herşeyden önce tarikatlardan oluşan birleşik “dinci parti”dir ve bu “parti” içinden geçmekte olduğumuz dönemde akıllı ve hesaplı bir tutumla güç ve desteğini AKP üzerinde birleştirip yoğunlaştırmıştır. Bu, bugün için hesap ve çıkarlarına daha uygun düşmektedir.

5- 12 Eylül dinsel gericiiliğin önünü bir başka yoldan daha açtı. 12 Eylül’ün biçim olarak geride kaldığı dönemin ardından düzen siyaseti yeniden çok partili yapısına kavuşmakla birlikte artık tek programda aynışmış durumda idi. Devrimcilerin MGK-TÜSİAD programı olarak niteledikleri bu tek program etrafında aynışma, zaman içinde tüm geleneksel düzen partilerini birbiri peşisıra eritip bitirdi. Bir tek dinci parti söylem olarak bu aynışmanın dışına çıkabildi ve bu sayededir ki, geleneksel düzen partilerinden umudu kesen emekçileri kendine çekebildi.

Yine de işçiler ve emekçiler 12 Eylül saldırlarıyla kaybettiklerini geri almaya yönelik umutlarını korudukları sürece, bu böyle olmuyordu. Dinci partinin toplumsal umutsuzluk ortamında umut olabilmesi için emekçilerin bilincinde mücadeleye yönelik umutların kırılması gerekiyordu. Hatırlanacağı gibi, ‘87’de başgösteren ve ‘89’da büyük bir ivme kazanan sınıf hareketi dalgası, ‘91 yılı başında kırıldı. Bu aynı yıllar dünyada ‘89 çöküşünü izleyen gericiilik dalgasının da doruğa çıktığı yılları işaretlemekteydi. Türkiye’de sınıf hareketi dalgasının kırılması ve solda yeni bir tasfiyecilik sürecin başgöstermesi bu aynı dönemle çakıştı.

Dinsel gericiiliğin emekçiler içinde asıl büyük çıkışını bu dönemin ardından yapması, RP’nin bu yılların ardından büyük kentlerde oy patlaması yaparak birinci parti konumuna çıkması, bu açıdan rastlantı olmadığı gibi şaşırtıcı da değildir. İşçiler arasında mücadele umutlarının tükenmesi ve solun dünyadaki gelişmelerle birlikte Türkiye’de de gücünü yitirmesi, dinsel gericiiliğin yeni bir etkili çıkışı için yeni başlangıç noktası olmuştur.

Dinsel gericiiliğin güç kazanmasının öteki bazı etkenleri

Bütün bunlara dinsel gericiiliğe güç kazandıran birkaç önemli noktayı daha eklemek gerekir.

Bunlardan ilki, Amerikan emperyalizminin kendi Ortadoğu hesapları ve planları çerçevesinde, ‘90’lı yılların başından itibaren Türkiye için bir “İlmlü İslam” modeli öngörmesi ve daha o zamandan dinci partiye yönelik müdahalelerde bulunmasıdır. Bugünün başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın daha henüz İstanbul Belediye Başkanı iken “İlmlü İslam”ın lideri olarak hazırlanması, bu müdahalenin en dolaysız sonuçlarından biri olmuştur. ABD bir yandan Fetullahçılardan Refah Partisi’ne kadar dinsel gericiiliği her biçimiyle denetim altına alıp kendi çıkar ve hesaplarına uydururken, öte yandan bunu başardığı ölçüde onu cömertçe desteklemiştir. AKP’yi ve Tayyip Erdoğan’ı hala da bu destek ayakta tutmaktadır. Bu destek çekildiği anda AKP bugünkü gücünü ve bütünlüğünü hızla yitirecektir. Herkesten çok bizzat AKP yönetimi bu gerçeğin bilincindedir. Kendisini gözden çıkarmaya yönelik sinyaller karşısında Tayyip Erdoğan’ın Bush’tan yeni bir randevu almak için binbir çaba harcaması, bunun için ettiği hesapsız lafları yutarak siyonist İsrail’in önünde eğilmesi, en

yakın danışmanları aracılığıyla Amerikalı efendilere “delikten süpüreceğinize kullanmaya bakın” mesajları iletilmesi, bütün bunlar bu bilincin açık birer ifadesidir. Öte yandan Amerikalı generallerin tüm dış bilemelere rağmen halen AKP’ye dokunma gücü bulamamaları da, onun henüz Amerikan emperyalizmi ve elbette onunla birlikte işbirlikçi büyük burjuvazi tarafından desteklendiğini ve kullandığını görmelerinden dolaydır.

İkinci bir nokta, dinsel gericiiliğin burjuvazinin bir kesimi içinde dolaysız olarak kazandığı güçtür. Dinsel gericiilik artık büyük burjuvazinin bir kesimi içinde dolaysız olarak temsil edilmektedir. Bu, burjuvazinin her dönem dini emekçi kitlelere karşı uyuşturucu bir silah olarak kullanmasından daha farklı bir durumdur. 12 Eylül’ün, özellikle de Özal döneminin ekonomik politikalarının en dolaysız sonuçlarından biri, “Anadolu burjuvazisi” denilen ama varlık ve etkinlik alanı artık hiç de Anadolu ile sınırlı olmayan yeni bir burjuva kesiminin hızla palazlanması, toplum yaşamında ve dolayısıyla siyasette gitgide daha çok öne çıkmasıdır. Düşünce ve değer yargıları bakımından TÜSİAD’da temsil edilen geleneksel kozmopolit burjuvaziye göre muhafazakar olan bu kesim, bugünün Türkiye’sinde şoven milliyetçiliğin yanısıra esas olarak dinsel gericiiliğin sosyal dayanağı durumundadır. Dinsel gericiiliği her yolla beslemekte, desteklemekte ve onun ulaştığı politik güçten de kendi çıkarları açısından en iyi biçimde yararlanmaya çalışmaktadır. Tayyip Erdoğanlar, Abdullah Güller büyük burjuvazinin bu kesiminin siyasal sahnede en dolaysız temsilcileridir. Egemen burjuva sınıfının içinde bulunduğu bu dolaysız temsil olanağı, bunun sağladığı muazzam olanaklar, dinsel gericiiliğin güç kazanmasının bir başka temel önemde etkenidir. Dünün geleneksel orta burjuva katmanları içinden yükselerek büyük burjuvaziye katılan bu kesim, bu kökeni sayesinde burjuvazinin alt katmanlarına, onlar üzerinden de kitlelere de daha yakındır ve onları dolaysız olarak etkilemek, yedeğinde tutmak konusunda çok daha avantajlı bir konumdadır.

Üçüncü bir nokta, özellikle ‘90’lı ilk yıllardan itibaren, Kürt ulusal uyanışı karşısında ve bu nedenle elbetteki Kürdistan’da, dinsel gericiiliğin burjuvazi ve devlet tarafından her yolla desteklenmesidir. Din kardeşliği teması ulusal bir uyanış içindeki Kürtler’e karşı devlet için en etkili silahlardan biri oldu. Bu silahın etkili bir biçimde kullanılabilmesi ise ancak dinci parti eliyle olabilirdi. Bunun bilincinde olan devlet gericiiliğin güçlerini dinci parti etrafında yoğunlaştırmayı bir politika olarak benimsedi. AKP’nin son seçimlerde Kürdistan’daki belirgin başarısı, öteki bir dizi konjonktürel etkenin yanısıra, bu politikanın başarısından ayrı düşünülemez.

Ve nihayet temel önemde son bir nokta. Bugün AKP’de temsil edilen dinsel gericiilik akımı, geleneksel düzen partilerinden farklı ve MHP’ye benzer bir biçimde, fakat ondan çok daha güçlü olarak, belirgin bir ideolojik kimliğe ve kültürel birikime, buna dayalı geniş çaplı bir kadrolaşmaya ve bunları tamamlayan önemli bir örgüt deneyimine ve yeteneğine sahiptir. Tüm bunlar siyasal alanda ve dolayısıyla da kitlelerin desteğini elde etmede, öteki düzen partileri karşısında halen dinsel gerici akıma büyük üstünlükler sağlamaktadır. AKP’nin son seçimlerdeki büyük başarısı halen de korunan bu üstünlüklerden ayrı düşünülemez.

Dinci akımların son seçimler üzerinden de kendini gösteren büyük başarısının gerisinde temelde bu etkenler vardır. Öteki her şey, bir dizi konjonktürel avantajla birlikte emperyalizmin ve büyük burjuvazinin açık tercihi ve desteği, bu temel üzerinde bir anlam kazanmaktadır.

22 Ağustos 2007

(Devam edecek...)

(www.tkip.org sitesinden alınmıştır...)

Piyasalaşan eğitim sisteminde mesleki eğitim:**Altın bilezik değil, kölelik prangası!**

CNN Türk'te Türkiye'de mesleki eğitimin sorunlarının incelendiği 5 bölümlük bir program yayımlandı. Başak Çubukçu imzasını taşıyan bu programda Türkiye'de mesleki olsun olmasın eğitim sisteminin en temel sorunu bütün çarpıcılığıyla gözler önüne serildi. Çünkü program meslek liselerinde verilen eğitimin niteliğini değil, sermayenin ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığını tartışıyor, meslek lisesinde okuyan öğrencilerin sorunlarını değil, mesleki eğitimin güncel tablosu içinde sermaye kuruluşlarının karşı karşıya kaldığı açmazları ele alıyordu.

Bölüm 1: Ara eleman sorunu

Kapitalizmde mesleki eğitim veren kurumlar gençlerin yetenekleri ve ilgi alanlarına göre yönlendirilmeleri gibi bir kaygının ürünü olarak açılmadılar. Yine bu okullarda uygulanan pratik eğitim süreci, öğrencilerin üretim süreci ile iç içe geçmiş bir eğitim olarak üretime yabancılaşmaları sorununu ortadan kaldırma ihtiyacının ürünü de değildi. Kapitalizmde mesleki eğitime verilen önem hep tek yönlü oldu: Sermayenin ara eleman ihtiyacının karşılanması, yani kapitalist üretim için vasıflı işçi yetiştirilmesi...

Gelişen teknoloji kas gücüne duyulan ihtiyacı minimuma indirirken, daha karmaşık bir yapıya bürünen makineler nitelikli işgücünü ertelenemez bir ihtiyaca dönüştürdü. Vasıfsız işçiler bu ihtiyacı karşılamaktan uzak. Çok sayıda işsiz mühendis ise maliyeti yükselten bir faktöre dönüşüyor. Dolayısıyla sermayenin hem bu alandaki açığını kapatacak ve hem de düşük maliyetli olacak işçilere ihtiyaç duyduğu çok açık.

Sonuç; sermayedarlar yüzlerini meslek liselerine döndü!

Şu an Türkiye'deki ara eleman açığı 40 binlerle ifade ediliyor. TOBB Türkiye Otomotiv Yan Sanayii Meclisi Başkanı Ahmet Bayraktar bu açığın yoğunlaştığı sektörlerle ilişkin şunları söylüyor: *"Nitelikli eleman sıkıntısının en çok hissedildiği sektörler; başta sanayii, hizmet, tekstil ve sağlık sektöründe kalite ve üretim zincirini doğrudan sekteye uğrattıyor. Ara eleman ihtiyacı, KOBİ'lerde yani küçük ve orta ölçekli işletmelerde daha da yüksek."*

TÜTSİS Yönetim Kurulu Başkanı Halit Narin ise nitelikli eleman sorununu farklı işletmelerin elemanlarını ayartarak sağladığını söylüyor.

Ara eleman açığına ilişkin ortaya konulan veriler ve kapitalistlerin yakınmaları, meslek liselerinin her yıl verdikleri mezun sayısı düşünüldüğünde bir çelişki ortaya çıkıyor. Çünkü Türkiye'de onlarca meslek lisesi mevcut ve her yıl binlerce mezun veriliyor. Bu durumda devreye meslek liselerinin yoğunlaşması gereken sektörler ve eğitimin niteliği giriyor.

Bölüm 2: Piyasanın beklentileri

Programın ikinci bölümü sermayenin meslek liselerinden bekledikleri üzerine kurulmuş.

Hali hazırdaki okulların sayısı ve verdikleri eğitimin niteliği ile kendi ihtiyaçlarını karşılamaktan çok uzak olduğunu ifade eden sermayedarlar, ideal meslek lisesi için bir tanım da veriyorlar: *"...sanayi ile bütünleşmiş, dil eğitimine ağırlık veren bir meslek lisesi modeli..."* Şu haliyle kapitalist patronlar takımı için yetersiz de olsa sanayi ile, daha doğru bir ifadeyle

sermaye ile bütünleşmiş çok sayıda meslek lisesi var. Zaten meslek liselerini ucuz emek cehennemi, meslek liselileri ücretsiz köle yapan da bu tanımdaki "bütünleşme"nin kendisi.

Sermaye meslek liselerinin kendi fabrikalarının arka bahçesine dönüşmesini istiyor. Lise eğitimi süresince "pratik eğitim/staj" adı altında kendi fabrikalarında ücretsiz çalışmalarını, mezuniyet sonrasında ise (elbette elemeye de tabi tutulduktan sonra) bir kısmının üç kuruş para karşılığında ama işi öğrenmiş olarak fabrikanın kadrolu elemanı olmalarını...

Bunun dışına çıkan durumları sermayedarlar, üretim kalitesinin düşmesi ve zaman kaybı olarak niteliyorlar. Patron takımının asıl kaygısı ise, en az maliyetle en nitelikli işgücüne sahip olabilmek. Bu yüzden meslek liselerinden yeterli donanımı alamadan mezun olan gençlere kendi işletmelerinde vermek zorunda kaldıkları eğitimden yakınıyorlar.

Sermaye çevrelerinin talebi açık: Gençlerin yeteneklerine göre eğitim almalarının önemi yok. Eğitim sisteminin toplumun ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirilmesinin de! Önemli olan *"iş dünyası, teknoloji ile paralel, sanayiyle uyumlu"* meslek liselerinin açılması. Bunun anlamı açık: Sermaye sahipleri diyor ki; sanayi bölgelerinin dışındaki tüm meslek liselerini kapatın! Her sanayi bölgesine oralardaki sektörlerle uyumlu birer okul açın! Okulları birer işletmeye bağlayın! Daha fazla ve sürekli ücretsiz köle istiyoruz! Ve buna uygun mesleki eğitim!

Bölüm 3: Kendi işçini kendin yetiştir!

İşletme patronları için mesleki eğitim ucuz hammadde ihtiyacı kadar önemli. Dolayısıyla bu; TÜTSİS yönetim kurulu başkanı sıfatını taşıyan azıllı sınıf düşmanı Halit Narin'in dediği gibi gerçekten de büyük bir yatırım. Bir sermaye kuruluşu kendi çalıştığı sektörün ara eleman ihtiyacını karşılayan bir mesleki eğitim kurumuna sahip olduğu ölçüde, bu; işletmedeki bir takım ihtiyaçların bu okuldaki öğrenciler tarafından kesintisiz ve ücretsiz bir biçimde karşılanacağı anlamına geliyor. Ve dahası bu durum yıllar boyunca devam edebilecek. Yani sermayeden işçi ücretlerine ayrılan payın ciddi bir bölümü sermayedarın cebinde kalmış olacak. Bir de bu alandan piyasada az bulunan nitelikli eleman

ihtiyacının karşılanacağını düşünürsek, sermaye çevrelerinin iştahının neden bu kadar kabardığını anlamakta zorlanmayız.

İşte iştahı bu ölçüde kabarmış olan sektörler şimdi kendi okullarını açmayı tartışmaya başladılar. Bu konuda atılan somut adımların olumlu sonuçlarını da gözleyen sermaye çevreleri, kendi okullarında gerek dönemsel gerek genel ihtiyaçlarına uygun bir eğitim programı uygulamayı planlıyorlar. Nedir bunun anlamı? Dönemsel olarak hangi işe eleman gerekiyorsa onu yetiştirmek! Peki ötesi? Sınıf bilincini bir daha filizlenemeyecek ölçüde ezmek, ağacı yaşken budamak, köleliğe razı, hatta kendini işçi kabul etmeyen bir işçi tipolojisi yetiştirmek...

Bölüm 4-5: Artık reklam bölümüne geçiyoruz!

Programın son iki bölümü meslek liselerinin, özellikle de işletmelere ait meslek liselerinin ne kadar avantajlı olduğunu anlatımına, yani reklama ayrılmış. Meslek liselilerin/meslek yüksek okulu öğrencilerinin ayaklarına vurulan kölelik prangasının altın bilezik olarak yutturulmaya çalışıldığı bölüm, sektörlerde ara elemanların ne kadar çok kazandıklarını, ciddi bir prestije sahip olduklarını anlatmakla geçiyor.

"Meslek lisesini memleket meselesi" olarak pazarlayan Koç grubu muradına ermiş görünüyor. Meslek liseleri hiç olmadığı kadar sermayenin gündeminde. Patron takımı mesleki eğitim almış gençleri iliklerine kadar sömürmekte kararlı. Sermaye medyası kendi yönünden buna çanak tutmakta, sermaye iktidarı ise zaten '99'dan bu yana (MEGEP projesi) bu işin alt yapısını hazırlamanın uğraşını veriyor.

Meslek liselileri hedef alan bu saldırı dalgası, işçi sınıfını da doğrudan ilgilendirmektedir. Piyasaya bir anda ve diploma karşılığı olduğu için zorunlu biçimde akacak olan ücretsiz köle adayları, işçi sınıfının iş güvencesini iyiden iyiye ortadan kaldıracaktır. Dahası sermayedarlar tarafından özel olarak eğitilecek ve sınıf bilinci daha 13-14 yaşında ayaklar altına alınacak bir işçi tipolojisi, işçi sınıfının gelecek mücadelesine vurulan bir darbe olacaktır. Sermayenin meslek liseliler üzerinde oynadığı oyuna karşı etkili bir mücadele bu nedenle büyük önem taşımaktadır.

Tersaneler cehenneminde hak alma mücadelesi büyüyor!

Tuzla tersaneler cehenneminde ücret gaspları devam ediyor. Tersane işçileri için bir hak alma mevzisi haline gelen derneğimize her gün yeni başvurular gerçekleşiyor. Son dönemde bu sorun üzerinden yürüttüğümüz mücadelenin hem patronlar ve taşeronlar hem de işçiler üzerinde önemli bir etki bıraktığını söyleyebiliriz. Değişik sorunlarla ilgili olarak birçok işçinin derneğe başvurması, ücret ödemesi, bazı taşeronların dernek devreye girdiğinde ılımlı tutum göstermesi, dahası bazı tersane yöneticilerinin, “*Sorun olduğunda doğrudan bize gelin, işçileri bile getirmenize gerek yok, biz sizle sorunları çözeriz. Siz sorun çıkararak taşeronları bize bildirin biz onlarla çalışmayacağız. Her sorunda böyle direnişe gerek yok, doğrudan bize gelin*” vb. söylemleri, bu etkinin yansımalarına birer örnek.

Özellikle ücret mücadelesinde birliğimiz tarafından yaratılan tarz, işçilerin hak alma, patronun karşına çıkma ve yeri geldiğinde emeği için dövüşebilmesi noktasında belli bir birikim yarattı. Artık derneğin etrafında azımsanmayacak sayıda işçinin bu deneyimlerin etkisi ile toplandığı gerçeği patronlar tarafından da hissediliyor. Birlik henüz bu pratiğin etkisi ile etrafına toplanan güçleri eğitebilmeyi başaramasa da, deneyimlerimiz gösteriyor ki, patronlara karşı kararlı, gözü pek tutum gösterildiğinde, en geri işçiler dahi militan bir sınıf neferi haline getirilebiliyor.

Tersanelerde en kötü koşullarda çalışan, yüzlerce kişilik evlerde insanlık dışı koşullarda barınan, evlerine bir dilim eklemek götürmek için İstanbul’a çalışmaya gelen ve tüm bu özellikleri ile de kolay lokma haline getirilen gurbetçi işçilerin son dönemde tersanedeki mücadelenin en önemli dinamiklerinden biri haline gelmesi anlamlıdır. Tehditlere ve baskılara rağmen birliğimiz tersane işçilerine gözü pek mücadele tarzı ile önderlik etmeye devam edecektir.

Son bir haftada tersanelerde yaşananlar

RMK Tersanesi: Mustafa Bey gemisinde GÜLLE Denizcilik isimli taşeronun raspa işinde çalışan işçiler 1.5 aylık ücretlerini alamadıkları için TİB-DER’e başvurular. RMK Tersanesi’yle yaptığımız görüşmelerden bir sonuç alamayınca direnişe geçtik. 4 saat içinde ücretler ödendi.

Aynı tersaneden bir grup işçi yine ücret sorunu ile ilgili başvuruda bulundu. Direnişe hazırlanıldığı sırada armatör derneği arayarak parayı ödeyeceğini söyledi. Patronun ödeme önerisi işçilerle yapılan toplantının ardından reddedildi ve armatörün kendisine bildirildi. Kararlılığımızı farkedenden sermayedar ertesi gün tüm alacakları derneğe göndereceğini söyledi ve sözünde durdu.

GİSAN Tersanesi: Bu tersaneden bir grup işçi bir aydır ücretlerini alamadıkları için TİB-DER’e başvurdu. Özen Gemi isimli taşeronda çalışan ve Diyarbakır’dan gelen göçmen işçilerin ücret alacakları için GİSAN Tersanesi’ne başvuruldu. Taşeron müdürünün provokatif tutumları karşısında işçiler ve dernek yöneticileri sert ve kararlı bir tepki

ortaya koydular. “Siz kimsiniz, bir daha bu tersaneye gelmeyin “ diyen müdüre işçiler “Onlar bizi temsil ediyor” diye yanıt verdi. Bu arada Özen Gemi sahibi Dursun Keskin bizimle görüşmeye geldi. Ödeme için parası olmadığını söyleyen Keskin’e TİB-DER yöneticileri, hemen ödeme yapması gerektiğini, aksi halde tersane kapısı önünde direnişe geçileceğini bildirdi. Bunun üzerine Keskin polis çağırarak tehdit etti. Polisi çağırması konusunda fazlasıyla ısrarcı olmamıza rağmen arama cesareti göstermedi. Başkalarının araması sonucu polis kısa sürede geldi. Polise, bizim onu tehdit ettiğimizi, rehin aldığımızı anlatan soysuz taşeronu karşı tutumumuz net oldu. Nihayetinde polis bir şey söyleyemedi gitti ve taşeron parayı ödemek zorunda kaldı.

Ertesi gün de GİSAN’daydık. Yine Diyarbakır’dan gelen göçmen işçilerin ücret alacakları için BEŞİKTAŞ GROUP isimli taşeron firmanın yetkilileriyle görüştük. Uzun süren görüşmelerden sonra gerilimli bir ortam oluştu. Yine polis çağırarak tehdit ettiler. Bir kez daha polis çağırılmaları yönünde ısrar ettiğimiz halde çağırılmaya cesaret edemediler. Görüşmeden çekilen BEŞİKTAŞ GROUP yöneticilerine ertesi gün tersanede direnişe geçileceğini söyledik. Akşam saatlerinde bizi arayan işçiler, Beşiktaş GROUP yöneticilerinin evlerine gelerek parayı ödediklerini söylediler.

ÇEKSAN Tersanesi: Bir aydır işçinin karşısına çıkmayan ŞAFAK Denizcilik patronunun bu tutumuna karşı ÇEKSAN Patronu İlhan Bayrak’la görüşüldü. Bu görüşmeden sonra Şafak Denizcilik patronunun yakını TİB-DER Başkanı’na arayarak tehditler savurdu. Hak ettiği yanıt verildi. Arkasından arayan Şafak Denizcilik patronu parayı ödeyeceğini söyledi. Bir aydır “kayıp” olan patron, akrabası adına binbir özür diledi.

İşçilerin alacaklarının ödenmesinin ardından bu sefer aynı tersanede çalışan İM Denizcilik işçileri derneğe başvurular. Dernek yöneticilerinin girişimleri ile iki aydır ödenmeyen ücretler ödendi.

TURKTER Tersanesi: Zekidedeoğlu isimli alt taşeronda çalışan işçiler iki aydır ücret alamadıkları için TİB-DER’e başvurdu. Zekidedeoğlu’yla görüşen dernek yöneticileri sonuç alamayınca üst taşeron olan BS ANADOLU isimli firmayla görüştüler. Ertesi gün işçilerin tüm alacakları ödendi.

LİDER Gemi taşeronunda çalışan işçiler sigortalarının yatmaması üzerine derneğe başvurdu. LİDER Gemi taşeronuyla irtibata geçen dernek yöneticileri sigorta primlerinin yatırılmasını sağladı.

Pendik Askeri Tersanesi: Cemre Mühendislik isimli taşeronda çalışan işçiler ücret alacakları için derneğe başvurdu. Bunun üzerine askeri tersaneye gidildi. Orada görevli olan komutanla dernek başkanı arasında gergin tartışmalar yaşandı. Ardından içeriyle görüşüldü ve taşeronun orada olmadığı ortaya çıktı.

Bunun üzerine Güzelyalı’da bulunan CEMRE Denizcilik firmasına gittik. İşçilerin alt taşeronda YELKEN Denizcilik isimli firmada çalıştığını öğrendik. Yelken Denizciliğin sahibini bulmak için tersanelerde çalışan arkadaşlar üzerinden araştırma yaptık. Kısa sürede taşeron Tuncay Cantürk’ün Tuzla Gemi’de çalıştığı haberi geldi ve Tuzla Gemi tersanesine gittik.

Tuzla Gemi’de Tuncay Cantürk ile görüşmek istediğimizi söyledik. Uzun bir bekleyişin ardından 6 işçi arkadaşla personel müdürünün odasına yönelidik. Güvenlik dışarı çıkmamız için bizi uyardı, dışarı çıkmayacağımızı belirttik. Bunun üzerine odasından çıkan personel müdürü bağırarak TİB-

DER Başkanı'na yöneldi. İte-kalka ve tekmeleyerek başkana yönelen personel müdürü çok geçmeden karşılığını aldı. Uzun süren arbede sırasında Dernek Başkanı'na yönelen güvenlik de işçiler tarafından etkisizleştirildi. Arbede sonrasında işçi düşmanlarına karşı örgütlenme çağrısı yapan başkan, Sedef Tersanesi Camisi'nden Cuma namazı sonrası çıkan işçiler tarafından sahiplenildi. Yaklaşık 50-60 kişilik bir işçi grubu saldırgan tersane yöneticilerine yöneldi. Bu sırada personel müdürü güvenlik tarafından kaçırıldı. Bu arada tersane önünde trafik kilitlendi. Dışarıdan müdahale eden işçilerden birkaçı başkana telefon numaralarını vererek, kendilerini aramalarını, onlarca kişiyi tersane önüne yığabileceklerini belirttiler. Bu durumdan dolayı telaşa kapılan tersane yönetimi polis çağırdı. Kısa sürede polis tersaneye yoğun bir yığınak yaptı. Buna

rağmen tersaneyi terketmedik. Bu kararlılık karşısında Tuzla Gemi Tersanesi İdari İşler Müdürü Emekli Yarbay Taner Pancur TİB-DER Başkanı'yla görüşmek istedi. Görüşmeler sonuç verdi.

Tuncay Cantürk korkudan kaçarken, başkanı arayarak ücretleri ödeyeceğine dair söz verdi. Ardından CEMRE Mühendisliğin sahibi Amerika'dan arayarak ücretlerin son kuruluşuna kadar ödeneceği sözünü verdi. Tuzla Gemi Tersanesi adına yapılan görüşmelerde İdari İşler Müdürü Taner Pancur, TİB-DER Başkanı'na ortak bir koordinasyonla bu sorunun çözülebileceğini belirtti. Ayrıca derneğin talebi üzerine taşeronların ücret ödemelerinin ana firma tarafından (Tuzla Gemi) yetkilendirilen muhasebeciler aracılığıyla denetleneceği sözü verdi. Dahası, tersanede işçilerinin taleplerini sözle ifade edemediklerini,

yazıyla ifade edebilmeleri için değişik noktalara "dilek ve temenni" kutuları koyacaklarını söyledi. Görüşmenin sonunda saldırgan personel müdürü getirilerek TİB-DER Başkanı'ndan özür dilettilirdi.

Ertesi gün Sinan Gemi taşeronunda çalışan işçilerin alacak sorununu çözmek için bir kez daha Tuzla Gemi'ye gidildi. Kısa süre içerisinde sorun çözüldü.

ADMARİN Tersanesi (Gölcük): İzmit Gölcük'te Hazar Denizcilik isimli taşeronda çalışan 6 işçi ücretlerini alamadıkları için TİB-DER'e başvurdu. HAZAR Denizcilik patronu Hamit Kavak'la yapılan görüşmeler sonucu ücretler ödendi.

İÇTAŞ Tersanesi (Çanakkale): Burada da Restaş Tersanesi'nde çalışan işçiler ücretlerini alamadıkları için derneğe başvurdu. Restaş patronu ile irtibata geçen dernek yöneticileri taşeronun tehdidine maruz kaldı. Tehditlerin sökmeyeceğini ifade eden dernek yöneticileriyle taşeron arasında uzun süren bir gerilim yaşandı. Ardından dernek yöneticileriyle iki kez randevulaşan taşeron ikisine de gelme cüreti göstermedi. Restaş Taşeronu ile ilgili derneğin önyak olduğu dava açıldı.

Tersanelerde direniş ve kavga!

Torgem: "Artık ölmek istemiyoruz!"

21 Ağustos günü Torgem Tersanesi'nde GİMSA isimli taşeronda taşçı olarak çalışan Cabbar Ongun isimli işçi arkadaşımızı iş cinayetine kurban verdik. Bunun üzerine harekete geçtik. Tuzla Devlet Hastanesi morguna kaldırılan işçi arkadaşımızın ailesiyle görüşmek ve başsağlığı dilemek için TİB-DER yöneticileri olarak hastaneye gittik. Ardından akşam saatlerinde İçmeler, Güzelyalı, Gebze ve civar yerlerde bulunan bekar evlerine giderek eylemin duyurusunu yaptık.

22 Ağustos sabahı saat 07.00'de Tersane İşçileri Birliği Derneği'nde biraraya gelerek toplu çıkış yaptık. Ardından Torlak Tersanesi önünde "Artık yeter! İş cinayetlerine son!/TİB-DER" şiarının yer aldığı pankartımızı açarak yürüyüşe geçtik. Yol boyunca sık sık "Katil GİSBİR, katil Torgem hesap verecek!", "Artık ölmek istemiyoruz!", "Cabbar Ongun aramızda!" sloganlarını güçlü bir şekilde haykırdık. Torgem Tersanesi önüne geldiğimizde Tersane İşçileri Birliği olarak basın açıklamasını gerçekleştirdik. Eyleme 40 TİB-DER üyesi işçi katıldı.

Turkter: "Ücret haktır, gaspedilemez!"

21 Ağustos günü Turkter Tersanesi BS Mühendislik isimli taşeronun ERBAY Gemi isimli alt taşeronunda çalışan 9 işçinin ücret alacağı için TİB-DER yöneticileri olarak BS Mühendislik taşeronuyla irtibata geçtik. Taşeron, işçilerin alacaklarını ödeyeceğini ancak Derneği muhatap almayacağını söyledi. Bunun üzerine alacaklı işçiler, Dernek muhatap alınmazsa ücretleri almayacaklarını ve tersanede direniş geçeceklerini söyleyerek firmadan ayrıldılar. Gün boyu taşeronun tehdit ve baskılarına aldırmayan işçiler ertesi gün sabah saat 07.00'de TİB-DER'de buluştular. Önce Torgem Tersanesi'ndeki eyleme katıldılar. Ardından Turkter Tersanesi'ne gidildi.

Yıldız Tersanesi önünde 20 işçiden oluşan bir kortej oluşturuldu. "Ücret haktır gaspedilemez, direne direne kazanacağız!/TİB" imzalı pankartımızı açarak yürüyüşe geçtik. Sık sık "Direne direne kazanacağız!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Tersane işçisi köle

değildir!", "Ücret, sigorta haktır gaspedilemez!" sloganları atıldı. Tersane önüne gelindiğinde tersane kapısı kapatılarak araç giriş-çıkışı engellendi. Tuzla Emniyeti'ne bağlı Güvenlik Şube Müdürü'yle görüşme yapıldı. Müdür yolu açmamızı aksi halde müdahale edeceklerini söyledi. Ancak tersane yönetiminin çözüm için adım atması karşılığında yolu açabileceğimizi söyledik. Tersane yönetiminin paranın ödeneceği konusunda taahhüt vermesi üzerine yolu kısmen açtık. Polis yığınak yapmıştı. Kısa süre sonra taşeron gelerek ücretleri ödemeye başladı. Birkaç gündür Derneği muhatap almadığını söyleyen bu şahıs, Tersane İşçileri Birliği Derneği Başkanı'nın imzası karşılığı ücretleri ödeyerek muhatap almak zorunda kaldı. Alacakları ödendikten sonra işçi arkadaşlarla derneğe giderek sohbet ettik.

Tersane İşçileri Birliği Derneği olarak havzada yaşanan sorunlara karşı mücadelemiz kararlılıkla sürüyor. Tuzla tersaneler cehennemini cennete çevirmek için başlattığımız mücadele gittikçe güçleniyor ve büyüyor. Son aylarda başta ücret gaspları olmak üzere tersanelerde yaşanan her türlü soruna karşı hızlı ve güçlü müdahalelerde bulunduk. Bir dizi taşeron karşımıza tehdit, küfür ve hakaretlerle çıksa da sonuçta boyun eğmek zorunda kaldı.

Tersanelerde sınıf mücadelesi yürüten TİB olarak, bu bayrağı daha yükseklerle taşımamızın sorumluluğu ve bilinciyle hareket ediyoruz. Tehditler ve baskılar sınıf mücadelesine olan inancımızı sarsamayacak. Sınıfın bayrağı tersaneler cehenneminde dalgalanmaya devam edecek.

Tersane İşçileri Birliği

"Taşeron hangi deliğe girse buluyorlar"

Tersane İşçileri Birliği Derneği'ni çözüm merkezi olarak gören işçilerin derneğe başvuruları sürüyor. Başvurulara yetişmekte zorlanıyoruz. Ancak tüm gücümüz ve enerjimizle yüklenmeye devam ediyoruz.

Derneğin yürüttüğü mücadeleleri işçiler buldukları her yerde tartışıyor. Tabii düşmanlarımız da öyle. Bir işçi yemekhanede kendi aralarında sohbet eden iki taşeronun konuşmasına tanık olmuş. Taşeronlar "işçilerin ücretleri ödenmezse dernek devreye giriyor ve taşeron hangi deliğe girse buluyor" diye konuşuyorlarmış. Doğru söylüyorlar! Onlar kaçacak delik bulsalar da, biz onları o delikten çıkarıyoruz.

Kimi zaman da işçiler ücretleri ödenmediği zaman "derneğe başvururuz" diyerek haklarını alıyorlarmış. Bu arada derneğe üyelikler de hız kazanmış bulunuyor. Tersanede çalışan 10 göçmen işçi "sadece sorun olduğu zaman derneğe başvurulmasını doğru bulmadıklarını" söyleyerek üye oldular. Asıl çözüm her yerde yaşanan ücret sorununun birleşik bir mücadeleye konu edilmesinde.

Baskı ve tehditlere rağmen TİB-DER umut oldu!

Bugün temel olarak ücret sorunu yaşanıyor olsa da sorunlarımız çok daha kapsamlı. Bizler tersane işçileri olarak başta taşeronluk sistemi olmak üzere sigortasız çalışmaya ve iş cinayetlerine karşı ayağa kalkmalıyız. Bugün için dernek bunun biricik çözüm ve mücadele aracıdır. Bugüne kadar değişik vesilelerle muhatap olduğumuz taşeronların ya da tersane patronlarının saldırılarına, hakaretlerine, küfür ve tehditlerine maruz kaldık. Ama her defasında diz çökmek zorunda kaldılar. Ayrıca bugüne kadar yapılan bu mücadeleler sonucunda sorunlar eskisi kadar kapsamlı yaşanmamaktadır. Dahası mücadeleciler kesim yetişmiş bulunmaktadır. En büyük kazanımımız da budur. Parçalı ve dağınık çözümler sınırlı kazanımlardır. Tersane cehennemini biraz olsun yaşanabilir bir yer haline getirebilmenin yolu, dernek çatısı altında birleşik, kitlesel ve dış bir mücadele ile GİSBİR'i toplu sözleşme masasına oturtmaktan geçiyor. O sürece büyük bir özgüvenle hazırlanıyoruz.

Tersane İşçileri Birliği

İşgalci zorbalar Irak'a “Bosna modeli” öneriyor

2008'de ABD'de yapılacak başkanlık seçimlerine hazırlanan Demokrat Parti, işgalci Amerikan ordusunun Irak'tan çekilmesi gerektiğini kamuoyu önünde yüksek sesle tartışmaya başladı. Vahşi işgalin özüne değil de biçimine itiraz ediyorlar ve direnişin bataklığa çevirdiği Irak'ta kalmak hem ABD rejimini, hem de bu rejimin simgesi olan savaş makinesini yıpratığı için, “uygun çekilme planı” üzerinden tartışıyorlar.

Çekilme planı üzerinde tartışanlar, Irak'ın yakılıp yıkılmasından, bir milyonu aşkın insanın katledilmesinden, milyonların mülteci durumuna düşürülmesinden, bu ülke halklarının maruz kaldığı akıl almaz zulümlerden hiçbir şekilde söz etmiyorlar. Çünkü onların gündeminde vahşi işgalden dolayı derin acılar çeken halklar bulunmuyor. Bu şaşırtıcı da değil, zira Amerikan yönetim aygıtında şu veya bu düzeyde yer alan bütün taraflar, ezilen halklara karşı işlenen ağır suçların dolaysız suç ortaklarıdır. Onların temel sorunu, halkları köleleştirme seferinin başarıya ulaşmasını sağlamaktır. Önerdikleri de bu başarıya hizmet edeceği varsayılan taktik değişikliğinden ibarettir.

İşgale komuta eden ABD savaş makinesinin şefleri de, Irak'ta işleri bu haliyle sürdürmenin amaca uygun olmadığını biliyorlar. Bu nedenle, gelişmiş teknolojiye yararlanarak, tahkim edilmiş, devasa boyutlarda askeri üsler inşa ediyorlar. Bu hazırlık, Irak'tan tümüyle çekilmenin işgalcilerin gündeminde olmadığını gösteriyor. Emperyalist haydutlar, işgali, devşirme işbirlikçileri veya bölgedeki ABD uşağı devletlerin tahsis edeceği birliklerle sürdürürken, kendileri iyice tahkim edilmiş üslerde konumlanmayı planlıyorlar.

Çekilmeyi tartışanlar, işgal ordularının Türkiye ve Kuveyt güzergâhlarını izleyebileceklerini ifade ediyorlar. Oluşturulacak bir “Müslüman barış gücü” ile Irak'ta kontrolün sağlanabileceğini savunuyor, böylece işgalci ABD ordusunun itibarını koruyarak Irak bataklığından çıkabileceğini sanıyorlar.

Amerikan işbirlikçisi rejimlere kendilerine göre roller biçen bu figüranların Irak için önerdikleri “çözüm” ise, ülkenin “Balkanlaştırılması”. Bazıları “Bosna örneği” üzerinde durulması gerektiğini savunuyor. Eski Yugoslavya veya “Bosna örneği” halkların birbirini kırmasına dayanan, kırımın

ardından ise etnik veya dinsel temele dayalı parçalanmanın “çözüm” sayıldığı bir “örnek”tir. Irak için düşünülen de federal Şii, Sünni, Kürt bölgeleri oluşturmak, ardından bu parçaları vesayet altına alıp bu coğrafyanın tümü üzerinde emperyalist egemenliği yaymaktır.

Irak'tan çekilme planlarının tartışılmaya başlaması, işgalin hezimete uğradığının resmi itirafıdır. “İmajı koruyarak çekilme” planlarının ise bir işe yarayıp yaramayacağı belli değil. Washington'da tasarlanan bu kirli planları boşa düşürmek, işgal karşıtı direnişin seyrine bağlı olacaktır.

Emperyalist merkezlerde hazırlanan planların ezilen halklar lehine bir şey içermesi olası değildir. Zira sözkonusu planlarda, emperyalist sömürü ve yağmayı sürdürülebilmek, bu çarkın aksayan dişlileri varsa onları işler hale getirmek esastır. Filistin, Irak, Afganistan, halklara reva görülenin ne olduğunu somut bir şekilde ortaya koymaktadır.

Ezilen halklar aleyhine işleyen bu kısır döngüyü kırmak, ancak emperyalist-siyonist güçlerle işbirlikçilerinin bölgeden sökülüp atılmasıyla başarılabilir.

İsrail savaş makinesi tahkim ediliyor

ABD rejiminden aldığı sınırsız mali ve askeri destekle Ortadoğu'nun en büyük savaş aygıtlarından biri haline gelen siyonist İsrail, bu sayede bölgede kitle imha silahları üretip depolayan tek ülke olabilmıştır. İsrail'e tanınan bu ayrıcalık bir rastlantı değildir elbette. Eli kanlı katiller şebekesi tarafından yönetilen ırkçı-siyonist rejim, kendisini finanse eden ABD emperyalizminin bölgedeki en pervasız vurucu gücüdür. Bu kirli misyonu 50 yılı aşkın bir zamandır sürdürdüğü içindir ki, bu ayrıcalığı daha da pekiştiriliyor.

ABD ile batılı müttefiklerinin özel himayesi altında bulunan İsrail, resmi rakamlara göre, savaş bütçesi için Amerika'dan yılda 2.4 milyar dolar yardım alıyordu. Bu rakam 10 yıllık bir dönem için 3 milyar dolara çıkarılacak. Böylece Washington'daki savaş kundakçıları, 10 yıllık süre içinde İsrail savaş makinesine 30 milyar dolar aktaracak.

ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Nicholas Burns, anlaşmanın imzalanmasından sonra yaptığı açıklamada, Amerikan yönetiminin, İran, Hizbullah ve Hamas gibi grupların ABD'nin yanısıra İsrail'i de tehdit ettiğini düşündüğünü belirtti ve “Bu bölgeye baktığımızda güvenli ve güçlü bir İsrail'in ABD'nin çıkarına olduğunu görüyoruz” dedi.

ABD ile İsrail'in tehdit altında olduğu iddiasını ciddiye alan olmasa da, bölgede güçlü bir İsrail'in savaş kundakçılarının çıkarına olduğu şüphesizdir. Zira hiçbir emperyalist güç, İsrail kadar pervasız, kural tanımaz bir saldırı üssü kurmayı henüz başaramamıştır. Siyonist ideoloji ile toplumunu zehirlemeyi başarması, saldırganlıkta sınır tanımayan İsrail rejimini emperyalistler açısından daha da işlevsel kılmaktadır.

ABD yönetiminin 6 milyon civarında nüfusu bulunan İsrail'e 30 milyar dolarlık savaş malzemesi yığma kararını, Ortadoğu halklarını hedef alan emperyalist saldırının daha da yaygınlaştırılması, siyonist rejimin bu saldırıda daha etkin kullanılması planlarından bağımsız düşünmek mümkün değildir.

Bu saldırının hedefinde bulunan bölge hakları ile anti-emperyalist/anti-siyonist güçler, ABD-İsrail-bölgesel işbirlikçiler ittifakı tarafından gündeme getirilecek saldırının kapsamını da hesaba katarak mücadeleyi yükseltmelidir.

Dünyadan...

Almanya'da Göç Yasası

Almanya'da yeni Göç Yasası 21 Ağustos günü cumhurbaşkanı tarafından imzalandı. Aile birleşimi kapsamında Almanya'ya gelecek yabancıların, önceden buldukları ülkede Almanca öğrenmeleri şart koşuluyor. Ayrıca yabancı kökenli Alman vatandaşların yabancı eşlerinin Almanya'ya gelebilmesi için Almanya'da yaşayan eşin gelir düzeyini belgelemesi ve gelir düzeyinin geçimlerini sağlamaya yetmesi şartı aranıyor. Alman vatandaşlığına geçmek isteyen yabancı gençlerin de gelirlerini belgelemeleri isteniyor. Almanya'daki göçmen nüfusun büyük tepki gösterdiği yasa buram buram ırkçılık kokuyor.

Almanya'da antifaşist eylemde gözaltı!

17 Ağustos akşamı Münih'te toplanan sol gruplar, Alman faşistlerinin Adolf Hitler'in sağ kolu olan Rudolf Hess'in 20. ölüm anısına düzenlenmek istediği yürüyüşe karşı bir eylem gerçekleştirmek istediler. Polisin müdahalesi ile karşılaşan eylemciler ile polis arasında çıkan çatışmanın sonucunda 19 eylemci gözaltına alındı.

Dakka Üniversitesi'nde çatışma!

Geçtiğimiz günlerde Bengaldeş'te Dakka Üniversitesi'nin iki fakültesi arasında yapılan bir maç izlemekte olan öğrencilerin ayağa kalkması, üniversite içerisinde “çalışan” askerlerin sert müdahalesi ile karşılaşmıştı. Bunun üzerine öğrenciler, kolluk güçlerinin üniversiteyi terketmesi ve dayak yiyen arkadaşlarından özür dilenmesi talepleri ile eyleme geçtiler. Rektörlük binasına yürüyen öğrencilere kolluk güçlerinin saldırısı sonucu 150'ye yakın öğrenci yaralandı.

İşgal askerleri intihar ediyor

Irak işgalinin 4. yılında Amerikan ordusunda intihar eden askerlerin sayısında artış var. ABD ordusu tarafından 16 Ağustos günü açıklanan raporda, 2005 yılında intihar eden ABD'li asker sayısı 87 iken, bu sayının 2006'da 99'a yükseldiği belirtiliyor. Ayrıca geçen yıl ölen ancak ölüm nedenleri hala soruşturulan 2 asker de intihar ettiği sanılıyor.

Her dakikada 8 çocuk!

UNICEF, Dünya Sağlık Örgütü ve Portekizce Konuşulan Afrika ülkelerinin ortak yaptığı yazılı açıklamaya göre, Afrika kıtasında 5 yaşın altındaki her 1000 çocuktan 155'i ölüyor. Aşı yapılmadığı için dakikada 8 çocuğun öldüğü belirtildi. Çocukların büyük çoğunluğunun tetanos, kızamık, çocuk felci gibi aşısı olan hastalıklardan dolayı öldüğü ifade edildi.

Seriatçı Suudi rejimi emperyalist-siyonist güçlerin safında...

Bölge halklarına karşı tetikçilik hazırlığı!

“Yeni bir Ortadoğu” yaratmak için ekonomik, siyasi, askeri güçlerini seferber eden emperyalist/siyonist güçler, kirli emellerine ulaşabilmek için bu projenin önündeki engelleri etkisizleştirmeye çalışıyor. İran, Suriye yönetimleri ile Filistin, Irak ve Lübnan’da direnen güçler, öncelikli hedefleri durumunda.

ABD savaş makinesi Irak’ta, İsrail savaş makinesi Lübnan’da başarısızlığa uğrayınca, Suriye ve İran’a karşı doğrudan askeri saldırıya girişmek mümkün olmadı. Saldırı planında yaşanan zorunlu gecikmenin de etkisiyle, savaş kundakçıları bölgedeki Amerikancı rejimleri harekete geçirme hazırlığına başladı.

Bu uğursuz hazırlıklar ile ABD emperyalizmi, Suudi Arabistan, Mısır, Ürdün gibi etkili Amerikancı devletleri “ılımlı Sünni eksen” adı altında İran, Hizbullah ve Hamas’a karşı örgütlemeye başladılar. ABD-İsrail ikilisi adına tetikçilik yapmak anlamına gelen bu hazırlıklarda en aktif rolü şeriatçı Suudi Arabistan rejimi üstlendi.

Filistin halkına ihanet eden bu gerici rejim, gelinen noktada siyonist İsrail’le açıktan işbirliği yapabilecek kadar da pervasızlaştı.

Petro-dolarlardan biriktirdiği rantın bir kısmını silahlanmaya aktararak savaş makinesini sürekli

tahkim eden Suudi yönetimi, ABD-İsrail ikilisiyle işbirliğini geliştirdiği ölçüde bölge halklarına karşı saldırganlaşıyor. Aktif Amerikancı çizgi, uzun yıllardan beri Suriye ile belli bir dengede tutulan ilişkileri zedeleyecek noktaya varmış bulunuyor.

Suudi rejimi Lübnan’da da direnişin başını çeken Hizbullah’a karşı gerici hükümeti destekliyor. Böylece Ortadoğu denklemine önemli bir yeri olan Lübnan’da ABD-İsrail ikilisine aktif hizmette bulunuyor. Bu tutumu ile şeriatçı rejim, Hizbullah ve İsrail karşıtı diğer güçlerle işbirliği yapan Suriye yönetimine karşı İsrail safında yer almış oluyor. Suriye’nin Golan Tepeleri’ni işgal eden İsrail, hem stratejik açıdan kritik, hem de su kaynakları açısından zengin olan bu bölgeyi ilhak etmek istediğini gizleme gereği duymuyor.

ABD-İsrail ikilisi ile anlaşmak için harcadığı çabalara bir karşılık bulamayan Suriye yönetimi, emperyalist/siyonist güçlerin hedefi olmaktan kurtulamadı. Zira Suriye, İsrail’le anlaşmak için Golan Tepeleri’ndeki işgalin son bulmasını istiyor. Golan Tepeleri’ni ilhak etme hesabı içinde olan İsrail’in ırkçı-siyonist rejimi ise, her türlü “barışı girişimi”ni baltalıyor. Hal böyleyken, şeriatçı Suudi rejiminin İsrail safında yer alması, gecikmeli de olsa Suriye yönetiminin sesini yükseltmesine neden oldu.

Amerikancı Suudi ve Mısır rejimlerini açıktan hedef alan, bizzat Suriye Devlet Başkanı Yardımcısı Faruk El Şara oldu. Şara, Suudi Kralı Abdullah ile Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek’in, ABD’den korkmaları nedeniyle Suriye Devlet Başkanı Beşar Esat’la üçlü zirve yapmaya cesaret edemediğini söyledi. Suriye yönetiminin “ılımlı” temsilcisi kabul edilen dışişleri bakanı Velid el Muallim de, birçok kez Suudi meslektaşısı Suud el Faysal’ın Şam’ı ziyaret etmesine yönelik davetleri geri çevirdiğini açıkladı.

ABD-İsrail kuyrukçusu Suudi rejimi, Şam’dan gelen açık eleştirilere sert ifadelerle karşılık vererek, emperyalist/siyonist güçler safında yer aldığı somut olarak ortaya koymuş oldu.

Şam’dan yapılan açıklamalar, Suriye’nin, Mısır ve Suudi Arabistan’la belli bir dengeye dayalı işbirliği döneminin sonuna gelindiğinin işareti kabul ediliyor. Olayların seyri gerekli kılsa ABD-İsrail adına tetikçilik yapacak kadar soysuzlaşan Suudi Arabistan, Mısır, Ürdün gibi Amerikancı rejimler, artık Ortadoğu halklarının baş düşmanlarıyla aynı mevzide bulunuyorlar.

Amerikancı rejimlerin bu pervasızlığı, Suriye’nin ise bu küstahlığa cepheden saldırması, önümüzdeki dönemde bölgesel çatışmalarda yeni cephe açılacağı şeklinde yorumlanıyor ki, emperyalist/siyonist güçlerin bu yönde hazırlıklar yaptığı bir sır değil.

Suriye yönetiminin Suudi Arabistan-Mısır ikilisi karşısındaki tutumu elbette onun anti-emperyalist/anti-siyonist olmasından kaynaklanmıyor. Meselenin özü, Golan Tepeleri’nde devam eden İsrail işgalinin sona ermesini sağlamaktır.

Emperyalizm, siyonizm ve her türden gericiliğe karşı olduğu gibi, ABD-İsrail işbirlikçisi gerici rejimlerin de bölge halkları nezdinde teşhir edilmesi ilerici devrimci güçlerin sorumluluk alanındadır.

İngiliz ordusu Irak’tan kaçıyor!

Yağmadan büyük bir pay alma hesabı ile Irak işgaline hevesle katılan İngiliz emperyalizmi, bu ülke halklarına karşı işlenen vahşi suçlara ortak olmanın ötesinde bir uygulamaya imza atmadı. İngiltere, Irak’ın Ortaçağ karanlığına sürüklenmesine, bir milyon Iraklı’nın katledilmesine, birkaç milyon insanın yaralanmasına ve üç milyona yakın insanın mülteci durumuna düşürülmesine dolaysız şekilde ortak oldu.

Britanya savaş makinesinin uzun yıllara dayalı sömürgecilik deneyimi onu Irak bataklığına saplanmaktan kurtarmaya yetmedi. İşgalci ordusunu Irak’a yollayan İngiliz burjuvazisinin yağmadan büyük pay kapma hevesi de belli ölçüde Irak bataklığına gömüldü. Vahşi işgalin “astarı yüzünden pahalı” olmaya başlayınca, İngiliz ordusu Basra’daki 500 askerin çekileceğini duyurmuştu. Gelinen yerde ise, 5 bin 500 işgalci askerin tamamının Irak’tan çekilmesi, bizzat İngiliz ordusu şefleri tarafından isteniyor.

Konuyla ilgili İngiliz *The Independent* gazetesinde yer alan haberlere göre, İngiliz komutanlar, Bush’un “fino köpeği” Tony Blair’in koltuğuna oturan İngiltere Başbakanı Gordon Brown’a, Irak’ın güney ve doğusunda İngiliz ordusunun “yapabileceği bir şey kalmadığını” ilettiler ve bu bölgedeki 5 bin 500 askerin çekilmesini istedi.

The Daily Telegraph gazetesinin konuyla ilgili haberinde ise, Basra’daki işgalci İngiliz güçlerinin, “bir işe yaramadıkları” ifade edildi.

Aynı anda Irak ve Afganistan işgallerine katılan İngiliz savaş makinesinin iki cepheye savaşmakta zorlandığı, Irak’tan çekilecek güçlerin

Afganistan’daki işgalci NATO güçlerine katılabileceği ifade ediliyor. Ancak Irak işgaline karşı çıkanlar, İngiliz ordusunun Afganistan’a ek güç göndermesine de karşı çıkıyor. Emperyalist işgale verdiği hararetle destekten dolayı zamanı dolmadan koltuğunu bırakmak zorunda kalan Tony Blair’in sefeli Gordon Brown, kısa sürede aynı akıbete uğramamak için Irak bataklığından kaçmak isteyen İngiliz ordusunun isteklerini kulak ardı edemiyor. Bu durumda işgalci İngiliz birliklerinin Irak’tan çekilme ihtimali yüksek görünüyor.

Görünen o ki, Londra’dan yükselen bu sesler, neo-faşist çetenin şeflerini rahatsız ediyor. Örneğin, İngiliz ordusunun çekilme isteğini değerlendiren Bush’un askeri konulardaki danışmanı Sephen Biddle, İngiliz askerlerin Irak’tan çekilmelerinin “utanç verici” ve “nahoş” olacağını öne sürdü.

İşgalci İngiliz ordusunun Irak’tan çekilme istemini değerlendiren Mukteda es Sadr ise, direniş sonucu İngiliz askerleri arasında can kaybının artmasının Britanya ordusunu çekilmeye zorladığını ifade etti. Direniş olmasaydı İngilizler’in çok daha uzun bir süre Irak’ta kalabileceklerini vurguladı.

Küstah ve saldırgan Britanya ordusunun Irak’tan kaçmak için fırsat kollaması, hiçbir zorba gücün halkların direnişini kıramayacağını bir kez daha göstermiştir. Saldırganlıkta ölçü tanımayan en donanımlı emperyalist savaş makinesinin bile, halkların direnişi karşısında etkisinin bir sınırı var. Ancak Ortadoğu halklarına gerekli olan sadece emperyalist orduları bataklığa sürüklemek değil, fakat onları bölgeden kovup zafere ulaştırma.

Filistin, Irak ve Lübnan'da mikro ve kanton devletler kuruluyor... / 4

Balkanlaşma ve iç savaş sarmalında Ortadoğu

Volkan Yarasır

Yeni Gurkalar: İşbirlikçi rejimler

ABD Irak'ta yaşadığı tikanıklığı aşmak ve bölgede istemediği değişikliklere karşı önlem almak için, Ortadoğu'daki işbirlikçi rejimleri devreye sokmaya çalışıyor.

ABD'nin iç politik gündeminde Irak'tan çekilme tartışmalarının yapılmasına karşın, Bush yönetiminin, Neo-Con'ların bu yönde adım atması olanaklı görünmüyor. Aslında bu yorumu olası Demokrat Parti iktidarı için de yapmak mümkündür. Çünkü bu çekilme ABD'nin "yaşamsal" önem verdiği bir alanı terk etmesi, bunun da ötesinde emperyalist kimliğinin ciddi zararlar görmesi demektir. ABD Irak işgaliyle;

Irak'ın enerji kaynaklarına el koymayı, bu kaynakları değerlendirmeyi, OPEC'in etkisini kırmayı, jeo-stratejik bir coğrafyada karargah kurarak Çin ve Rusya karşısında önemli bir atak yapmayı, Ortadoğu'yu uluslararası sermayenin ihtiyaçlarına uygun bir şekilde yeniden yapılandırmayı amaçlamıştı.

Böylesi çok yönlü bir emperyalist atağın kırılması ya da ABD'nin Irak'tan çekilmesi, açık bir yenilgi anlamı taşımaktadır. Emperyalist vizyonunun ağır bir darbe almasıdır. ABD'deki farklı thing-thang kuruluşlarının Irak'a yönelik tartışmalarını şöyle okumak da mümkündür: ABD Irak'ta nasıl daha uzun süre kalabilir? Bunun yöntemleri ve araçları nelerdir? Bu kalmanın biçimi nasıl olmalıdır? Hangi taktik ve yöntemlerle vizyonunu yenileyebilir?

Zaten gelişmeler de onu göstermektedir. Irak'a yeni askeri birliklerin yollanması, Suriye ve İran'la gizli görüşmelerin hatta bazen alt diplomatik düzeyde açık görüşmelerin yapılması boşuna değildir.

Bu politik varyasyonların dışında ABD ilk işgal stratejisinden (unilateralizmi en katı şekilde uygulama tarzından vazgeçip) farklı biçimde bölgedeki işbirlikçi rejimleri devreye sokarak, hem üzerindeki yükü hafifletmeyi, hem de bölgenin "yapıcı kaos" içine girmesini, yani bir kan gölüne dönüşmesini sağlayarak Ortadoğu'da hegemonyasını pekiştirmeyi amaçlıyor.

ABD'nin yeni stratejik yönelimi bölgenin Balkanlaştırılması doğrultusundadır. Bu amaçla bölgede etnik, dini, mezhebi çelişkiler ve çatışkuların körüklenmesi, provokasyonların, komploların ve suikastların gerçekleştirilmesi, katliamların ve savaşların yaşanması olasıdır.

Daha şimdiden bölgedeki ABD işbirlikçisi rejimler bu yeni stratejik yönelime uygun pozisyon almaya başladı.

Bölgede ABD'nin vurucu gücü Siyonist İsrail rejimi Filistin'de kaotik ortamın derinleşmesi yönünde adımlar attı. Filistin'in fiili bölünmüşlüğüne

derinleştirecek politikalar izledi. Mahmud Abbas ve El Fetih yönetimini öne çıkardı ve açık destek verdi. Filistin'in iki mikro devlete bölünmesinde aktif rol aldı ve böylece Filistin'in kalbine bıçak sapladı. Bağımsız Filistin rüyası karabasana çevrildi.

İsrail ayrıca Lübnan'da Suriye karşıtı siyasal yapılara açık destek veriyor. Fuat Sinyora Hükümeti'ni de kendi koruması altına almış durumda. İsrail, Lübnan'da da Sinyora hükümetine ve Suriye karşıtı güçlere açık destek vererek Hizbullah'ı çökertmeyi amaçlıyor*. Lübnan'da olası mezhebi ve dini temelli bir iç savaş, İsrail'in kendini rahatsız eden iki odağı (Filistin'de Hamas, Lübnan'da Hizbullah'ı) etkisiz kılması ve böylece güvenlik kuşağını sağlamlaştırması anlamına geliyor.

Suudi Arabistan, Mısır ve Ürdün son dönemde hızla blok bir tavır içine girdi. Bu ülkeler Şii ve Sünni jeo-politiğine göre konumlanarak, bölge içindeki tüm gelişmelere müdahale etmeye başladı.

Suudi Arabistan İran'ı dengelemek amacıyla Irak'ta, doğrudan devreye girme hazırlıklarına başladı. Suudi Arabistan'ın "... İran destekli Şii milislerin Irak'taki Sünni Müslümanları öldürmesini engellemek için para, silah ve petrol kullanarak Irak'a gire(bile)ceği" yönünde haberler daha şimdiden uluslararası basında yer almaya başladı.

Saddam rejiminden sonra ABD'nin Irak'ta duruma hakim olamaması, İran'ın manevra alanını genişletti. İran petrol fiyatlarının artmasına bağlı olarak hamle yapma şansı kazandı. Rusya ve Çin'le iyi ilişkiler kurdu. Ayrıca Irak'ta Şii halkı ve örgütleri üzerindeki etkisi arttı, Lübnan'da Hizbullah üzerinde hakimiyeti pekişti. Nükleer silah projelerinde ilerlemeler kaydetti. Askeri gücü ve kapasitesini geliştirdi.

İran'ın bölge çapında hakimiyetini yaygınlaştırması ve Şii nüfusu üzerinde etkisini artırması ve anti-Amerikancı söylemleri Ortadoğu coğrafyasında, hegemonyacı bir güç olarak yükselmesine yolaçtı.

Bu gelişmeleri Suudi rejimi tehdit olarak algılıyor ve yeni bir konumlanış içine girmeye çalışıyor. Bu pozisyon alış ABD'nin de ihtiyaçlarına uygun bir şekilde biçimleniyor. Irak'ta sıkışan ABD, en büyük zayıf verdiği Anbar bölgesini Suudi Arabistan birliklerine bırakmak istiyor. Anbar bölgesi stratejik bir bölge, bu bölgeden kolayca Şii örgütlerine saldırmak mümkün. Irak'ta Şii örgütlerinin tasfiyesi bir anlamda ABD'nin İran'a saldırma olasılığını yükseltiyor. Suudi Arabistan Irak'ta Şii karşıtı bir cephenin yaratılması ve Şii örgütlerinin tasfiyesi yönünde, Sünni tugayların kurulması için faaliyete başladı. Ayrıca petrol fiyatlarını düşürme taktiği uygulayarak Irak'lı Şiiilerin İran tarafından finanse edilmesini engellemek yönünde adımlar atabileceğini açıkladı.

Mısır da bu süreçte aktif konumlanış içine girdi. Irak kökenli Sünni parti ve gruplarla Kahire'de Mısır hükümeti görüşmeler yaptı. Bu görüşmelerde ve Irak'taki Müslüman Alimler Heyeti'nin başkanı Şeyh Haris Ed Dari'nin basın açıklamasında, Irak'ta yaşananlar için emperyalist işgalcilerin suçlanması yerine Şiiiler suçlandı. Ayrıca Suudi Arabistan, Mısır ve Ürdün Lübnan'da Fuat Sinyora hükümetini ve 14 Mart Grubu'nu açıkça desteklemeye başladı. Üç ülke Lübnan sorununun çözümünün gerektiğinde "uluslararası topluma", yani emperyalist güçlere bırakılabileceğini açıkladı. Daha da ileri gidilerek Sünni blokun oluşması yönünde ajitatif ortamlar yaratılmaya çalışıldı. Örneğin Suriye, Lübnan ve Magrip ülkelerinde "Sünnilerin Şiileştirildiği" iddiasında bulunularak halklar arasına çelişkiler tahrik edildi ve mezhep çatışmalarının zeminleri hazırlandı. Filistin'in fiilen bölünmesinde rol aldı. ABD ve İsrail'le birlikte hareket ederek El Fetih'in Hamas'a saldırmasını sağladı. El Fetih'e teknik, askeri ve finansal desteklerde bulundu.

Türkiye egemen güçleri de Ortadoğu yağmasından pay kapma uğraşısına girmiş durumda.

Lübnan'a asker yollanması bu anlamda önemli bir eşik oldu. Dış politikada agresif ve emperyalizmin isteklerine uygun adımlar atılırken, iç politikada hızlı bir gericileşme ve militarizasyon süreci yaşanıyor. Terörle Mücadele Yasası ve Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nda yapılan düzenlemeler gibi yeni baskı yasaları çıkartılıyor. Muhalif legal oluşumlar bile kriminal vaka olarak değerlendirilip operasyonlara maruz kalıyor. AKP hükümeti Türkiye tarihinin gördüğü en Amerikancı hükümet olarak emperyalizmin politikalarına tam bir angajman içinde hareket ediyor. Dış politikada agresif duruşum somut adımlarından biri de NATO'yla girilen yeni ilişkilerde atıldı. NATO'nun oluşturduğu Acil Mukabele Gücü'ne 3 bin askerin aktif katılımı sağlandı. Artık fiili olarak Türkiye her türlü NATO operasyonunun parçası. Hatta bu gücün kara, deniz, hava kuvvetlerinin, kara kuvvetleri komutanlığı 2007 Ocak ayından Haziran sonuna kadar Türkiye tarafından yönetilecek.

AKP hükümeti ABD'nin istekleri yönünde bölgede diplomatik girişimlerde de bulunuyor. ABD'nin Irak'ta sıkışmışlığının aşılması için İran'la

ve Suriye'yle temaslar yürütüldü. Sünni odağın yaratılması için Suudi Arabistan, Ürdün ve Mısır'la görüşmeler yapıldı. Neo-Osmanlılık ve alt emperyalist güç olma hayalleri ve bu saiklerle girilen (diplomatik, askeri, ekonomik) çabaların bütünü etkisiz oldu ve başarısızlıkla sonuçlandı. Türkiye Cumhuriyeti bütünüyle ABD angajmanlı açılımlarla "sonuç" alabileceğini gördü(!)

Özellikle NATO'nun yeni dönemde odak coğrafya olarak Ortadoğu'yu belirlemesi ve NATO'nun Acil Mukabele Gücü'nde Türkiye'nin 3 bin askeriyle yer alması, Türkiye'nin Ortadoğu'nun Balkanlaştırılma projesinde aktif rol alacağını ortaya koymaktadır.

Özce; Ortadoğu coğrafyası hem tek tek ülkeler bazında, hem de genelde Sünni ve Şii fay hatları olarak ayrıştırılmak isteniyor. Bu temel fay hattı Lübnan ve Irak'ta olduğu gibi etnik, millî ve dini yan fay hatlarıyla kırılmak isteniyor. Ya da süreç Filistin örneğinde yaşandığı gibi iç savaş ortamı yaratılarak tüm toplumsal dokunun parçalanması yönünde geliyor.

Geniş kapsamlı (Ortadoğu çapında) bir Yugoslavyalaştırma projesi diye de tanımlanabilecek bu süreç, emperyalizmin en kanlı projelerinden biri olarak realize edilmeye çalışılıyor.

Bu mezhepsel, dinsel, etnik kışkırtma ve çatışmaların Ortadoğu'yu halkların cehennemine dönüştürme ihtimali her geçen gün artıyor. Emperyalist güçlerin ihtiyacına uygun olarak Ortadoğu'da etnik, dini, mezhebi yeni mikro devletlerin "kanlı sınırları" çiziliyor. İşbirlikçi rejimler ise emperyalist güçlerin yeni Gurkaları olarak halkların kasaplığına soyunuyor ve kan gölünün içinde "sırtlan payı" istiyor.

* Özellikle Lübnan'da Hizbullah'a karşı yaşanan askeri yenilgi İsrail iç politik dengelerinde şiddetli sarsıntılara yol açtı. İşçi Partisi 2006 Mart seçimlerinde Kadima'yla birlikte koalisyon hükümeti kurmuştu. 2005 yılında İşçi Partisi başkanlığına gelen Peretz bu hükümette savunma bakanlığını üstlendi. Hizbullah ve İsrail savaşı hem Peretz hem de Kadima başkanı Olmert'in sıkışmasına neden oldu. Genel kurmay başkanının istifasına rağmen Peretz her ne kadar bir müddet daha koltuğunu koruduysa da, İşçi Partisi'nin başkanlık seçimlerini kaybetti. Seçimleri Ehud Barak kazandı. Ve Peretz yerine savunma bakanlığına getirildi. Eski Genelkurmay Başkanı olan Ehud Barak'ın hem İşçi Partisi başkanlığına hem de savunma bakanlığına getirilmesi, İsrail toplumunda güvenlik sorununun ne derece önemli olduğunu ortaya koydu. İşçi Partisi'nin diğer başkan adayının da eski istihbarat şefi olması düşündürücüdür. Kadima başkanı Olmert'in Peretz benzeri problemler yaşaması olasıdır. Yapılan anketlerde sağ tandanslı ana muhalefet partisi Likud'un hızla yükselişe geçmesi önemlidir. Likud başkanı Netenyahu'nun Ağustos 2006'da, parlamentoda Lübnan savaşının ikinci raundunun mutlaka gerçekleşeceğini ifade etmesi boşuna değildir. Yeni Genelkurmay Başkanlığı'na Lübnan'ı bilen ve Lübnan'da siyonist saldırıları uzun yıllar koordine eden Gabi Eşkenazi'nin getirilmesi yeni bir Hizbullah savaşını gündemde tutmaktadır. Bu savaş Lübnan, Suriye, İran paralelinde okumak ve özellikle Lübnan'ın balkanlaştırılması yönünde bir iç savaş stratejisi olarak değerlendirilmelidir. Bu savaşla Hizbullah'ın tasfiyesi, hiç değilse etkisizleştirilmesi ve Lübnan'ın etnik, dini, mezhebi sert bir polarizasyona tabi tutularak kanton devletlere bölünmesi amaçlanmaktadır. Lübnan'ın özellikle Suriye ve İran için bir atlama taşı işlevi üstlenmesi mümkündür.

Yeryüzündeki cehennem

Mumia Abu-Jamal

Washington'un Irak işgaliyle birlikte devasa boyutta felaket de başlamış oldu.

Son haftalarda basında sıkça El Kaide'nin güç kazandığı ve etkisinin giderek yayıldığı yönünde haberler çıkıyor. Aynı dönemde ABD Başkanı George W. Bush'un hükümet takımı "El Kaide giderek zayıflıyor" diyerek tam tersini iddia ediyor. Bush ve adamları böyle davranmak zorundalar, zira bazı uzmanlar ve basın bir kesiminin tahminleri ile hemfikir olmaları Irak'ta başarısız olduklarını kabul etmeleri anlamına gelir. Bu zaten bağımsız düşünme yeteneği gösterebilenler için çoktandır bilinen bir gerçektir. Aslında Irak savaşının başarısızlığı "toplu imha silahları" yalanı, "Saddam Hüseyin tarafından ihraç edilen terörizmi" durdurmak için verilen marş emriyle birlikte başladı. Savaş ve işgal ülkeyi bugün içinde bulunduğu yönetememe durumuna getirdi. Savaş öncesi dönemde iktidarda olan Baas Partisi El Kaide'nin Irak'a girmesini engellemekteydi. Bugün ise Irak El Kaide için "dinsiz Amerikalılara" karşı savaş yürüttüğü bir alandır.

Bu gelişme eğer ABD dış politikasının iflasi değilse nedir? ABD yönetimine "Ortadoğu'ya demokrasi götürmek için" Irak'a karşı savaş başlatmaları yönünde baskı yapan neo-conlar devasa boyutta felakete neden oldular. Irak'ın tek parça ya da ufak tefek devletlere bölünmesinden bağımsız olarak, ülkenin eski haline dönmesi imkansız. Belki milyonlarca sürgün başka ülkelerde yaşıyor. Neredeyse bir insan ömrü kadar, ülkelerinin yeniden normale dönmesini, evlerin yapılmasını,

ekonominin yeniden işlenmesini ve barışın egemen olmasını bekleyecekler.

Irak bugün yeryüzündeki cehennemdir. İngiliz gazeteci Jonathan Freedland birkaç gün önce *New York Review of Books*'da, Bush'un politikası, kendisinin koyduğu ölçülerle değerlendirsek bile tamamen iflas etmiştir diye yazmıştı: "Irak'taki durumu Bush'un terörizme karşı savaş bakış açısıyla değerlendirdiğimizde bile bir iflastan söz etmek durumundayız. Bir tek militan Allahın askerinin dahi bulunmadığı ülkeyi şimdi kesintisiz olarak asker çıkartılan alana çevirdi. ABD için hiçbir biçimde tehlike oluşturmayan ülkeyi şimdi binlerce ABD'linin -katledilen yüzbinlerce Iraklı'dan hiç söz etmiyoruz- öldürüldüğü bir alana çevirdi. Bush politikasını, 11 Eylül'den sonra, öncelikli görevi Usama bin Ladin ve adamlarını yakalamak olan güçlere bağladı. Onların rahatlıkla kaçıp kaybolmalarına imkan sağladı.

Ronald Reagan döneminde güvenlik danışmanı olan Zbigniew Brzezinski, 11 Eylül olaylarını büyük bir suç olarak mahkum etmek yerine savaş ilanı olarak görmesinin bir hata olduğunu söyleyen tek kişi değil. Bush yönetiminin böyle davranması El Kaide'yi hep ulaşmak istediği şimdiki mevcut konuma getirdi."

2008'de yapılacak olan ABD Başkanlık seçimlerini kim kazanırsa kazansın Irak tuzağına düşecektir. Belki sorunu biraz hafifletir ama onu gerçekten çözecek konumda olamaz.

(*Junge Welt* gazetesinin 18-19 Ağustos '07 tarihli sayısından alınmıştır...)

Ceviri: J. Özgür

Rusya ve Çin'den ortak tatbikat

"Sivil" bir örgüt olarak kurulduğu söylenen Şanghay İşbirliği Örgütü'nün (ŞİÖ) başını çeken Rusya-Çin ikilisi, gerçekleştirdikleri ortak askeri tatbikatla, söylendiği gibi örgütün salt "sivil" işlerle meşgul olmadığını hatırlatmış oldular.

ŞİÖ, önce Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te yedinci zirvesini düzenlendi. Zirve'de Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan devlet başkanları düzeyinde temsil edildi. İran, Moğolistan, Pakistan, Hindistan, Afganistan ve Türkmenistan ise gözlemci olarak katıldı. Zirveye katılan liderler, "İyi Komşuluk, Barış ve İşbirliği Anlaşması", "Bişkek Şanghay İşbirliği Örgütü Deklarasyonu", "Uluslararası bilgi güvenliğinin sağlanması yönündeki karar", "Kültür alanında işbirliği anlaşması", "ŞİÖ İş Konseyi ve ŞİÖ Bankalararası kurum ile işbirliği anlaşması" ile ortak bir bildiri imzaladılar.

Üye ülkeler arası işbirliğinin yaygınlaşması, Hindistan, Pakistan, İran gibi bölgenin etkili güçlerinin ilgi odağı olması ŞİÖ'nün etki alanının giderek genişlediğini ortaya koyan gelişmelerdir. Bu gelişmeler, ŞİÖ'nün, Bush liderliğindeki savaş kundakçılarının Orta Asya'daki zengin petrol ve doğalgaz kaynaklarına ilişkin kirli planlarının hayata geçirilmesi önündeki en etkili engel haline geldiğini göstermektedir.

Yedinci zirveyle aynı tarihlere denk düşürülen Rusya-Çin ortak askeri tatbikatı ise, ŞİÖ'nün gelişiminden rahatsızlık duyan batılı

emperyalistlerin huzurunu iyice kaçırdı. Ural Dağları'ndaki Çelya-Binsk bölgesinde gerçekleştirilen ortak tatbikata 6 bin 500 Rus ve Çin askerinin katıldığı bildirildi. Rusya-Çin ikilisinin askeri alanda da işbirliğini geliştirmesi, savaş aygıtı NATO'nun şeflerini tedirgin etmiş görünüyor.

Başlangıç aşamasında olsa da, Rusya-Çin ikilisinin fiili askeri işbirliğine yönelmesi, savaş aygıtı NATO'ya komuta eden batılı emperyalistlerin, Sovyetler'in dağılmasından sonra başlayan "rakipsiz güç" olma dönemlerinin sonuna gelindiğine işaret ediyor.

Devlet ve siyaset kurumu

M. Can Yüce

Türkiye'deki gerçek iktidar ile siyaset kurumu arasındaki ilişkilerin nitelik, biçim ve düzeyine ilişkin görüşlerimizi vurgulama ihtiyacını duyuyoruz. Bu ilişkiyi doğru kavramak önemli, Türkiye'deki siyasal gelişmeleri kavramada büyük bir kolaylık sağlamaktadır.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri üzerinde odaklanan bu ilişki, belli bir çatışma düzeyini kazanmış bulunuyor. Çatışma, anılan ilişkiyi yeniden düzenleme amacına dönük... Gelinek noktada çatışma, yeni boyutlar kazanmış bulunuyor ve bunun kısa sürede sonuçlanacağını da düşünmemek gerekiyor.

Cumhurbaşkanlığının, bir yönüyle sembolik bir anlamı var. Ancak sorun bununla sınırlı değil. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana bir kriz etkeni haline gelen cumhurbaşkanlığı seçiminin iktidar ilişkilerinde politik ve psikolojik anlamları da var. Dolayısıyla seçimi hep önemsenmiş ve ciddi bir çatışma konusu olmuştur. Daha önceleri bir yana, 12 Eylül darbesi ve son olarak 27 Nisan muhtırası bunun somut göstergesi niteliğindedir. Bu neden böyledir?

Herşeyden önce gerçek iktidar odağı olan ve kendisini devletle özdeş gören ordu ve onun Genelkurmayı, cumhurbaşkanlığını, kendi bu iktidar konumları için bir politik kalkan, bu iktidar ilişkilerinin sembolik bir dış vurumu olarak algılıyor. Dolayısıyla her açıdan bu makama oturan kişilerin kendilerinden biri olmasını isterler...

İdeolojik çizgisi, geçmişi ve kişiliğiyle, yaşam tarzı ve tercihleriyle kendilerinden biri, kendilerini yansıtmak için olmasını isterler...

Ancak bu kez pek öyle olmayacağı benziyor... 22 Temmuz seçimlerinden sonra epey bir darbe terbiyesinden geçmiş imajını veren T. Erdoğan ve AKP, seçimlerde çatışma konusu olan A. Gül'ün adaylığında geri adım atmak yerine, aynı tutumunu ısrarlı bir biçimde sürdürdü... Burada bireysel tercihler, darbe terbiyesinden geçme düzeyinden çok başka etkenler ve dinamiklerin rol oynadığını, bundan böyle de rol oynamaya devam edeceğini vurgulamak gerekiyor.

Çatışmanın odağında gerçek iktidar, yani devlet ile siyaset kurumu (meclis, hükümet, seçimler, partiler, vb.) arasındaki ilişki ve dengeyi yeniden düzenleme, siyaset kurumu lehinde bir düzenleme yapma isteği vardır. Bu, daha fazla pay isteme, daha fazla iktidar olma isteği anlamına geliyor. AB bu eğilimi destekliyor. Bu eğilimin büyük burjuvalardan önemli bir destek aldığı, son yıllarda palazlanan "İslamcı" olarak tanımlanan sermaye kesimlerinden bu desteği gördüğü bilinmektedir. AKP, bir bakıma hem var olan siyasal boşluğa doğdu, hem de anılan kesimin politik temsilciliği rolüne soyundu. Bunda önemli bir başarı yakaladığını vurgulamamız gerekiyor. AB'ye giriş süreci ve sermayenin ihtiyaçları, halk nezdinde AKP'yi güçlendirdi. Şimdi bu "gücü" iktidar ilişkilerine yansıtmak, bu güc

ölçüsünde pay almak istemektedirler.

Ama herşeye rağmen güçlerinin farkındadırlar, nereye kadar gidebileceklerini de biliyorlar. Bu, boyun eğme ile bu bağlamda kimi adımlarında ayak direktme eğilim ve tutumlarını birlikte götürme paradoksudur; bu paradoks iyi ve başarılı yönetmeye çalışmaktadırlar. Cumhurbaşkanlığı seçiminde ortaya çıkan durum da bunun bir yansımasıdır.

Gül'ün seçilmesi, kuşkusuz, Genelkurmay için önemli bir başarısızlıktır, prestij ve inandırıcılığına bir darbe niteliğindedir; bu, aynı zamanda bir iktidar zayıflığı anlamındadır. Dolayısıyla ordunun bunu sindirmesi hemen hemen olanaksız görünmektedir. Bu darbenin bir biçimiyle rövanşını almaya çalışacakları kesin gibidir. Ama bu rövanşın biçimleri, araçları ve düzeyi hakkında bugünden somut bir şey söylemek son derece güçtür!

Hemen vurgulamalıyız ki, bu çatışmadan demokrasi çıkmaz. Çünkü tarafların hiçbiri demokrat değildir.

Ordunun, hem kurumsal olarak, hem de güncel politik gelişmeler açısından beslediği temel konu, Kürdistan sorunudur. Bu, özel savaş iktidarının, her türlü anti-demokratizmin temel kaynağı konumundadır. Güncel olarak özel savaş kurmaylığı, kendi iktidarını daha etkin bir biçimde sürdürmede, AKP ve dayandığı güçleri sınırlandırmada ve giderek etkisizleştirmede 2004 yılında yeniden başlatılan ve Kürtler açısından tüketici ve kıyıcı bir rolden başka bir rol oynamayan "Çatışma süreci"ni etkin bir politik araç olarak kullanmaktadır. Ayrıca Güney Kürdistan'ın konumu da özel savaş iktidarını güçlendirmede kullanılan başka bir etkidir! Kısacası Kürdistan sorunu her türlü gericiliğin, özel savaşın, askeri despotik rejimin temel nedenidir. Bu temel neden sürdüğü sürece Genelkurmayın iktidarı ve gücü devam edecektir.

Öte yandan "Demokrasi şampiyonu" kesilen AKP'nin devleti demokratikleşme derdi, niteliği ve isteği yoktur. Bu, AKP için yapısal bir durumdur. Türkiye'de İslamcılık, hep fetihçi, farklılıkların düşmanı, devletçi, ırkçı şoven bir yapıda olmuştur. "Tek devlet, tek dil, tek vatan" sözlerinin Erdoğan'ın ağzından düşmemesi bu yapıdan kaynaklanıyor. Aynı zamanda bu, kendisini kanıtlama ve devlete "değiştirmesi" kabul ettirme dürtüsünden de beslenmektedir. AKP, Kürt, Alevi ve her türlü farklılığa düşman bir partidir. Aynı zamanda devletin resmi çizgisi ve politikası konusunda çok daha dikkatli davranmayı zorunlu görmektedir. Özellikle bu süreçte gerçek iktidar sahiplerine daha "duyarlı" yaklaşmaya özen göstereceği açıktır!

Bir kez daha vurgulamak durumundayız. Egemenler cephesinde yaşanan çatışma ve gerilimden "demokrasi" çıkmaz. Tersine bütün tarafların en gericici duruşlarıyla askeri despotik rejim daha da derinleşecektir!

Gerçek demokrasi ve demokratikleşme sorunu bir devrim sorunudur! Kürdistan sorunu çözülmeden ne askeri despotik rejimde bir sarsılma olur, ne de demokratikleşmede gerçek anlamda bir gelişme...

Dolayısıyla devrimciler, kendilerini ve halkı kandırmadan devrimci iktidar hedefli mücadelelerini her cephede yoğunlaştırmak, halkın önüne bu seçeneği inandırıcı bir biçimde ortaya koymak durumundadırlar...

Sefaköy'de yoksullaşma ve yozlaşmaya karşı etkinlik

Sefaköy İşçi Kültür Evi olarak her hafta Cumartesi günü yaptığımız film gösterimlerine bu hafta da devam ettik. 18 Ağustos günü gerçekleştirdiğimiz etkinliğin konusunu yoksulluğa ve yozlaşmaya ayırdık. Etkinlik öncesinde çağrı afişleri yaptık, davetiyeler dağıttık.

Etkinliğimizi İnönü Parkı'nda "Yoksulluğa mahkum, yozlaşmaya teslim olmayacağız!" şiarıyla gerçekleştirdik. Etkinlik programımız İşçi Kültür Evi adına yapılan konuşma ile başladı. Kapitalizmin evde TV ile, sokakta da uyuşturucu pazarı ile gençlerimizi esir almaya çalıştığı ifade edildi.

Bu bombardıman karşısında işçilerin, emekçilerin, kadınların ve gençliğin sorunlarının birbirinden bağımsız olmadığı ancak birlikte mücadele edilerek bu sorunların aşılabileceği vurgulandı. Ardından İşçi Kültür Evleri'ni tanıtan, yozlaşmanın etkilerini ve devrimci kültürü anlatan belgesel gösterildi.

Küçükçekmece Emekçi Kadın Komisyonu'nun hazırladığı, törelerin ve geleneklerin kadınlar üzerindeki baskısını anlatan bir oyun sahnelendi. Oyun ilgiyle izlendi. Daha sonra Sefaköy İşçi Kültür Evi Şiir Atölyesi'nden bir arkadaşımız şiir okudu.

Etkinlik Küçükçekmece Emekçi Kadın Komisyonu adına yapılan bir konuşma ile devam etti. Kadınların evde, sokakta ve fabrikada yaşadığı sorunlar anlatıldı. Küçükçekmece Emekçi Kadın Komisyonu'na katılma çağrısı yapıldı.

Ayrıca öğrenci gençlik adına burjuvazinin yoz kültürünü anlatan bir konuşma yapıldı. Paralı eğitime değinildi. Paralı eğitimin emekçi çocuklarına okulların kapısını kapattığı, gençliğin geleceksizleştirildiği vurgulandı.

100'ü aşkın kişinin katıldığı etkinlik mücadele çağrısı ile sona erdi.

Sefaköy İşçi Kültür Evi

21 Ağustos 2007

Coca Cola'nın sirkine bu sene de davet var!

ABD emperyalizminin dünyaya saldırdığı birçok marka kapitalizmin birer simgesi olarak pazarlanıyor. Amerikan patentli Coca Cola, Pepsi Cola gibi meşrubatlar bir asrı aşkın bir zamandan beri dünya pazarında. Dünya üzerinde adeta Amerikan emperyalizminin bir sembolü haline gelen Coca Cola'nın 1886 yılında Atlanta'da başlayan serüveni, bu "müthiş" buluşun boş yere dünyanın her köşesine ulaşmadığını ortaya koymaktadır. Kimi zaman zor kullanarak, kimi zaman da reklamın en ince biçimleri ile oluşturulan pazarlama projeleri ile Cola yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline dönüştü.

Tekellerin amacı hayatın her alanını markalaştırmaktır. Bu açıdan kendi alanında neredeyse bir lider olan Coca Cola bir içecek firması olarak tanımlanabilir ama bu eksik kalacaktır. Ek olarak Amerika'da envai çeşit ev eşyası (tabak, çanak, anahtarlık, kumbara, buzdolabı, gözlük, vb.) üreten, yaz kampları, festivaller gibi sosyal etkinlikler düzenleyen bir tekel olarak tanımlanabilir. Ancak bunlar NİKE için de, Mc Donalds için de, Starbucks için de sıralanabilecek özellikler. Hepsinin tek gayesi genişlemek, hayatın her alanını markalamak, kendi adı ile anılmasını sağlamaktır. Mesela sofraya içeceği denince akla Coca Cola gelmeli, spor ayakkabısında NİKE, kahvede Starbucks, yemekte Mc Donalds... Ancak bu da küresel çapta ün kazanmış bir marka için yeterli olmayacaktır. Bu ünvanı elinde tutabilmesinin yolu mümkün olan her alanda var olmaktan geçecektir. Tekeller kendi stratejilerini buna uygun olarak oluştururken, bir hayat biçimini de pazarlamak zorundadır. Zira sattıkları şey sadece bir ürün değil bir sistemin düşünsel yaklaşımı ve buna uygun biçimlenen yaşamın kendisidir.

Örneğin postmodern insanın güncel yabancılaşmasının bir yansıması olarak ortaya çıkan "isyan etme" durumuna tekeller cephesinden bir yanıt oluşturulabilmesi, bunun cevabı da kişinin bilincinde istem dışı oluşabilmelidir. Sistem cevabı çoktan nakde çevirmiştir: "İsyan etmek isteyen şu marka ayakkabı giyer, şu içecekten içer, bu marka pantolon giyer" biçiminde bir profil oluşturulmuştur.

Son yıllarda rock müzik severlerin beğenisine sunulan 5. Rock'n Coke da bunun bir biçimidir. Rock müzik ile emperyalizmin bir sembolü üzerine kurulan bu ironik ilişkinin kendisi de bilinçli bir tercihin ürünüdür. 1969 yılında, 1960'larda oluşmaya başlayan rock müzik hareketini inceleyen akademisyen T. Rosznak Rock'ın muhalif kimliğini şöyle yorumluyor: "Marksistler, teknokratik Amerika'nın, kendi gençliği içerisinde potansiyel devrimci unsurları üretmesini asla hayal etmemişlerdi. Burjuvalar sınıf düşmanlığını kendi fabrikalarında bulacakları yerde kahvaltılı sofralarında kendi ürünlerini çocuklarında bulmuşlardı."

Rock müzik, 1960'ların mirasıyla, dünyanın her yanında değişimci, dün Vietnam işgalinin karşısında direnişin yanında saf tutan, bugün küreselleşme karşıtı, 'eşitlik, özgürlük, insan hakları'ndan yana bir kimlik taşır. Ancak kapitalizmin en önemli simgelerinden Coca Cola yine yağmur çamur demeden yaklaşık 50 binin üzerinde kişiyi, İstanbul'da bir alanda toplayacak. Geçtiğimiz yıllarda bunun için 7 milyon doları bir festivale harcamakta sakınca görmemişti. Ali Atif Bir 2005'teki festivalin

ardından kendi liberal penceresinden konuyu şöyle özetliyor: "Rock ve coke... oksimoron... yani zıt kutuplar... rockçılar 1969'da, New York'un Woodstock bölgesinde 500 bin kişinin katıldığı Vietnam karşıtı müzik festivalini nasıl unutulur? Rockçılar potansiyel olarak Coca-cola karşıtı olma olasılıkları en yüksek grup. Coca-cola onbinlerce genci yatırıyor, yediyor, içiriyor. Cure gibi, Korn gibi rockın dünya devlerini ayaklarına getiriyor. Türkiye'yi 'Rock'n coke' diye inliyor. Hiçbir bir rockçı çıkıp da 'ya bu konserlerin adı niye pop and coke?' diye sormuyor. 'Coca-Cola dünyasına bu isim daha çok yakışır' demiyor. Bir diğeri de çıkıp şu yanıtı veriyor: 'Popçular zaten Coca-Cola manyağı oğlum sen içmeyenlere bak!' Coca-Cola'yı verdiği pazarlama dersinden ötürü bir kez daha kuthuyorum."

Rockın bu Colalı taklidi üzerine çok söz söylenebilir. Örneğin seçilen müzik grupları ve şarkıcıların tarzının popa yakın olması, alana kurulan ve müziği kimi zaman ikinci plana iten stantlar vb... Ancak bugün gençlerin karşısına temiz yüzüyle çıkan Coca Cola'nın tarihi kanlıdır. Ve bu tarih herşeyi tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Herşey 1831 Georgia doğumlu kimyacı Dr. John Stith Pemberton'un daha önce başağrısına karşı ve sinirleri yatıştırma uyarıcı bir ilaç olarak kullandığı karışımın yeniden düzenlenerek bir içecek olarak "Pembertons Wine Cola" adıyla piyasaya sürülmesiyle başladı. Bu yeni içecek insanların öylesine hoşuna gitti ki satışlar bir anda patladı. İki yıl sonra, 1888'de Coca Cola Co. şirketi kurularak, yatıştırıcı olarak yola çıkan karışım bu yeni şirketin patentli ürününe dönüştü. Coca bitkisinin yapraklarının (ki bu bitkinin yapraklarının işlenmesi ile kokain ve diğer uyuşturucu türevleri elde edilir) ve cola cevzinin (ki bu cevizde bol miktarda kafein bulunur) karışımından üretilen içecek, sadece neşelendirici, serinletici ve canlandırıcı sodalı bir meşrubat olarak değil, ideal alkolsüz bir meşrubat olarak pazarlanırken, bu yeni ürünün ilk satış yeri de Atlanta'da "Jacob'un eczanesi" oldu. Piyasaya giren içeceğin bu başarısı akıllı yatırımcıların ilgisini çekerken, tüm dünyayı avucuna alacak Coca Cola şirketi el değiştirecek, yaratıcısı ve ailesi yokluk içinde ölüren, şirket yeni sahiplerinin elinde kalacaktı. Daha başından entrikalarla ve yeni pazarlama teknikleri ile yola çıkan Cola, bundan sonra da yolunu böyle yürüdü.

Coca-Cola dünyanın birçok yerinde ölüm olarak biliniyor

Coca Cola'nın kanlı tarihinden bazı örnekler:

* Coca-Cola çocuk emeği kullanımıyla ilgili yasaların en son çıktığı birleşik devletler eyaleti Georgia Atlanta'da üretime başladı. Coca-Cola'nın ilk patronu Asa Chandler, çocukların fabrikalarda köle gibi çalıştırılmasını savundu. Chandler "hesaplara göre çocuk emeği dünya üzerindeki herhangi bir ülkeye büyük ölçüde başarı getirebilir. Bir çocuk ne kadar erken yaşta çalışmaya başlarsa, yaşamı o kadar güzel o kadar hayırlı olur" diyordu. Coca-Cola yalnızca genç işçileri sömürmedi. 1969'da yaklaşık 6 bin göçmen işçi, Coca-Cola'nın "Minute

Maid" şirketi tarafından koruluklarda çalıştırıldı. Bu işçiler ve çocukları, çok düşük ücretlerle tuvaleti dahi olmayan barakalarda yaşadılar.

* 1970'lerde Güney Afrika'daki Coca-Cola şirketi "apartheid" döneminde siyah işçileri çalıştırdı ve bu işçilere günlük yalnızca 25 sent ödedi.

* Amerika birliklerini İkinci Dünya Savaşı'na gönderirken, pazarını genişletme amacıyla olan Coca-Cola da refakatçi olarak temsilcilerini gönderdi. Cola satıcıları, Amerikan ordusunda askeri rütbeleri olan "teknik araştırmacılar"a dönüştüler. Japon ve Alman savaş esirleri Coca-Cola fabrikalarında çalıştırıldı.

* Bu "vatansever" şirket Nazi Almanya'sında da işletmeler kurdu. Nazi gamalı haçı yıllarca Coca-Cola logosuyla yanyana durdu. 1939 Nisanı sonlarında Coca-Cola'nın Almanya'daki patronu Max Keith işletmenin ülkedeki onuncu yıldönümünü kutladı. Keith "liderimize olan derin hayranlığımız ve minnettarlığımızı anmak için" diyerek Hitler için toplu bir selamlama emri verdi. Coca-Cola, kârı artmaya devam ettiği sürece dünyadaki baskıcı rejimlerle çalışmayı hep sürdürdü. Coca-Cola'nın Guatemala'daki şişeleme şirketi "United Fruit" 1954'te ordu darbesine yardım etti.

* 5 Aralık 1996'da, Coca-Cola'nın Bebidas Alimentos şişeleme fabrikası patronları tarafından tutulan paramiliter katiller, Kolombiya Carepa'daki fabrikada çalışan, iş güvencesi ve yüzde 35'lik zam talep eden sendikanın temsilcisi İsidro Segundo Gill'i öldürdüler. Ardından bir başka sendika liderini kaçırdılar. Daha sonra faşist katiller sendika bürolarını yakarak, kalan işçileri sendikayı terketmeye zorladılar. Edgar Paez adlı bir işçi "Tüm işçiler canlarını kurtarmak için sendikadan kaçmak zorunda kaldılar, sendika tamamen tahrip oldu. Paramiliterler iki ay boyunca fabrika girişinde nöbet tuttular. Coca-Cola yetkilileri hiçbir şikayette bulunmadı" diyordu.

1989 ve 2001'de de başka iki fabrikada iki sendika lideri öldürüldü.

* 1970'lerde Guatemala'da da ölüm birlikleri Coca-Cola çalışanları arasındaki sendika üyelerine işkence yapmak ve işçileri öldürmekle görevlendirilmişlerdi. Bir sendika temsilcisi olan İsrail Marquez üç kez bu teşebbüslerden kurtulmayı başardı. Marquez "Guatemala'da cinayet Coca-Cola olarak adlandırılır" diyor. 1980'lerde Coca-Cola'yı, sendika liderlerini öldürmek için ölüm birliklerini kullanan Guatemala'daki bir fabrikayla anlaşmasını bozmaya zorlamak için protestolar yapıldı.

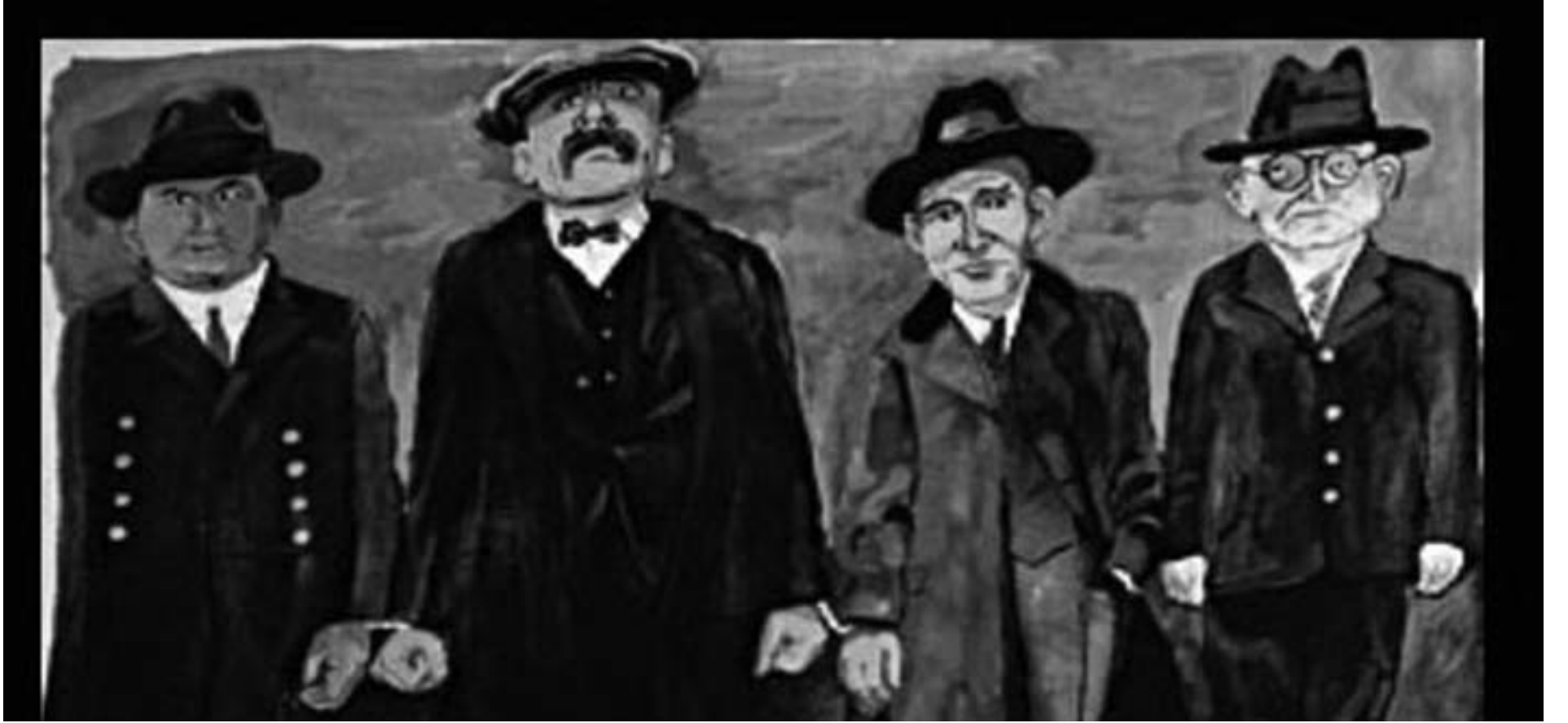
* Şirket ayrıca, çıkarlarının hükümet tarafından korunması için Amerikan başkanlarına yardım etti. Bu başkanlar arasında Eisenhower, Kennedy, Johnson, Carter ve Clinton bulunuyor. Bush'a ise 2001 başkanlık seçimi kampanyaları için bir milyon dolar verdi.

* Bir okulda yapılan "eğitim gününde cola" şenliğinde öğrenciler "coke" yazısını oluşturmak için kırmızı ve beyaz renklerde giyindiler. Pepsi tişörtü giyen bir öğrenci ise okuldan çıkarıldı.

Cola ve onun kanlı yüzü bugün gençliği kirletme işini bizzat onların zevkleri üzerinden yapmaktadır. Milyonlarca doları sırf bu yüzden havalara saçan bu uluslararası cinayet şebekesi yarattığı sirkine içinde bir kuşağı daha yok etme uğraşındadır. Ancak bu sirkine geleceğin sahipleri eninde sonunda dağıtacaktır.

Sacco ve Vanzetti'yi insanlığın vicdanında canlı tutmak için...

Devrim ve sosyalizm!

20. yüzyıl Amerikası'nın en zengin kesimini göçmen işçiler oluşturuyordu. Nasırlı eller onlarındı. Kamburlaşmış beller de... Her odasında başka bir ailenin kaldığı damı akan evler, karanlık fabrikalar ve yoğun çalışma saatleri, ücretsiz mesailer... Horlanmalar, hakaretler, en ölümcül hastalıklar da... Ama en önemlisi arka sokaklar onlarındı. İşte bu yüzden zengindiler, çünkü dünya üzerindeki bütün şehirlerin kalbi bu sokaklarda atardı! 1920'lerde ABD'nin arka sokaklarında rastlayacağınız bütün kalpler özgürlük ve kurtuluş için çarpardı.

Şimdi yürüyoruz. Bugün 15 Nisan... Boston'un banliyölerinden South Braintree'nin ana caddesi üzerindeyiz. Burada duralım. Ana caddenin üzerinde gördüğünüz şu ayakkabı fabrikası birazdan soyulacak. Bakın işte ayakkabı fabrikasının muhasebecisi ve koruması beraberce fabrikanın zırhlı kasasını komşu büroya taşıyorlar. Birazdan birkaç el ateş sesi duyacağız. İşte oldu. Bakın şu iki adama! Kasalar ve adamlar bir çırpıda ana cadde üzerinde bekleyen arabayla kayboldular.

Arabanın markası Buick. Muhtemelen çalıntıdır. Şu köşede dikilen 2-3 kişi (ki onlar her silah sesi duyduklarında kendilerini güvende hissediyorlarsa, gözlerini ayırmadan seyredeler) arabanın markasını seçebilirler. Soyguncuların yüzlerini seçmeleri zor. Ama bunun önemi yok. Bu ensesi kalın ABD'liler karşılıklarına çıkan ilk göçmen yüz için "emin değilim ama bu olabilir" diyecekler.

Biraz daha yürüyelim. Bu şatafatlı sayılabilecek bina güvenlik güçlerine ait. Şu kapıdan çıkan ve aslında Washington'da olmayı arzu ettiği yüzünden anlaşılan adam Komiser Stewart. Komiser, bugünlerde sayısı 5 milyona ulaşan Klu Klux Klanlar'dan biri değil. Ancak her iyi Amerikalı gibi göçmenlerden, kara derililerden ve başarısız olmaktan nefret eder. Bizim de tanıdığı olduğumuz soygunu gerçekleştirenleri yakalama görevi Stewart'a verilmiş. Stewart gelecekte sırf bu iki önemsiz (!) göçmen yüzünden ünlü olacağından habersiz küfrediyor!

Olay yerinde inceleme yapan ve tanık ifadelerini dinleyen Stewart araba markasının Buick olduğunu çok geçmeden öğrenecek. Çalıntı olduğu anlaşılan aracın izi Stewart'ı İtalyan göçmenlere götürecektir. Stewart henüz İtalyan göçmenlerin peşine düşmemişken, bir otomobil tamircisi soyguna karışan üç İtalyan'ın tamirhanesine geldiğini ihbar edecek. Stewart ise onları elinden kaçırarak. Suçluları yakalayamazsa prestiji sarsılacak olan Stewart suçlu ya da en azından kolayca suçlu kabul edilebilecek birilerini aramaya çıkacak. Şimdi göreceğiniz bir av ve avcı; suçlu ya da suçsuz göçmen İtalyan aramakta.

Tam burada duralım. Çünkü burada Sacco ile Vanzetti'yi ilk kez göreceğiz. İşte Stewart, tek tük geçen arabaları durduruyor, arabalardaki herkesin önce yüzüne, sonra kimliğine bakıyor. O siyah adamın yüzüne dikkatlice baktı ama bir siyahı İtalyan diye yutturamaz. İşte Sacco ile Vanzetti'nin bulunduğu araç. Kenara çekiyorlar. Sacco ile Vanzetti telaşlı görünüyor. Çünkü ABD'de göçmen İtalyan olmak, üstelik silahlı, üstelik üzerlerinde anarşist bildiriler taşıyan tehlikeli, hele ki kasıla kasıla yürüyen bir komiser bulunduğunuz arabayı çevirmişse daha da tehlikeli... Vanzetti Sacco'ya göre iki kez endişeli. Çünkü burada çok oyalanırlarsa ölen bir İtalyan militan için düzenlenecek eylemi kaçırabilecekler.

İşte Stewart'ın yüzünde büyük bir gülümseme. Safkan iki İtalyan'ı ağına düşürdü. Üstelik antikomünizmin tanrı buyruğu haline geldiği ABD'de iki militan İtalyan bunlar. Üzerlerinde suç aletlerini de taşıyorlar. Doğru ya da değil, soygunu bu iki göçmen işledi... Sacco ile Vanzetti'yi zorla götürüyorlar.

Şimdi Dedham'a gitmemiz gerekiyor. Ancak acelemiz yok. Çünkü Sacco ile Vanzetti ilk sorgulamayı yapacak sorgu yargıcının karşısına çıkmadan önce birkaç günü oldukça kötü koşullarda nezarete geçirecekler. Ve işte sorgu yargıcı... Uzun sürmeyecek. Yüzlerine baktığında suçlu oldukları kararını verdi zaten. Bir İtalyan'dan daha suçlu ancak

bir siyah olabilir bugünlerde. Bir siyahtan daha suçlu ise ancak herhangi bir ırktan gelen komünist.

Sorgu biraz yorucu. Sacco da, Vanzetti de çok kötü bir İngilizce konuşuyorlar. Bu iki "azıllı soyguncu" için yargılamanın bu aşamasında avukat ya da tercümanın tayin edilmeyeceği de açık. Sacco biraz önce suçsuz olduğunu ispatlama şansını kaybetti. Çünkü bu ayakkabı işçisi 15 Nisan'da işe gitmediğini söyleyiverdi. Sorgu yargıcına göre buradan çıkacak sonuç basit; bir İtalyan işe gitmiyorsa olsa olsa suç işler.

Sorgu yargıcı Sacco'nun suçlu olduğuna emin, ama bu mahkemeden tutuklu olarak Vanzetti ayrılacak. Çünkü Noel'de yapılan bir soygunun sanıkları Vanzetti'yi teşhis etti. Şimdi yargıç kararı okuyacak: "*Mahkeme, sanık Bartolomeo Vanzetti'yi 12 yıldan az 15 yıldan fazla olmamak üzere hapis cezasına çarptırmıştır...*"

***

Bir yıl sonra Ağustos ayındayız. Yine Dedham... Yine o soğuk mahkeme salonu. Jüri üyelerinin yüzlerindeki ifadeyi görüyor musunuz? Aslında her birinin ataları ABD'ye azıllı suçlular olarak geldi. Ancak onlar geçmişlerini çoktan unuttular. Şimdi bu fırsatlar ülkesinin fırsatlarından sonuna kadar yararlanmak ve saygın birer vatandaş olmak için kendilerine öğretileni yapıyorlar. Komünistlerden nefret ediyorlar, göçmenlerden nefret ediyorlar, siyahlardan nefret ediyorlar, farklı dinlerden, sıcak ve samimi sohbetlerden, bozuk İngilizce'den, kendilerinden daha iyi giyinen ve daha kötü giyinenlerden de...

Bir yılı aşkın süredir tutuklu olan Vanzetti kafesin ardında. Sacco ise sanık sandalyesinde. Yargıç konuştu, salon çok sessiz... Sacco ile Vanzetti idam edilecek. Buradan çıkmadan önce mahkemeyi izlemeye gelenlerin yüzlerine bakın. Ne kadar da hoşnutsuzlar! İdam kararının ardından bağırma çağırma, yalvarma, ağlama duymak istiyorlardı.

Buradan içeri giremiyoruz. Bu yüzden Sacco ile

Vanzetti'yi kaldıkları hücrede görme şansımız olmayacak. Ancak hücreyle ilgili bütün ayrıntıları öğrenebilirsiniz. Çünkü her ikisi de sürekli yazıyorlar. Bu gördüğünüz yüksek duvarların ardında tutsak olan iki göçmen işçi içeride sabırla ama içlerindeki isyan ateşini dindirmeden ölecekleri saati bekliyorlar. Ama bunu engellemek için çabalamaktan da geri durmuyorlar.

Ancak karar hiç de adalet yerini bulsun diye verilmedi. Geçtiğimiz günlerde başka bir cinayetten hapiste yatmakta olan Celestino Madeiras, soygunu ve cinayetleri Joe Morelli çetesiyle birlikte işlediğini itiraf etti. Ancak Madeiras'ın itirafı duymazlıktan gelindi.

Vanzetti Sacco'nun oğluna şu mektubu yazmış: *"Hiç aklımdan çıkarma Dante, eğer birisi baban ve benim hakkımda başka birşey söylerse, o, masum ölümlere, yürekli bir şekilde yaşamış insanlara küfreden bir yalancıdır. Şunu da iyi bil ve hep hatırla Dante, eğer baban ve ben, kalleş, riyakar, döneş insanlar olsaydık ölüme gönderilmezdik. Bize karşı topladıkları delillerle cüzzamlı bir köpek, bir akrep bile ölüme mahkum edilemez. Bizim, davamızın yeniden görülmesi için öne sürdüğümüz bu olgular, bir ana katilinin, yüreği taşlaşmış bir suçlunun davasının yeniden görülmesine yeterdi."*

Bugün 23 Ağustos 1927. Yargıcı tanıdınız mı? 6 yıl önce idam hükmünü veren yargıç. Sacco'yu getiriyorlar önce. "Yaşasın anarşi!" Ampulün ışığında titreme başladı. Ve işte Vanzetti. "Bugün bana yapılanlara dair bazı kişileri başışlamak istiyorum." Bunlar Vanzetti'nin son sözleri.

Hala aynı gündeyiz. Dikkat edin! Boston sokakları bu kadar kalabalığı hiç bir arada görmemiştir herhalde. Polis korkuyla saldırıyor! 250 bini aşkın insan var burada. Ve birçok kişi gözaltına alınacak.

Ve burası Arjantin... Bu gördüğümüz kalabalık da Sacco ve Vanzetti için sokaklarda. Hadi gelin, Havana'daki şu görkemi görüyor musunuz? Paris, New York, Londra... Ve işte Rusya... Saat sabah 08.00 civarı. Şalterler ineli birkaç saniye oldu yani. Bu gördüğümüz mavi gözlü adam sürgünde bir devrimci ozan; Nazım Hikmet. Sacco ile Vanzetti'yi düşünüyor ve kalemi kağıdın üzerinde kendiliğinden ama ustaca oynuyor:

*Yanıyordu kanlarında şavkı İtalya güneşlerinin
koşullar temiz esmer alınlarla hayatın sesine,
dövüştüler yanında dövüşen kardeşlerinin.
Yeni dünyada düştüler eski zulmün pençesine!
Yedi yıl ölümün karşısında gülerek durdular.
Elektrikli iskemleye
kadife bir koltukmuş gibi oturdular.
Yüreklere dört bin volta yedi dakika dayandı.
Yandı yürekleri
yedi dakika yandı!..*

Sacco ile Vanzetti ABD'de iki sıradan göçmen işçiyken, ABD'nin sömürü ve talan üzerine kurulu toplumsal yaşamının ve ırkçılığı besleyen yasalarının sonucu olarak yaşamlarına elektrikli sandalyede son verdiler. Ancak tutsak kaldıkları 7 yıl boyunca işçi sınıfının haksızlıklar karşısında açığa çıkarttığı güç ve iradenin en açık örneği oldular.

Ve Vanzetti'nin kaleminden dökülen şu sözler, 7 yıl boyunca her gün ölüme yaklaşırken ancak devrimci bir proleterin sahip olabileceği soğukkanlılığı, mutluluğu ve bilinci açığa vuruyor:

*Dünyada aklımıza gelmezdi böyle yararlı olacağımız,
insanlık için, adalet için, hürlük için
eskaza gördüğümüz bu hizmeti
bir kere değil, on kere yaşasak yapamazdık.
Dediklerimiz, hayatımız, çektiklerimiz hiç kalır bunun
yanında
hiç kalır yanında idamımız -bir kunduracıyla bir
işportacı parçasının idamı
Yaşayacağımız o son anı elimizden alamazsınız ya!
O bizim işte, o bizim zaferimiz.
İşte bu yüzden Einstein'ın dediği gibi; "Sacco-
Vanzetti'yi insanlığın vicdanında canlı tutmak için herşey
yapılmalıdır..."*

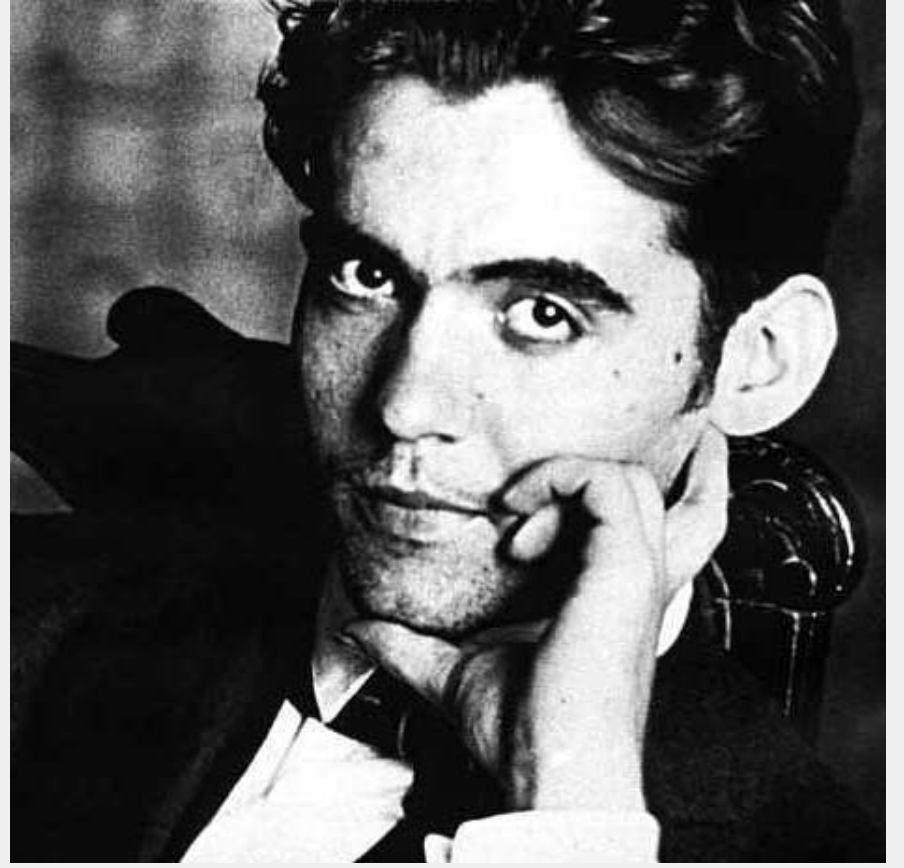
İşte bu yüzden bugün, bu azgın kapitalist sömürü ve barbarlık düzenine karşı geleceğimize sahip çıkmak zorundayız!

İspanya'nın kızıl çiçeği: Lorca!

Tarih 19 Ağustos 1936... Faşizmin İspanyol muhafızları, Garcia Lorca'nın kollarına girerek O'nu iki günden fazla kaldığı ve işkenceden geçirildiği hücrelerinden bir arabaya doğru sürüklüyorlar. Araba ıssız bir yerde sessizce duruyor. Lorca arabadan çekistirilerek çıkartılıyor.

İspanya'nın Sivil Muhafızları, İspanyol faşizminin tetikçileri Lorca'nın karşısına dikiliyor! Önce Lorca vuruyor onları sözleriyle! Özgürlüğü, eşitliği, sınıfsız ve sömürsüz bir dünyayı haykırıyor suratlarına... Bu sözlerden korkan Sivil Muhafızlar tüfeklerinin dipçikleri ile saldırıyorlar önce, sonra ateş ediyorlar... Lorca yere düşüyor, bir kez doğruluyor... Tekrar silah sesleri ve Lorca, inandığı devrim ve sosyalizm davası uğruna ölümsüzlüğe kavuşuyor! Tıpkı İspanya halkının faşizme ve sömürüye karşı verdiği mücadeleleri anlattığı dramlarındaki devrimciler gibi, tıpkı yiğitçe ölümü sözcüklerle anlattığı bir şiir gibi, tıpkı nice başka direngen devrimci gibi Lorca da cellatlarının yüreğine korku salarak, ölümü selamlayarak son nefesini veriyor!

1898'de dünyaya gelen Lorca, henüz hukuk fakültesindeyken devrimci olmaya karar verir. Yine bu yıllarda ilk kitaplarını kaleme alır. Kendisini "ben de her gerçek şair gibi devrimciyim" diyerek tanımlayan Lorca, faşizm Avrupa coğrafyasını kasıp kavurmaya başlamadan önce düzen ile devrim arasında tercihini yapmıştır bile! O yaşamını İspanya halkının özgürlüğüne ve eşitliğine adayacak, yaşamını bu uğurda şekillendirecektir. Bu yolda şiirler yazar, oyunlar yazar, gezici tiyatrolar aracılığıyla devrimin sesini İspanya'nın en uzak köylerine dahi taşımaya çalışır. Bildirilerin altında O'nun imzasını görmek, faşizme karşı direniş çağrısı yapılırken

O'nun sesini duymak dönemin İspanyası'nda alışlagelmiştir.

İspanya faşist darbe ile sarsılırken aldığı net tutumla dünya devrim tarihine adını yazan Lorca, aynı şekilde dönemin faşist beslemelerinin tepkisini de üzerine çekmiştir. Sivil muhafızların kanlı yüzünü teşhir etmek için kaleme aldığı İspanyol Sivil Muhafız Baladı ise işte bu dönemde Lorca'nın ölüm fermanı olur.

Lorca 71 yıl önce, gözaltına alındıktan 2,5 gün sonra, 19 Ağustos'ta, doğduğu memleketin Viznar Vadisi'nde Sivil Muhafızlar tarafından katledilir! Ölümünün 71. yılında O'nu saygıyla anıyor ve O'nun ölüm fermanı olarak bilinen şiirini bir savaş çağrısı olarak kabul ediyoruz!

*Karadır atları, kapkara
Nalları da kapkara demir.
Pelerinlerinde parıldar
Mürekkep ve mum lekeleri
Ağlamak nerede onlar nerede
hepsinin de kurşundan beyni
Yoldan ağır çıkageldiler
gönülleri cilalı deri.
O çalgınlar, o geceler
boğarlar geçtikleri yeri
Zamk karası bir sessizliğe
ve bir dehşete kum incesi...
(İspanyol Sivil Muhafız Baladı/F. Lorca)*

Mamak festivaline doğru...

Mamaklı işçi ve emekçilerin birlikte ürettiği ve paylaştığı bir kardeşlik sofrası olan kültür sanat festivalimiz yaklaşıyor. Mamaklı işçi ve emekçileri parçası haline getirmeye çalıştığımız festivalin çağrısını Mamak'ın dört bir yanına ulaştırıyoruz.

"Emperyalist barbarlığa, kapitalist sömürüye, faşist saldırganlığa karşı Mamak 4. Kültür Sanat Festivali'nde buluşalım!" başlığını taşıyan, yaklaşık 8.500 broşürü Mamaklı işçi ve emekçilerin kapılarını çalarak,

kimi zaman sohbet ederek, kimi zaman evlerine konuk olarak dağıttık. Festivali Mamaklı emekçilerin sahiplendiğini gözlemledik. Festival çağrıları ile birlikte işçi ve emekçilere festivale çağrı belgeselini ulaştırıyoruz. Yoksulluğa ve yozlaşmaya karşı devrimci alternatifini büyütme çağrımızı yineliyoruz. Festivalin duyurusunu yapan afişlerimizi de yaygınca kullandık.

Festival çağrımız büyüyerek devam ediyor. **Mamak 4. Kültür Sanat Festivali Komitesi**

Bir-Kar Gençliği: “2. Enternasyonal Gençlik Buluşması”na hazırlanıyoruz!

Bir “göçmen ülkesi” haline gelen Almanya’da gençliğin yaşadığı sorunlar her ulustan emekçi kesimlerin gençliğini kesen ortak sorunlardır.

Bu durum, her ulustan gençliğin birleşik devrimci mücadelesini yaratma hedefiyle hareket edilebildiğinde, gençlik ve emekçi sınıflar lehine güçlü bir silah demektir. Bu yapılamadığı koşullarda ise, tersinden burjuvazinin elinde milliyetçilik, yabancı düşmanlığı ve ırkçılığı geliştirmenin güçlü bir silahına dönüşebilmektedir.

İşte bu ihtiyaç çerçevesinde, Bir-Kar Gençliği olarak, geçen sene Eylül ayında “Enternasyonal Gençlik Buluşması” adı altında bir etkinlik gerçekleştirdik. Bu bizim için bir ilk deneyimdi. İstedığımız yaygınlıkta ve derinlikte bir politik çalışma yapamamasak da, yine de asgari bir başarı elde edebiliştik. “*Yeni bir dünya, yeni bir kültür için gerçeği ol imkansız iste!*” sloganıyla, nispeten yaygın sayılabilecek politik bir çalışmanın sonucunda ve çeşitli uluslardan gençlik gruplarının desteği ve katılımı ile, enternasyonal nitelikte bir programla 250 civarında genci biraraya getirmeyi başarmıştık.

Yaptığımız değerlendirme sonucunda geleneksel hale getirdiğimiz “Enternasyonal Gençlik Buluşması”nın 2.’sini ise bu sene “*Gençlik gelecektir, geleceği biz belirleyeceğiz!*” şiarıyla 15 Eylül tarihinde yine Almanya’nın Essen kentinde gerçekleştireceğiz. Geçen yılın bize kazandırdığı birikim ve deneyimlerden aldığımız güçle, her bakımdan daha ileri bir etkinlik yapmayı hedefliyoruz.

Etkinliğin hazırlık çalışmaları çerçevesinde üç kez merkezi gençlik toplantısı gerçekleştirildi. Toplantılarda bir yandan etkinliğin hedefleri konusunda açıklık sağlandı, diğer yandan kullanılacak araçlar ve bunların yerellerde özgülleştirilmesi üzerine tartışmalar yapıldı, kararlar alındı.

Etkinliğin bütün materyalleri çıkmış ve bölgelere ulaştırılmış bulunuyor. Artık herşey gençlik güçlerimizin yerellerde ortaya koyacakları çaba, enerji ve yaratıcılığa bağlıdır. Bunun için her bölge, ilk elden çalışmaya katabileceği gençlerle geniş katılımlı gençlik toplantıları düzenlemelidir. Daha sonra ise zaman kaybetmeden kararlaştırdığımız araçlarla (afiş, el ilanı, stand) yaygın bir faaliyet yürütülmelidir.

Bu etkinlikle, eğitimin özelleştirilmesi, işsizlik, yoksulluk, ırkçılık vb. gibi gençliğin en acil

sorunlarını işleyerek en geniş gençlik kesimlerine ulaşmayı hedefliyoruz. Geceye kadar olan süreci politik bir kampanya şeklinde yürüteceğiz. Etkinlik ise bu sürecin finali olacak.

Kuşkusuz etkinliğin başarısı yürütülecek ön hazırlığa bağlıdır. Bizim için başarının esas ölçütü, yürütülen propaganda-ajitasyon faaliyetinin yaygınlığı ve yoğunluğu, kullanılan materyal sayısı, esas olarak da, bu vesileyle kurulan yeni ilişkiler olacaktır. Ve elbette tatmin edici bir katılım sağlamak başarının en somut göstergelerinden biri olacaktır.

Öte yandan, bu süreç, gençlik güçlerimizi daha ileriden eğitmenin, örgütlemenin ve nicel olarak genişletmenin bir aracı olacağı gibi, esas olarak bizi yurtdışına özgü bir gençlik çalışması ve örgütlenmesi yaratma hedefine yaklaştıran bir adım olacaktır.

Fakat hepsinden önemlisi, bu etkinlik vesilesiyle ortaya koyacağımız politik-pratik çaba, her ulustan gençliğin, kapitalizmin paralı eğitim, işsizlik, yoksulluk, yozlaşma, ırkçılık ve savaş gibi ağır saldırılarına karşı enternasyonalist birleşik, devrimci mücadelesine hizmet eden bir işlev görecektir.

Etkinlik programımızın, hedeflerimize uygun olarak enternasyonal bir karakterde olmasına dikkat ettik. Bu çerçevede programımızda değişik uluslardan öğelere yer verdik, yerli ve yabancı gençlik gruplarını etkinliğimize davet ettik. Etkinliğin bütün materyalleri ve programın sunumu ise ortak dil olan Almanca yapılacaktır.

Buradan bir kez daha, her ulustan gençliğin paralı eğitime, işsizliğe, yoksulluğa, yozlaşmaya, ırkçılığa ve geleceksizliğe karşı ortak duruşunu örnek amacıyla düzenlediğimiz “*2. Enternasyonal Gençlik Buluşması*”na katılmaya çağırıyoruz.

Bir-Kar Gençliği/Almanya

İşçilerden BirGün gazetesine!..

Okan İthalat’ın gerçek başarısı!

17 Temmuz 2007 tarihinde *BirGün* gazetesinde yayınlanan “*Kobi dünyası: AR-GE ile gelen teknolojinin başarısı*” başlıklı yazıda övülen Okan İthalat’a (Dr. CLEAN) ilişkin gerçeklerin bazı yönlerini yazmak orada çalışan ve o “başarı”nın bir sonucu olarak işten atılan biz işçilere bir görev oldu...

1. Okan İthalat tıpkı diğer tekeller gibi esas başarısını artı değer sömürsünden alıyor. Şu farkla ki, bu küçük işletmede azgın sömürü diğerlerine göre katbekat fazladır. Çünkü kapitalist-emperyalist sistemde herşey rekabete dayalıdır. Bunun için küçük işletmelerin büyük tekellerle rekabet etme olanağı yoktur. Ya ona bağımlı olacak ya da yok olup gidecektir. Bu, düzenin esas yasasıdır. Pazarın büyük bölümünü elinde tutan büyük tekellerle rekabet etmek ancak üründe indirime giderek yapılabilir. Bu da ürünün kalitesinde değil maliyetinde yapılabilir. Kâr oranlarının düşmesini istemeyen bu küçük işletme patronları bunun faturasını da işçilere yüklerler. Yani işçiler üzerindeki artı değer sömürü oranını katbekat artırarak kendilerini varedebilirler. Bunu da işçilerin çalışma saatlerini artırarak, birçok haklarını gaspederek, sefalet ücretine mahkum ederek yapıyorlar. İşte Okan İthalat’ın başarısı burada saklı. Tıpkı diğerleri gibi. Bu gücü de işçi

sınıfının örgütsüzlüğünden alıyor.

2. *BirGün* gazetesinin öve öve bitiremediği “genç kimyacı” aynı zamanda Okan İthalat’ın patronu olan Sevgi Okan. Sevgi Okan azgın sömürünün dozunu artırmak için bütün yeteneklerini kullanmaktan geri kalmıyor. Tıpkı mensubu olduğu asalak sınıf gibi işçilere değer vermeyen, onları birer köle olarak gören bir anlayışa sahip. Öyle ki, işçilerin en ufak hak talebini işten çıkarma saldırısıyla yanıtlıyor. Bunu yaparken kendi yasalarını dahi çiğniyor. Kuşkusuz bu asalak sınıfın bir karakteridir. Patronların tek derdi vardır. O da kârlarını daha fazla artırmak. İşte bu Sevgi Okan’ın gerçek başarısı da budur!

3. Çalışma kampını aratmayan bu fabrikada keyfi uygulamaların sınır yoktur. İşçi sınıfının ağır bedeller ödeyerek kazandığı 8 saatlik işgünü bu fabrikada zorunlu mesai adı altında 12 saate çıkartılmış durumdadır. Yine birçok işçinin sigortası yapılmadığı gibi herhangi bir iş güvenliği önlemi de alınmamaktadır. İş sırasında işçilerin birbiriyle konuşması yasaktır. Yani dinlenme zamanlarının dışında kalan 11 saat boyunca işçilerin birbiriyle konuşması yasaktır. Tersisi durum işten atılmak için bir nedendir.

Biz burada sadece birkaç uygulamayı yazdık.

Bizler Okan İthalat’ta çalışan ancak 23 Temmuz tarihinde çalışma koşullarımızın düzeltilmesi talebini dile getirdiğimiz için işsiz kalan işçileriz. Çalışma koşullarımızın düzeltilmesi, ücretlerin artırılması, zorunlu mesailerin kaldırılması, hiç değilse fazla mesailere normal ücretin üzerinde zam yapılması taleplerini dile getirdiğimiz için *BirGün* gazetesinin övgüyle söz ettiği Sevgi hanımın işten atma saldırısına maruz kaldık. Ayrıca işçi arkadaşları atıldığı için iş bırakan işçilere Sevgi hanım “siz işten çıkamazsınız, sizi ancak ben atarım” diyecek kadar da pervasızdır.

Bu anlattıklarımız tüm fabrikalar için geçerlidir. *BirGün* gazetesinin bunlardan haberi yoksa eğer Bakırcılar Sanayi Sitesi’ne giderek Okan İthalat’a dahil işçilerin hangi koşullarda çalıştığını öğrenebilirler. Ama *BirGün* gazetesi bunu yapmak yerine Okan İthalat’ın patronunun siparişi üzerine yazı yazmayı tercih ediyor.

“Emek”ten yana olduğunu iddia eden bir gazetenin bunu yapması doğru değildir. Bundan sonra ya emekten yana olduğunuz söylemini bırakın ya da öveceğiniz kişileri iyi seçin. Aksi durumda inandırıcılığımızı ve güvenilirliğimizi kaybedersiniz.

Okan İthalat’tan atılan işçiler (Esenyurt-Kıraç İşçi Bülteni, Ağustos 2007)

Mücadele Postası

Çürüyen eğitim sisteminin aynası: ÖSS

ÖSS ve YDS sonuçları açıklandı. ÖSS'yi kazanarak tercih yapan 920 bin 301 adaydan 193 bin 524'ü lisans, 199 bin 133'ü bir ön lisans

programına girme hakkı kazanırken, 233 bin 733 aday da Açık Öğretim'de lisans programlarına yerleştirildi. Yani ÖSS'de barajı aşan öğrencilerin yarısı sonuçların açıklanmasının ardından açıkta kaldı.

Burjuva eğitim sisteminde yaşanan çürümenin en açık görünümünden biri ise okul birincileri üzerinden yaşandı. Üniversite tercihinde bulunan ve liseyi birincilikle bitirmiş olan 8 bine yakın öğrenciden 2 bin 520'si açıkta kaldı. Yani okul birincilerinin üçte biri sınavda binlerce öğrencinin önüne geçmelerini koşullayan yüksek AOBP'ye sahip olmalarına karşın üniversiteye giremedi.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da ayyuka çıkan diğer bir çarpıklıkta okulların başarı sıralamaları ve oranları. Bu yıl da özel okullar, Anadolu liseleri ve Fen liseleri devlet okulları ve meslek liseleri ile kıyaslanamayacak ölçüde başarılı oldular. ÖSS sonucunda açıkta kalan öğrencilerin ağırlıklı kısmını devlet okullarından ve meslek liselerinden mezun olan öğrenciler oluşturuyor. Okul birincileri içerisinde açıkta kalanların hangi liselerden mezun oldukları incelendiğinde de bu tablonun pekiştiği görülüyor. Zira düz bir devlet okulu mezunu ile Anadolu lisesi yahut kolejden mezun olan bir okul birincisi, yaklaşık olarak aynı AOBP'yi almalarına karşın, yıllarca gördükleri eğitimin niteliksel farkı bu sonucu yaratıyor.

2007 ÖSS sonuçları bir kez daha gösterdi ki, üniversiteye yerleştirme sistemi de eğitim sisteminin bütünü gibi çarpık ve temelsizdir. Eşitsizlik ve rekabet üzerine kurulu olan bu sistem binlerce genç insanın yaşamı ile oynamakta ve onları geleceksizlik bataklığına sürüklemektedir. ÖSS sonuçları bir kez daha göstermiştir ki, gençliğin gelecek sorununun çözümü ÖSS'nin 5 seçeneğinde değil, tam da kendi geleceği için vereceği mücadelededir!

İstanbul kime mezar olacak?!

17 Ağustos'un yıldönümü vesilesiyle deprem gerçeği ve tehditi bir kez daha gündemimizde oturdu. Akademisyenler 30 yıl içerisinde Marmara'da en az 7 şiddetinde bir deprem gerçekleşmesi olasılığının en az %40 olduğundan söz ediyorlar. Sermaye düzeninin bu konuda gereğince adım atmadığının altını çiziyorlar.

Olası bir Marmara depreminde bir milyon binanın 40 bininin yıkılacağı öngörülen İstanbul ilinin valisi Muammer Güler ve yardımcısı, İstanbul'da alınan önlemleri ve deprem anına ilişkin geliştirilen stratejileri açıkladı. İstanbul Valiliği Afet Koordinasyon Merkezi'nden Sorumlu Vali Yardımcısı Adem Karahasanoğlu'nun yaptığı açıklamaya göre; bir deprem olduğunda İstanbul'da bulunan kişi ve kurumların helikopterlerine el konulacak. Şehre girişler kontrol altına alınacak ve öncelik iş makinelerine, arama kurtarma ekipleri ve ambulanslara verilecek! TSK'ya bağlı bazı gemiler yüzen hastaneye dönüştürülecek. Vali, belediye başkanı ve garnizon komutanı TSK'ya ait bir helikopterle kenti havadan dolaşarak hasar tespiti yapacak.

30 yıl içerisinde Marmara depreminin gerçekleşmesi olasılığının yüksekliği tartışılırken, İstanbul Valisi ve yardımcısı neleri tartışıyor! Depremin olası risklerini nasıl azaltacaklarını, bu konuda geliştirdikleri kalıcı çözümleri, altyapı

sorununa, depremde ölümlerin esas kaynağı olan çarpık kentleşmeye ilişkin çözüm yöntemlerini mi! Hayır, onlar yıkılmış, harap olmuş bir İstanbul'un, enkaz altında kalmış bir şehrin resmini çiziyorlar ve bu resimden "en az hasarla çıkmanın" yollarını arıyorlar! Binaların yıkılmasını önleme, yani konut sorununa çözüm üretme ise gündemlerinde değil! Çünkü onların sözcüsü oldukları bu asalak düzenin konut sorununu çözmek gibi bir derdi yok!

Sermaye düzeni tüm kurumlarıyla iflas etmiştir. Bilim adına konuşan şarlatanlar ortalıkta uzman sıfatıyla cirit atmaktadır. Bütün bu deprem tartışmaları içerisinde Ahmet Mete Işıkara çıkıp, depremde kriz yönetiminin orduya bırakılması gerektiğini belirtmekte ve "sivil devlet kompleksi" yapılmasını diyerek paşaların önünde puan toplamaya çalışmaktadır. Ancak Işıkara hiç dert edinmesin, Vali Muammer Güler Taksim 1 Mayıs'ında ordu kadar olamasa da rüştünü ispat etmiştir.

Sermaye düzeninin sözcüleri yaklaşan bir felakete karşı önlem almayarak yeni katliamlara imza atmaya hazırlanmaktadır. Bu duruma seyirci kalmak, İstanbul'un işçi ve emekçilere mezar olması anlamına gelecektir. İşçi ve emekçilerin önünde, bu şehri başlarına yıkmak isteyenlerin başına yıkmak dışında bir çıkış yolu yoktur.

"Cezaevlerinde yaşananlar sır değil!"

İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi 16 Ağustos günü dernek binasında yaptığı basın toplantısıyla 2007 yılının ilk altı ayını kapsayan "Cezaevi İhlal Raporu"nu kamuoyuyla paylaştı. "Cezaevlerinde yaşananlar sır değil!" başlığıyla sunulan raporda Adalet Bakanlığı'nın yayınladığı genelgeyi uygulamadığı vurgulandı. Raporda ayrıntılı olarak cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri, İHD'ye yapılan başvurular ve Abdullah Öcalan'ın cezaevi koşulları hakkında

yapılan başvuru yer aldı.

Raporun sonuç bölümünde; Adalet Bakanlığı'nın yayınladığı genelgeyi uygulaması, hasta tutukluların tedavilerinin yapılması, iletişim özgürlüğünün sağlanması, disiplin cezalarının kaldırılması, anadilde görüş yasağının kalkması, işkenceye son verilmesi, cezaevlerinin sivil toplum kuruluşlarının denetimine açılması istendi.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Kürdistan'da baskı artıyor

Kürdistan'da devlet baskısı bitmiyor. Genelkurmay'ın AKP hükümetinin onayıyla Şırnak, Siirt ve Hakkari'de tampon bölge uygulamasını başlatmasının ardından baskılar daha da yoğunlaştı. Bölgede fiilen olağanüstü hal uygulamaları sürüyor. Askerlerin boşaltılması için köylülere baskı uyguladığı ve giriş-çıkışı yasakladığı Siirt'in Pervari ilçesine bağlı Yapraktepe köyü Çemê Karê mezrasında hastalanan 6 aylık bir bebek, hastaneye götürülmesine izin verilmediği için öldü. Bu olayın ardından yeni skandallar da ortaya çıktı.

Mezrada yaşayan köylüler, askerlerin "kelle avcılığı" yapmaları için kendilerine baskı uyguladığını söylediler. Mezra sakinleri, B. adlı bir üsteğmenin 'PKK'li başına 20 YTL' teklif ettiğini belirterek, "Bunu kabul etmediğimiz için 'Burası Özel Güvenlik Bölgesi' diyerek yolumuzu üç haftadır kapalı tutuyorlar" dediler.

Bu arada Kiçan ve Batuyan aşiretleri 1989'da askerlerce boşaltılan Çemê Karê mezrasına, 2003'te geri döndükleri için asker ve korucuların, 26 Haziran'da köylüleri mezrayı yeniden boşaltmaya zorladı. Bunun üzerine Siirt Valiliği ve Jandarma Komutanlığı ile görüşen köylüler, tekrar mezralarına döndü. Ancak korucular ve jandarma bu kez, Pervari'yle mezrayı birbirine bağlayan yolu ulaşıma kapattı. Yol, tüm girişimlere rağmen yaklaşık 3 haftadır kapalı tutuluyor. Asker ve korucular tarafından defalarca tehdit edildiklerini dile getiren mezra sakinleri, yollarının kapalı tutulması nedeniyle sağlık sorunlarını çözemediklerini ve yiyecek ihtiyaçlarını karşılayamadıklarını belirtiyorlar.

EKSEN Yayıncılık Büroları

Üsküdar (İstasyon) Cad. Pınar İşhanı
No: 5 Kat: 4 Daire: 52 Kartal/İSTANBUL (0 216 353 35 82)

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/710
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 489 31 23

Necatibey Cd. Gözlükçü İşhanı No: 26/24
Kızılay/ANKARA Tel: 0 (312) 232 29 10

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3
No: 306 ADANA Tel: 0 (322) 363 19 94

Sönmez İş Sarayı Kat: 3 No: 220 Heykel/BURSA
Tel: 0 (224) 220 84 92

Cumhuriyet Mah. Tennur Sok. Cumhuriyet İşhanı
Kat: 3/45 KAYSERİ Tel-fax: 0 (352) 2326671

Silifke Cd. Çavdaroğlu Çarşısı 2/93
MERSİN

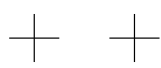
Saadetdere Mah. Fırın Sok. No: 37/25 (Depo durağı)
Esenyurt/İSTANBUL

Gazetene sahip çık! Abone ol! Abone bul!

Adı : .....
Soyadı : .....
Adresi : .....
Tel : .....

6 Aylık Yurt içi 30.000 000 TL Yurt dışı 100 Euro
1 Yıllık Yurt içi 60.000 000 TL Yurt dışı 200 Euro

Gülcan Ceyran adına,
* TL için : Yapı Kredi Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 0097680-3
* Euro için : İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 10021127094
No'lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

**“Dünyada aklımıza gelmezdi böyle yararlı olacağımız,
insanlık için, adalet için hürlük için
eskaza gördüğümüz bu hizmeti
bir kere değil, on kere yaşasak yapamazdık.
Dediklerimiz, hayatımız, çektiklerimiz hiç kalır bunun yanında
hiç kalır yanında idamımız -bir kunduracıyla bir işportacı
parçasının idamı
Yaşayacağımız o son anı elimizden alamazsınız ya!
O bizim işte, o bizim zaferimiz”
Bartolomeo Vanzetti**

**1927’de ABD’de idam edilen iki göçmen işçi Sacco
ve Vanzetti’yi insanlığın vicdanında canlı tutmak için;**

devrim ve

sosyalizm!

